

ΝΙΚ. ΑΘ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

- 229 -

Handwritten scribbles and a signature.

Handwritten text, possibly a name.

Handwritten text, possibly a name.

Handwritten text, possibly a name.

Handwritten text, possibly a name.

888

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1954

Μωσαϊσμός ενόχου

Handwritten signatures and scribbles, including the word "Αυτοκρατορία" (Autocracy) written vertically.

Handwritten notes including "43-0", "1913", and "Παλιό" (Old).

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΑΙΔΩΝ
Σοαίρις.
Χαλκίδα Μάη 1956

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΑΙΔΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ-ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΚΑΤΣΙΚΑ
ΠΡΑΤΙΝΟΥ 2 - ΠΑΓΚΡΑΤΙ
ΑΘΗΝΑΙ

17326

ΝΙΚ. ΑΘ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ 5' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1954

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α΄ ΠΛΑΤΩΝ

1. Βίος του Πλάτωνος

Ὁ Πλάτων ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ 428 ἢ 427 π. Χ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀρίστων ἦτο εὐγενής, ἀλλ' ἀγνώστου πιθανῶς ἱστορικῆς γενεᾶς, ἢ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Περικτιόνη ἀνήκεν ἐπίσης εἰς ἐπιφανῆ οἰκογένειαν, ἀνάγουσαν τὸ γένος αὐτῆς εἰς τὸν Σόλωνα. Τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τοῦ Πλάτωνος ἦτο Ἀριστοκλῆς, τὸ ὄνομα τοῦ πάπου του, Πλάτων δὲ ὠνομάσθη, ὡς ἀναφέρεται, διότι εἶχεν εὐρέα στέρνα καὶ μέτωπον. Περί τῆς παιδείας αὐτοῦ δὲν γνωρίζομεν πολλά, ἀλλὰ πάντως ἔτυχεν ἐπιμεμηλεμένης ἀνατροφῆς, ὡς υἱὸς πλουσίας καὶ εὐγενοῦς οἰκογενείας, καὶ εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον κατετέθησαν βαθέως εἰς τὴν ψυχὴν του τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὸν κοσμεῖ καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν. Εἶναι ὁμοῦ βέβαιον, ὅτι ἐμυήθη εἰς τὴν φιλοσοφίαν ὑπὸ τοῦ Κρατύλου, μαθητοῦ τοῦ Ἑρακλείτου. Ἀλλὰ τὸν ἐνεθουσίαζε μᾶλλον ἢ ποίησις καὶ μάλιστα ἡ τραγικὴ ἢ γνωριμία του ὁμοῦ μετὰ τὸν Σωκράτη, ἢ ὅποια συμπίπτει μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐπέφερε ριζικὴν μεταβολὴν εἰς τὰς νεανικὰς του κλίσεις. Παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ τὰ ποιητικὰ του πονήματα καὶ παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν προσωπικότητα τοῦ Σωκράτους, πλησίον τοῦ ὁποίου παρέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὁ ἄδικος θάνατος τοῦ διδασκάλου τὸν ἐπίκρανε τόσον, ὥστε ἔφυγεν εἰς τὰ Μέγαρα πλησίον τοῦ Εὐκλείδου, ὅπου μετὰ ἄλλους Σωκρατικούς ἐθρήνησεν αὐτόν· ἐκεῖθεν μετὰ βραχὺ πιθανῶς διάστημα ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Κατὰ διάφορα ἔπειτα χρονικὰ διαστήματα ἔκαμεν ἀρκετὰ ταξίδια ἐπανερχόμενος ἐκ νέου εἰς τὴν γενέτειραν. Τὸ μακρότερον ὄλων ἦτο εἰς Αἴγυπτον καὶ Κυρήνην. Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐγνώρισε τὸν ἐκεῖ πανάρχαιον πολιτισμὸν, ἐδιδάχθη ἴσως ἱστορίαν καὶ μαθηματικά, τὸ δὲ πολίτευμα τῆς χώρας τοῦ ἀφῆκε μεγάλην ἐντύπωσιν, τῆς ὁ-

ποίας Ίχνη βλέπομεν εἰς τὰ περὶ πολιτείας ἔργα του. Εἰς τὴν Κυρήνην ἤκουσε τοὺς μαθηματικούς της καὶ ἐγνώρισε τὸν διάσημον γεωμέτρην Θεόδωρον. Τὸ 389 π. Χ. ἦλθεν εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Ὁ πιθανώτερος λόγος τῶν ταξιδίων αὐτῶν ἦτο ἡ ἐπιθυμία του νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς σοφίας τῶν χωρῶν αὐτῶν. Τὸ εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν ταξίδι του ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ γνωρίσῃ ὁ Πλάτων τοὺς Πυθαγορείους ἐκ τοῦ πλησίον, νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν, νὰ μυηθῇ πληρέστερον εἰς τὰ Ὀρφικά καὶ νὰ γνωρισθῇ ἀκόμη μὲ τοὺς Ἐλεάτας καὶ τὰς δοξασίας αὐτῶν. Ἡ ἀποδημία του αὐτῇ ὑπῆρξεν ἕνεκα τούτου σημαντικώτατη διὰ τὴν μετέπειτα πνευματικὴν αὐτοῦ ἐξέλιξιν. Διάφορος ὁμοῦς ὑπῆρξεν ἡ πνευματικὴ του συγκομιδὴ ἐκ τῆς Σικελίας. Ἐκεῖ ἐγνώρισεν ἐκ πείρας μίαν τυραννίδα, ζήσας εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν Διονυσίου Α' καὶ ἐκέρδισε φίλον καὶ θαυμαστὴν τὸν γυναικῶδες τούτου Δίωνα. Ἄλλ' ἡ γνωριμία του μὲ τὸν Διονύσιον εἶχεν οἰκτρὸν τέλος. Ὁ τύραννος, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐνοχλητικοῦ ἠθικολόγου, τὸν ἐπεβίβασε διὰ τῆς βίας πλοίου ἀναχωροῦντος διὰ τὴν Ἑλλάδα· ὁ κυβερνήτης αὐτοῦ, κατ' ἐντολὴν πιθανώτατα τοῦ Διονυσίου, τὸν ἐπώλησεν ὡς δούλον εἰς τὴν Αἴγιαναν. Ὁ Ἀντίκερις ὁμοῦς ὁ Κυρηναῖος παρευρισκόμενος ἐκεῖ τὸν ἐξηγόρασε, καὶ ἔτσι ὁ Πλάτων ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας τῷ 387 π. Χ. εἰς ἡλικίαν 40 ἐτῶν περίπου.

Ἐκτοτε ὁ Πλάτων παρέμεινεν εἰς Ἀθήνας πλὴν δύο διακοπῶν παρὰ τὰ πρότερα παθῆματά του. Τὸ 366 π. Χ. μετέβη καὶ πάλιν εἰς Σικελίαν, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ νέου τυράννου Διονυσίου Β', διαδεχθέντος τὸν πατέρα του, πρὸς διαρρύθμισιν τῶν ἐκεῖ πολιτικῶν πραγμάτων κατὰ τὰς φιλοσοφικὰς αὐτοῦ ἰδέας. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἠπατήθη ὁ Πλάτων εἰς τὰς προβλέψεις του καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὰς Συρακούσας, ἀφοῦ ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ, διότι ἄλλως δὲν τοῦ ἐπέτρεπον ν' ἀναχωρήσῃ. Καὶ Πράγματι τὸ 361 π. Χ. ἐπανῆλθεν εἰς Σικελίαν, ὅπου ὄχι μόνον δὲν κατώρθωσε νὰ διαλλάξῃ τὸν τύραννον μὲ τὸν Δίωνα καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν δεῦτερον, ἀλλὰ καὶ κατέστη ὑποπτος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐκινδύνευσεν αὐτῇ ἡ ζωὴ του. Ἐσώθη μόνον κατόπιν ἐπεμβάσεως τῶν ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ Πυθαγορείων φίλων του καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας χωρὶς πλέον ν' ἀπομακρυνθῇ ἐξ αὐτῶν.

Εἶναι ἐπίσης βέβαιον, ὅτι ὡς ἀνὴρ ὕγιης καὶ ῥωμαλέος πλέον ἢ ἀπαξ ἐστρατεύθη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀνδρικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, ὅτι

δὲν ἀναιμείχθη εἰς τὰ πολιτικά, διότι καὶ ἐκ πεποιθήσεως καὶ ἐκ καταγωγῆς δὲν συνεπάθει τὴν δημοκρατίαν, ἢ ὁποῖα ἐθανάτωσε τὸν ἄριστον τῶν πολιτῶν Σωκράτη, ὅτι παρέμεινεν ἄγαμος καὶ ὅτι ἦτο λίαν φιλομαθῆς καὶ πολυμαθέστατος, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων του.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανῆλθεν ἐκ Σικελίας εἰς Ἀθήνας, ἐφιλοτιμήθη νὰ καταστήσῃ κοινωνοὺς τῆς πείρας του καὶ τῶν γνώσεών του τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ κοινωνήσουν τούτων. Ἰδρυσεν λοιπὸν πρὸς τοῦτο παρὰ τὸ Γυμνάσιον « Ἀκαδημία » μόνιμον φιλοσοφικὴν σχολήν, ὁμώνυμον μὲ αὐτό, διατηρηθεῖσαν μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὅποτε κατηργήθη. Ἡ Ἀκαδημία ἐγένεε κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Πυθαγορείου σχολῆς, ἀλλὰ ὁ ἴδρυτής του δὲν ἀπεδέχετο οὔτε τὴν ἐχεμύθειαν τῶν Πυθαγορείων, οὔτε τὸ δυσπρόσδοον τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν διδάσκαλον, ἀλλ' ἐζήτει νὰ συμβιδάσῃ τὴν ἀκροαματικὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας μετὰ τῆς διαλογικῆς τοῦ Σωκράτους. Ἡ Ἀκαδημία ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Μουσῶν, τῶν ὁποίων ὁ Πλάτων ἴδρυσεν εἰς τὸν κῆπον τῆς σχολῆς ἱερόν, καὶ οἱ ὀμιλεῖται κατὰ τὸ πρότυπον τῶν Ὀρφικῶν καὶ Πυθαγορείων ἀπετέλουσαν ἱεράν ἔνωσιν. Ἐντὸς τῆς σχολῆς κατόκησεν ὁ Πλάτων καθὼς καὶ οἱ ἐκάστοτε σχολάρχαι τῆς Ἀκαδημίας ἐκ κληρονομίας τοῦ ἴδρυτοῦ. Ἐπιφανεῖς Ἀθηναῖοι καὶ ξένοι ἦσαν οἱ ἀποτελοῦντες τὸν ὄμιλον τῆς σχολῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Δημοσθένης.

Ὁ Πλάτων ἐξηκολούθησεν ἀνελλιπῶς, πλὴν τῶν δύο διακοπῶν, πῶς εἶδομεν, νὰ διδάσκῃ εἰς τὴν σχολήν, χωρὶς καὶ νὰ παύῃ νὰ γράφῃ. Μόνον ὁ θάνατος περὶ τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν γόνιμον δρᾶσίν του. Ὁ νεκρὸς τοῦ πρώτου σχολάρχου τῆς Ἀκαδημίας ἐτάφη εἰς τὸν κῆπον αὐτῆς.

2. Συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος

Ἰπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Πλάτωνος φέρονται 44 ἔργα. Ἐκ τούτων θεωροῦνται γνήσια τρεῖς ἐπιστολαὶ καὶ 24 - 26 συγγράμματα ἔχοντα τὴν μορφήν διαλόγου, πλὴν τῆς Ἀπολογίας, πῶς εἶναι γραμμμένη εἰς συνεχῆ λόγον. Ἡ μορφή δὲ αὐτῆ τοῦ λόγου δὲν εἶναι κάτι ἕξωθεν δάνειον, ἀλλὰ φυσικὴ ἀναπαράστασις τῆς διαλογικῆς διδασκαλίας τοῦ Σωκράτους, ἢ ὁποῖα ἐγένετο μὲ τόσῃν δεξιότητά καὶ ἀσφάλειαν. Ἔτσι λοιπὸν προῆλθεν ἡ νέα μορφή τοῦ ἀττικοῦ πεζοῦ λόγου, ὁ Πλατωνικὸς διάλογος, γραμμμένος μὲ τόσῃν λογοτεχνικῇ χάριν εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἀθηναίων τῆς ἐποχῆς.

Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τοὺς Πλατωνικοὺς διαλόγους ὡς ἓνα εἶδος στενογραφημένων πρακτικῶν τῶν Σωκρατικῶν τοιούτων ἢ ζωῆ, ἢ μορφῆ καὶ τὸ πλαίσιον τούτων εὐρύνονται, παρελθὸν καὶ παρὸν συνεννοῦνται, αἱ κρατοῦσαι ἰδέαι ἀνάγονται εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα, ὥστε πανταχοῦ διακρίνεται ὁ ἀνώτερος νοῦς, ποῦ διαμορφώνει, καλλωπίζει καὶ ἐξυψώνει, ὡς χρωστήρ ἐξόχου καλλιτέχνου ἐπεξεργαζομένου ὥραϊαν ἀλλ' ἀτελεῖ καταλειφθεῖσαν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν θέλει νὰ ἐμφανίσῃ οὗτος ὡς ἔργον οὐχὶ ἰδικόν του, ἀλλὰ τοῦ πρώτου σχεδιάσαντος. Ἡ τοιαύτη εὐλάβεια καὶ ἀφοσίωσις τοῦ Πλάτωνος πρὸς τὸν Σωκράτη ἀποτελεῖ μοναδικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν παράδειγμα σχέσεως μαθητοῦ πρὸς διδάσκαλον, τοῦ ὁποίου τὴν προσωπικότητα μᾶς παρέδωσεν ὅλως ἰδανικῆν.

Β'. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ

Ἡ φιλοσοφία, ὅπως καὶ τὸ δράμα, ἔχει πατρίδα τὴν Ἑλλάδα. Ἐγενήθη εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας καὶ μάλιστα τὰς Ἴωνικὰς, καὶ ἠνδρώθη καὶ ἐξυψώθη εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἄλλὰ τί εἶναι φιλοσοφία; Φιλοσοφία κυρίως εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς σοφίας ἢ τῆς γνώσεως. Ἡ ἐξερεύνησις τῆς ἀληθείας καὶ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἢ ἐπιστήμη τῶν ὄντων, τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν. Ὁ Πλάτων φιλοσοφίαν θεωρεῖ τὴν γνῶσιν τοῦ ὄντος ὄντος, τοῦ ἀγενήτου, ἀφθάρτου, μονοειδοῦς καὶ αἰωνίου. Ὁ Ἀριστοτέλης πάλιν λέγει, ὅτι φιλοσοφία εἶναι ἡ ἔρευνα τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ὄντων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἄλλοι διαφορετικὰ δρίζουν τὴν φιλοσοφίαν.

Τὰ προβλήματα τῆς φιλοσοφίας εἶναι κυρίως τρία :

1) Τὸ Γνωσιολογικόν, ἤτοι α') Ἡ ἔρευνα τοῦ πῶς συντελεῖται ἡ γνῶσις ἡμῶν καὶ ποῖα ἡ πηγὴ αὐτῆς. Εἶναι δηλαδὴ αἱ αἰσθήσεις ἢ ἡ νόησις; Ἄλλοι τῶν φιλοσόφων δέχονται ὡς πηγὴν τὴν αἰσθησιν (αἰσθησιαρχικοὶ) καὶ ἄλλοι τὴν νόησιν (νοησιαρχικοὶ). β') Ποῖον τὸ κύρος τῆς γνώσεως ἡμῶν ἢ γνῶσις δηλαδὴ ἡμῶν περὶ τοῦ κόσμου ἔχει ὑποκειμενικὸν κύρος ἢ ἀντικειμενικόν; Εἶναι δηλαδὴ ὁ κόσμος διάφορος ἀπὸ ὅ τι μᾶς φαίνεται ἢ εἶναι οὗτος πράγματι, ὅπως τὸν νομίζομεν; γ') Ποῖον τὸ ὄριον τῆς γνώσεως ἡμῶν; Μέχρι ποίου σημείου δη-

λαδὴ φθάνει ἡ γνῶσις μας; Δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐσχάτην τοῦ παντὸς οὐσίαν;

2) Τὸ Ὀντολογικόν, τὸ ὁποῖον ἐξετάζει περὶ τῆς οὐσίας τοῦ κόσμου καὶ παντὸς ὑπάρχοντος καὶ φαινομένου. Εἶναι δηλαδὴ ὁ κόσμος ὕλη ἢ πνεῦμα ἢ εἶναι καὶ τὰ δύο μαζί;

3) Τὸ Ἀξιολογικόν, τὸ ὁποῖον ἐρευνᾷ περὶ τῶν παντὸς εἰδους ἀξιών. Ἦτοι ἡ φιλοσοφία ἐξετάζει πῶς δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὸ Α ἢ Β φαινόμενον ἢ πρᾶγμα, ποῖα εἶναι ἡ οὐσία του καὶ ποῖα ἡ ἀξία του.

Γ'. Η ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Πρὸς κατανόησιν τοῦ Φαίδωνος εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσωμεν μίαν σαφῆ, ἀλλὰ περιληπτικὴν εἰκόνα, τόσον περὶ τῆς πίστεως κλ. τῶν Ὀρφικῶν, ὅσον καὶ περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελιξέως τῆς φιλοσοφίας.

Ὀρφικοὶ

Παντοῦ εἰς τὴν γῆν προηγήθη τῆς γνώσεως ἢ πίστις καὶ τῆς φιλοσοφίας ἢ θρησκεία, πού ἔδωσαν κάποια λύσιν εἰς τὰ προβλήματα τῆς φιλοσοφίας. Ποῖα ἦτο ἡ πίστις τῶν Ἑλλήνων εἶναι γνωστόν. Τὰ Ὀρφικά ἔμως μυστήρια, τῶν ὁποίων ἡ ἴδρυσις ἀποδίδεται εἰς τὸν θρυλικὸν Ὀρφέα, ἀπονέμου τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν μοῖραν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἄλλην αἰτίαν. Οἱ μυημένοι εἰς αὐτὰ ἀπετέλουσαν θρησκευτικὰς κοινότητας καὶ εἶχον ἰδίαν πίστιν. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ὀρφικῶν ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο ἀπὸ τὴν τέφραν τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς φονευθέντων Τιτάνων, διότι οὗτοι εἶχον καταφάγει τὸν Ζαγρέα, υἱὸν αὐτοῦ καὶ τῆς Περσεφόνης. Δύο λοιπὸν στοιχεῖα φέρει ὁ ἄνθρωπος· Τὸ Τιτανικόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔγινε τὸ σῶμα, καὶ τὸ θεῖον, τοῦ υἱοῦ τοῦ Διός, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προήλθεν ἡ ψυχὴ. Ἐπομένως ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ φροντίζη διὰ τὴν θείαν ψυχὴν καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ ἀπελευθερώσῃ αὐτήν, ἡ ὁποία διὰ τῆς γεννήσεως ἐνεκλείσθη εἰς τὰ δεσμὰ τοῦ σώματος. Τὸ παράδειγμα τοῦ θεοῦ δεικνύει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ὁ Ζαγρεὺς ἐφονεύθη μὲν ὑπὸ τῶν Τιτάνων, ἀλλ' ἀνεστήθη ὑπὸ τοῦ Διός· διότι οὗτος κατέπειε τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐγέννησε τὸν Διόνυσον, προωρισμένον νὰ συμμερίζεται τὴν δόξαν καὶ τὴν κυριαρχίαν τοῦ πα-

→ τρός. Ἡ ὕπαρξις εἰς τὸν κόσμον εἶναι ἀμάρτημα καὶ ἀπαιτεῖ διὰ τοῦτο ἐξιλέωσιν· δι' αὐτῆς μόνον ὁ ἐνυπάρχων εἰς τὸν ἄνθρωπον θεὸς σπινθήρ θά διασωθῆ εἰς τὸν ἄνωτερον κόσμον. Κάθε ἄνθρωπος λοιπὸν πρέπει νὰ πάθῃ, ν' ἀποθάνῃ καὶ ν' ἀναγεννηθῆ. Αὐτὴ εἶναι ἡ βαθυτέρα ἔννοια τῶν Ὀρφικῶν μυστηρίων. Ἐπίγειος βίος χωρὶς μύησιν δὲν ἄρκει διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς ψυχῆς. Ἐπρεπε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ μυηθῆ—ν' ἀρχίσῃ νὰ πάσχῃ. Ἔτσι ὁ μυημένος ἐπίστευε πλέον, ὅτι ἦνοῦτο μὲ τὸ θεῖον καὶ ἐξήρχετο ἀπὸ τὸν « φοβερὸν κύκλον », ὁ ἑποῖος ἦτο ἡ μετεμψύχωσις ἢ μετενσωμάτωσις. Διότι ὁ ἀμύητος καὶ θά ἐτιμωρεῖτο μετὰ θάνατον καὶ θά ἐπανήρχετο ἢ ψυχὴ του εἰς τὴν ζωὴν, εἰς τὸ σῶμα ἀνθρώπου ἢ ζώου, « ἀνακύκλωσις τῶν γεννήσεων ». Μόνον ἡ καθαρὰ καὶ μυημένη ψυχὴ θά ἴδῃ τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως πλησίον τῶν φωτεινῶν θεῶν.

Ἴωνες φιλόσοφοι

Οἱ Ἴωνες φιλόσοφοι πρῶτοι ἐζήτησαν νὰ εὑρουν τὴν ἀρχὴν τοῦ παντός οὐχὶ διὰ τοῦ μύθου, ἀλλὰ διὰ τῆς λογικῆς σκέψεως. Καὶ ὡς τοιαύτην ἀρχὴν ἐθεώρησαν μόνον τὴν ὕλην, ἀγένητον καὶ ἀνώλεθρον, ἔχουσαν ἔμως δύναμιν κινητικὴν, ζωικὴν καὶ λογικὴν, ἓνα εἶδος θείας δυνάμεως ἢ ψυχῆς (ὕλοζωία ἢ ὕλοψυχία, ἀρχὴ διφυῆς), ἀπὸ τὴν ὁποίαν πηγάζουν τὰ πάντα καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀφανίζονται τὰ πάντα. Ἐκ τούτων ὁ Θαλῆς ἐθεώρησεν ὡς πρῶτην ἀρχὴν τὸ ὕδωρ ἢ ὑγρόν, ὁ Ἀναξίμανδρος τὸ ἀπειρον (πλήθος ἢ χάος) καὶ ὁ Ἀναξίμενης τὸν ἀέρα.

Οἱ Πυθαγόρειοι

Οἱ Πυθαγόρειοι, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς Ἴωνας, δὲν ἐδέχθησαν μίαν οὐσίαν ὀλικὴν μετὰ δυνάμεως λογικῆς καὶ ζωογόνου, ἀλλὰ μίαν νοοῦσαν διακοσμητικὴν ἀρχὴν ἐνυπόστατον, πού ἔχει δηλαδὴ συγχρόνως καὶ τὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν διακοσμεῖ καὶ διευθύνει. Καὶ ὡς τοιαύτην ἐδέχθησαν τοὺς ἀριθμούς. Ὅπως τὸ σύμπαν, ὁ κόσμος, ὅπως πρῶτοι οἱ Πυθαγόρειοι τὸν ὠνόμασαν, δὲν εἶναι παρὰ μία συμμετρία καὶ ἁρμονία καθ' ὠρισμένας ἀριθμητικὰς ἀναλογίας διατεταγμένους μὲ βάσιν μόνον τοὺς ἀριθμούς, ἔτσι καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶναι μόνον οἱ ἀριθμοί. Οἱ ἀριθμοὶ λοιπὸν εἶναι οὐσαὶ αὐτοτελεῖς, αὐθόπαρκτοι καὶ πραγματικά, πού ἔχουν συγχρόνως καὶ τὴν δύναμιν τῆς διαπλάσεως· « μιμήσει τὰ ὄντα

είναι τῶν ἀριθμῶν». Ὑπερτάτη πραγματικότης εἶναι ἡ μονάς, τὸ ἕν, ὁ ἀγένητος θεός, μὴ καταληπτὸς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ κεντρικὸν πῦρ, ἐξ οὗ ἐδημιουργήθη ὁ κόσμος, στερούμενος ὁμοῦ τοῦ προσόντος τῆς τελειότητος τοῦ θεοῦ, διότι, ἐνῶ εἶναι εἰς, συγχρόνως μορφοῦται καὶ διαπλάσσεται εἰς πολλὰ (ἔνυλος πανθεϊσμός, διφυῆς ἀρχή). Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἁρμονία προερχομένη ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς σχέσεως τῶν σωματικῶν στοιχείων καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν πρὸς κάθαρσιν (μετεμψύχωσις). Ἐν τοιαύτῃ ὁμοῦ περιπτώσει ἡ θεωρία περὶ τῆς ψυχῆς ὡς ἁρμονίας πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς ἁρμονικὴ σύνδεσις τῆς ἀθανάτου ψυχῆς μετὰ τῶν στοιχείων τοῦ σώματος.

Ἑλεᾶται

Οἱ Ἑλεᾶται — Ξενοφάνης, Παρμενίδης, Ζήνων — ἔκαμαν ἕνα βῆμα πραιτέρω. Ἀντὶ τῆς διφυοῦς καὶ μεταβλητῆς ἀρχῆς τῶν Πυθαγορείων ἐδέχθησαν μίαν, ἕνα θεόν· τὸ «ἕν καὶ πᾶν» ἀγένητον, ἀνώλεθρον, ἀκίνητον, μονοειδὲς καὶ ἀναλλοίωτον, νοῦν καὶ διὰ τοῦ νοῦ μόνον καταληπτόν, ἐπομένως ἀποκλείον πᾶσαν κοσμολογικὴν ἢ φυσικὴν ἐρμηνείαν. (ἔνισμος ἐνύλου πνεύματος πανθεϊστικῶς). Αἱ μεταβολαὶ τῶν αἰσθητῶν δὲν εἶναι προϊόντα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἐνὸς ὄντος, ἀλλὰ γεννήματα τῶν αἰσθήσεων, ποῦ μᾶς τὸ ἐμφανίζου εἰς ποικίλας μορφάς. Αἱ αἰσθήσεις λοιπὸν μᾶς ἀπατοῦν καὶ μόνον ἢ νόησις εἶναι τὸ μέσον, διὰ νὰ εὐρωμεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὄντος. Διότι τὸ ὅμοιον διὰ τοῦ ὁμοίου καὶ τὸ νοητὸν διὰ τοῦ νοῦ, ὡς ὁμοίου, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ γνωστόν. Ἐν τούτοις πρὸς ἐρμηνείαν τῶν ὄντων δέχονται τὴν μετξὶν δύο στοιχείων, τοῦ λαμπροῦ (πῦρ, φῶς κ. τ. θ.) καὶ τοῦ σκοτεινοῦ (νύξ, σκότος κ. τ. θ.). Τὸ φωτεινὸν εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς κινήσεως, τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς νοήσεως. Ἐπομένως ἡ ἀναλογία κατὰ τὴν μετξὶν τοῦ φωτεινοῦ καὶ σκοτεινοῦ κανονίζει τὴν τελειότητα τῶν ὄντων. Καὶ ἡ ψυχὴ λοιπὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι ἰδίᾳ ὑπόστασις, ἀλλὰ μία κατάστασις ἐνεργείας, ἕνα προῖδον μετξὺς ὀλικῶν στοιχείων.

Ἡράκλειτος

Ὁ Ἡράκλειτος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Ἑλεᾶτας, δέχεται οὐχὶ τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀκίνητον τοῦ ὄντος, ἀλλὰ τὴν διαρκῆ μεταβολὴν αὐτοῦ

εις τὴν ἀντίθετον μάλιστα μορφήν. «Τὰ πάντα βρῆι». Πᾶσα μονιμότης καὶ ἀκίνησις τῶν αἰσθητῶν εἶναι ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, τουναντίον ἀληθὲς εἶναι ἡ κίνησις καὶ ἡ μεταβολή, ἡ ὁποία ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐπιτρέπει τὴν γνώσιν. Ἡ μεταβολή εἶναι ἡ μόνη αἰτία τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ζωῆς· «πόλεμος πάντων πατήρ». Φορεὺς δὲ τῆς διαρκοῦς μεταβολῆς εἶναι διφυῆς ὑπόστασις, ὅπως καὶ τῶν Πυθαγορείων, ὕλική καὶ πνευματικὴ, τὸ πῦρ προικισμένον μὲ λόγον καὶ δημιουργοῦν κατὰ λόγον· (δλόψυχος πανθεϊσμός, ἀρχὴ διφυῆς). Ἐκ τῆς διαρκοῦς κινήσεως τοῦ αἰζώου πυρὸς ἐκπορεύονται τὰ ὄντα, γινόμενα ἐκ τῶν ἀντιθέτων αὐτῶν· «ταῦτ' ἔνι ζῶν καὶ τεθνηκὸς καὶ τὸ ἐγρηγορὸς καὶ τὸ καθυδόν... τάδε γάρ μεταπεσόντα ἐκεῖνά ἐστι κάκεινα πάλιν μεταπεσόντα ταῦτα». Ἡ «φθορὴ δὲ πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μέζονι ἀπὸ τοῦ μείονος καὶ τῷ μείονι ἀπὸ τοῦ μέζονος...». Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μέρος τοῦ αἰζώου πυρὸς καὶ μετέχει τοῦ λόγου αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦ θείου αὐτοῦ λόγου (λογικοῦ) γίνεται γνωστὴ ἢ ἀλήθεια. Ἀλλὰ ἀθανασία τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς δὲν δύναται νὰ νοηθῆ, διότι κατὰ τὸν θάνατον, ποῦ διαδέχεται τὴν ζωὴν, καὶ τανάπαλιν, ἔχομεν ἀτελεύτητον σειρὰν προσώπων καὶ ψυχῶν.

Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξαγόρας

Ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ ὁ Ἀναξαγόρας ἐσημείωσαν αἰσθητὴν προόδον, διότι εἰσήγαγον ὡς ἀρχὴν τῶν ὄντων στοιχεῖον ξένον πρὸς τὴν ὕλην. Ἐδέχθησαν μὲν τὰς ιδιότητας τοῦ Ἐλεατικοῦ ὄντος, τὸ ἀγέννητον καὶ ἀνώλεθρον, ἀλλὰ τὸ ὄν τὸ ἐδέχθησαν πολλαπλοῦν τὴν μορφήν. Ἐδέχθησαν ἀκόμη καὶ τὸ γίγνεσθαι τοῦ Ἡρακλείτου διὰ τῆς διαρκοῦς μεταβολῆς. Ἀλλὰ διακοσμητικὴν ἀρχὴν ἐδέχθησαν δύναμιν ἕξωθεν. Ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων λοιπὸν εἶναι διαρχία ἢ δυῖσμός, διότι οὗτοι ἐχώρισαν τὴν κινουσαν αἰτίαν ἀπὸ τῆς κινουμένης ὕλης, καὶ πολυαρχία, διότι ἡ κινουμένη ὕλη δὲν εἶναι ἓν, ἀλλὰ πολλὰ.

Ὁ Ἐμπεδοκλῆς δέχεται τέσσαρα ὄντα, στοιχεῖα ὕλικά, τὸ πῦρ, τὴν γῆν, τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ, τὰ ὁποῖα κυβερνᾷ καὶ κατευθύνει δύναμις κινήτικὴ ὑπὸ διπλῆν μορφήν· ὡς φιλότης, ἡ ὁποία μειγνύουσα παράγει, καὶ ὡς νεῖκος, τὸ ὁποῖον χωρίζει καὶ φθείρει, ὁπότε ἀναλαμβάνει ἢ φιλότης ἐκ νέου τὸ ἔργον τῆς. Ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ μετῆς τῶν τεσσάρων στοιχείων εἰς ὅλα τὰ ἐνδράγματα. Ἐν τούτοις δέχεται τὴν μερικὴν μετεμψύχωσιν.

Ἡ Ἄναξαγόρας δέχεται ὡς ἀρχὴν ὑλικὴν ἀπειρα σωματῖα (χρήματα) διαιρετὰ καὶ ἑτεροειδῆ, τὰ ὅποια διεκόσμησε καὶ διακοσμεῖ ὁ χωρὶς ὕλην Νοῦς, δύναμις αὐθυπόστατος, διανοητικὴ καὶ βουλευτικὴ. Ὁ Νοῦς ἑμῶς δὲν ἔχει οὔτε τὴν σκόπιμον ἐνέργειαν τοῦ θεοῦ, οὔτε συνειδησὶν ἑαυτοῦ, καὶ δρᾷ συνήθως, ὅπου ἐμφανίζεται κίνησις καὶ ζωὴ, ὡς αἰτία τούτων. Ἡ ψυχὴ εἶναι ὁ τύπος τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Νοῦ εἰς πάντα τὰ ἐνόργανα. Ὁ δὲ θάνατος εἶναι ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος. Ἐπιβίωσις ἀτομικῆς ψυχῆς ἐπομένως δὲν δύναται νὰ νοηθῇ.

Ἄτομικοὶ

Οἱ ἀτομικοὶ—Δημόκριτος, Λεύκιππος—ἀντιθέτως δέχονται ὡς ἀρχὴν τῶν ὄντων ὃν ὑλικόν, χωρὶς ζωικὴν ἢ νοητικὴν δύναμιν, τὰ ἄτομα. Τὰ ἄτομα εἶναι τόσον μικρά, ὥστε εἶναι ἀόρατα, καὶ εἶναι ἀπειρα τὸν ἀριθμὸν, ἀδιαίρετα, ἀφθαρτα καὶ ἀναλλοίωτα, τὰ αὐτὰ κατὰ ποιόν, διάφορα ἑμῶς κατὰ τὸ σχῆμα, τὴν θέσιν καὶ τὴν τάξιν. Ταῦτα κινούμενα λόγῳ τοῦ βάρους των εἰς τὸν κενὸν χῶρον παράγουν συνενούμενα τὴν γένεσιν, διαλυόμενα τὴν φθορὰν καὶ ἀλλάσσοντα θέσιν, τάξιν κλ. τὴν μεταβολήν. Μία λοιπὸν εἶναι ἡ αἰτία τοῦ κόσμου, ἡ ὕλη, ἐκ τῆς μηχανικῆς κινήσεως τῆς ὁποίας γίνονται τὰ ὄντα (ἐνισμὸς ὑλικός).

Ἐν τούτοις παρὰ τὸν ἄκρατον ὕλισμὸν οἱ ἀτομικοὶ διακρίνουν ψυχὴν καὶ σῶμα. Τὰ πυρῶδη ἄτομα τῆς ψυχῆς εἶναι πολυτιμότερα τῶν σωματικῶν καὶ εἶναι αἰτία τῆς κινήσεως καὶ τῆς ζωῆς τοῦ σώματος καθὼς καὶ τῆς νοήσεως τῆς ψυχῆς. Ἡ νόησις μόνον μᾶς δίδει τὴν ἀληθῆ γνῶσιν, ἐνῶ ἡ αἰσθησις μᾶς ἀπατᾷ. Πρὸς ἐξήγησιν δὲ τῆς διὰ τῶν αἰσθήσεων γνώσεως δέχονται « τῶ ὁμοίῳ ἢ γῶσις » ὡς καὶ οἱ Ἐλεᾶται. Ὁ χωρισμὸς τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀτόμων ἐπιφέρει τὸν θάνατον καὶ ἐπομένως ἡ ψυχὴ ἔχει βίον περιωρισμένον.

Οἱ σοφισταὶ

Οἱ σοφισταὶ ἄφησαν κατὰ μέρος τὰς ἀλληλοσυγκρουόμενας καὶ ἀλληλοαιρομένας ἀκάρπους συζητήσεις περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὄντων καὶ ἐστράφησαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τὴν ἔρευναν τῆς ἀξιολογίας τῆς γνώσεως. Τὸ αὐτὸ πράγμα, εἰδειξαν, φαίνεται διάφορον εἰς διαφόρους ἀνθρώπους καὶ πολλάκις διάφορον εἰς τὸν ἴδιον ἀνθρώπον. Ἐκῆ-

ρυξαν λοιπόν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια μὲ γενικὸν κύρος· μοναδικὴ βάσις πάσης γνώσεως εἶναι ἡ προσωπικὴ ἐκάστου κατ' αἴσθησιν ἀντίληψις (αἰσθησιαρχικοί). Ἐπιπλέον εἶναι ὅτι συμφέρει εἰς τὸ ἄτομον, καὶ ἀγαθὸν ὅτι ὠφελεῖ αὐτό· « πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπου » διεκήρυξαν ἐξ αὐτῶν ὁ Πρωταγόρας. Διὰ τὴν εὐτυχίαν ὁ ἀνθρώπος, πρέπει νὰ ἔχη τὴν τέχνην νὰ πείθῃ τοὺς ἄλλους εἰς ὅτι τὸν συμφέρει. Καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἦτο τὸ μοναδικὸν θέμα τῆς διδασκαλίας των. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνήργησαν ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τοὺς προηγηθέντας φιλοσόφους εἰς τὴν διάσεισιν τῶν θρησκευτικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀξιῶν καὶ ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ γίνῃ ἀναθεώρησις ἀπὸ τοὺς μετὰ τούτους φιλοσόφους τοῦ ὅλου πνευματικοῦ οἰκοδομήματος τῶν Ἑλλήνων.

Σωκράτης

Ὁ Σωκράτης ἀπέκλειε πᾶσαν μηχανικὴν ἢ ὕλιστικὴν ἐξηγήσιν τῶν ὄντων καὶ ἀπέδιδε τὴν αἰτίαν τούτων εἰς τὸ ἔλλογον θεῖον· ἔτσι ἔγινεν ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς τῆς τελεολογικῆς ἀποδείξεως τῆς ὑπάρξεως καὶ προνοίας τοῦ θεοῦ. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μετέχει τοῦ θείου καὶ κατ' ἀνάγκην ὑπάρχει ἀτομικὴ ἀθανασία τῆς ψυχῆς. Ἐπιπλέον ὁ ἀνθρώπος, Βασικὴ φιλοσοφικὴ ἐρεύνησις του δὲν εἶναι ὁ κόσμος, ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος. Βασικὴ πίστις του εἶναι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς σοφιστάς, ὅτι ὑπάρχει καὶ ἀλήθεια καὶ ἀγαθόν, ποὺ δὲν μετροῦνται μὲ τὰς ἀτομικὰς ἡμῶν ἀντιλήψεις καὶ θελήσεις, ἀλλὰ μὲ τὸ γενικῶς παραδεκτὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. « Πάντων χρημάτων μέτρον » δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὁ « ἀνθρώπος », ἀλλ' « οἱ ἀνθρώποι », τοῦτέστι τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὅποσον εἶναι ἀμετάβλητον καὶ ὁμοιον εἰς ὅλους. Πρὸς τοῦτο σκοπὸν τῆς ἐρεύνης του ἔθεσε τὴν εὑρεσιν τῶν αἰωνίων ἠθικῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ἀκολουθῶν ὁ ἀνθρώπος ὀφείλει νὰ πράττῃ τὸ ἀγαθὸν μετὰ λόγου καὶ ἐπιστήμης ἀποφεύγων τὸ κακόν. Σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἡ νομιζομένη εὐτυχία, ὅπως ἐπρέσβευον οἱ σοφισταί, ἀλλὰ ἡ ἀρετὴ, ποὺ εἶναι ἡ πραγματικὴ εὐτυχία. Ἄρετὴ δὲ εἶναι ἡ σαφὴς γνώσις, ἢ δὲ ἐπιδίωξις αὐτῆς εἶναι καθήκον παντὸς ἀνθρώπου.

Πρὸς εὑρεσιν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς ἠκολούθησεν ἴδιον δρόμον, ποὺ φέρει τὸ ὄνομά του : Σωκρατικὴ μέθοδος ἢ Σωκρατικὸς διάλογος, ὁ ὅποιος, ἂν καὶ διχάζεται εἰς δύο, φέρει εἰς τὸ αὐτὸ τέρμα. Εἰς

τήν πρώτην περίπτωσιν ἐμφανίζεται ὁ Σωκράτης ὡς ἀγνοῶν τὴν ἀληθῆ-
θειαν καὶ ζητεῖ νὰ τὴν μάθῃ ἀπὸ τοῦς γνωρίζοντάς. Διὰ διαφόρων
ἔπειτα ἐρωτήσεων περιέπλεξε τὸν συνομιλητὴν καὶ τὸν ἐξηνάγκασε νὰ
ὁμολογήσῃ τὸ λάθος του. Τοῦτο ὁμως ὡδηγεῖ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
ἀγνοίας μας, ποῦ ἀποτελεῖ τὴν πρώτην βαθμίδα, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν
γνώσιν. Ἡ ἀμβιβολία εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς φιλοσοφίας· « Ἐν οἶδα, ὅτι οὐδὲν
οἶδα » ἔλεγεν ὁ ἴδιος. Ἔτσι ἔχομεν τὴν Σωκρατικὴν εἰρωνείαν. Κατὰ τὴν
δευτέραν ὁρμᾶται ἀπὸ γνωστὰ καὶ συγκεκριμένα πράγματα καὶ χειρα-
γωγῶν τὸν συνομιλητὴν ἐπαγωγικῶς διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων τὸν
ἀπαλλάσσει τῶν πλανῶν καὶ τὸν προωθεῖ πρὸς εὐρεσιν τοῦ ὁμοειδοῦς καὶ
οὐσιώδους διὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀφηρημένου καθόλου, (τῆς ἐννοίας, τῆς
ἀληθείας). Καὶ ἔχομεν ἄλιν τὴν Σωκρατικὴν μαιευτικὴν. Ὅπως ἡ γέν-
νησις τοῦ παιδίου εἶναι δυσχερὴς καὶ ἔχει ἀνάγκη μαίας, ἔτσι καὶ ἡ γέν-
νησις τῆς ὀρθῆς γνώσεως, ἡ ὁποία ἐνυπάρχει εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώ-
που κατὰ τὸν Σωκράτη, ἔχει ἀνάγκη ἐμπείρου βοηθείας. Ἄστεϊζόμε-
νος δὲ ἔλεγεν, ὅτι ἐκληρονόμησε τὴν μαιευτικὴν τέχνην ἀπὸ τὴν μαίαν
μητέρα του.

Καὶ εὗρισκε βέβαια, ὅτι τὰ αἰσθητὰ ὁμολογουμένως ῥέουν, ὅπως ἐδί-
δασκε καὶ ὁ Ἡράκλειτος, καὶ ἐδέχετο ἐπομένως, ὅτι ἡ ἐπιστήμη τού-
των δὲν εἶναι ἐφικτή· ἀλλὰ ἐδέχετο, ὅτι παρὰ τὴν ῥοήν των ἔχουν γενι-
κὰς ιδιότητας ἀναλλοιώτους, καταληπτάς μόνον διὰ τοῦ νοῦ. Ἀπὸ τὰ
πολλὰ λευκὰ π. χ. ὁ νοῦς συνάγει τὴν κοινὴν αὐτῶν ιδιότητα, τὴν ἐννοίαν
τῆς λευκότητος, καὶ ἀπὸ τὰς πολλὰς δικαίας πράξεις τὴν κοινὴν αὐτῶν
ιδιότητα, τὴν ἐννοίαν τῆς δικαιοσύνης κ.τ.λ. Τῶν κοινῶν τούτων ιδιοτή-
των ἐζητεῖ νὰ λάβῃ ἐπιστήμην πιστεύων, ὅτι δὲν δύναται κανεὶς νὰ κρί-
νῃ ὀρθῶς τὰ καθ' ἕκαστον, ἀν δὲν λάβῃ γνῶσιν προηγουμένως τῶν καθό-
λου. Ὁ Πλάτων ἔφερε ἔπειτα εἰς φῶς τὰ εἰς τοὺς διαλόγους τοῦ διδα-
σκάλου ἐνυπάρχοντα σπέρματα τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως.

Δ'. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Ἡ πνευματικὴ ἐξέλιξις τοῦ Πλάτωνος ἐσημείωσε δύο μεταβολάς,
τὴν πρώτην μετὰ τὴν γνωριμίαν του μετὰ τὸν Σωκράτη καὶ τὴν δευτέραν
μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἀπὸ τὴν Μ. Ἑλλάδα. Ἡ μὴσις του ἐκεῖ εἰς
τὰ Ὄρφικὰ μυστήρια, ἡ πίστις τῶν Πυθαγορείων εἰς τὴν ὑπαρξίν ὑπερ-

κοσμού ζωής, ή διδασκαλία περι μετεμψυχώσεως, και ή ξενεκα τούτων υποχρέωσις τοῦ ἀνθρώπου δια βίον ἀπολύτως ἀγνόν, ἔσχον σημαντικὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν. Ἡ διδασκαλία ἐξ ἄλλου τῶν Πυθαγορείων περι τῆς οὐσίας τῶν ἀριθμῶν, τὸ ἀπόλυτον τῶν μαθηματικῶν ἐνοιῶν, ή ἔξαρσις τῶν Ἑλεατῶν εἰς τὴν ἔνοιαν τοῦ ἀφηρημένου ὄντος, ἐστερέωσαν εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν ἰδέαν τῆς ἐρεύνης δι' ἓνα ἀνώτερον κόσμον. Ἔτσι ὁ Πλάτων ἐγκαταλείπει τὴν ἄρνησιν, τὴν ὁποῖαν ἤσκει μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ διδασκάλου, και προχωρεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν. Δὲν ἀπαρνεῖται βέβαια τὰς Σωκρατικὰς ἀρχὰς περι λογικῆς ἐρεύνης και καθορισμοῦ τῶν ἐνοιῶν· ἀλλὰ ή πειρα και ή μελέτη τὸν ὠδήγησαν εἰς νέον δρόμον, ποῦ φέρει ἀπὸ τῆς κριτικῆς σκέψεως εἰς τὸ ἀπόλυτον, ἀπὸ τῆς διαρκοῦς ἐρεύνης εἰς τὴν σταθερὰν βεβαιότητα, ή ὁποῖα βασιζεται εἰς ἓνα ἀνώτερον πνευματικὸν κόσμον.

Ὁ νέος αὐτὸς κόσμος ἔχει ἤδη ὠριμάσει εἰς τὴν διάνοιάν του και ἔχει ἐξετασθῆ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν με τοὺς ὀπαδοὺς ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Ὁ Φαίδων και τὸ Συμπόσιον, τὰ ὠραιότερα και ὑψηλότερα καλλιτεχνήματα τῆς δημιουργίας του, περιέχουν ἐκτενωῶς και σαφῶς τὸ νέον κήρυγμα, τὴν καθ' ἑαυτὸ φιλοσοφικὴν δημιουργίαν τοῦ ὠρίμου πλέον σωματικῶς και πνευματικῶς Πλάτωνος μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ τὸ ἀνὰ τὴν Μεσόγειον ταξίδι του (387 π. Χ.).

Εἰς τὸ μελαγχολικὸν δεσμωτήριον δέχεται ὁ Σωκράτης εἰς τὸν Φαίδωνα τοὺς πιστοὺς κατὰ τὰς ἐπιθανάτους στιγμὰς. Συγκεντρωμένοι οὗτοι γύρω ἀπὸ τὸν διδάσκαλον μόλις συγκρατοῦν τὸν πόνον των, διότι ή πηγὴ τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας ἐντὸς ὀλίγου τόσοσ ἀδίκως θά ἐκλείψῃ. Ἄλλ' ὁ Σωκράτης ἀντιπαρτάσσει εἰς τὴν λύπην και τοὺς θρήγους αὐτῶν τὴν σοβαρότητα και ἀξιοπρέπειαν· εἰς τὴν δυσφορίαν δια τὴν ἀνθρωπίνην κακίαν δεικνύει, ὅτι ὁ φιλόσοφος γνωρίζει ν' ἀποθνήσκῃ χωρὶς πικρίαν ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων ρυπαροτήτων· και εἰς τὸν φόβον δια τὴν μετὰ θάνατον ἀνυπαρξίαν ἐλέγχει, ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι ἀναγκαῖον κακόν, ἀλλ' ἀπολύτρωσις τῶν δεινῶν τοῦ κόσμου, δια ν' ἀνέλθῃ κανεὶς εἰς τὰς πηγὰς τῆς θείας σοφίας. Ὑπάρχει ὁμοῦς ὁ ὑπαισθητὸς κόσμος τῆς θείας σοφίας και ὑπάρχει ψυχὴ μετὰ θάνατον, και πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ λάθωμεν γινῶσιν αὐτῶν ἢ γινῶσιν καθόλου; Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀνθρώπινος βίος; Ἴδου τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἐπιχειρεῖ νὰ λύσῃ ὁ Πλάτων δια τῆς φιλοσοφίας του δημιουργήσας πρὸς λύσιν αὐτῶν τὸν μεγαλειώδη κόσμον τῶν ἰδεῶν του.

Ἡ Σωκρατικὴ διδασκαλία περὶ ἐνοπιῶν ἐχρησίμευσε εἰς αὐτὸν ὡς βάσις πρὸς διαμόρφωσιν τῆς θεωρίας του. Αἱ Σωκρατικαὶ ἐνοιαι ἔχουν μὲν ἰσχὺν μόνιμον καὶ διαρκῆ, ἀλλὰ στηρίζονται μόνον εἰς τὰς ἰδίαις ἡμῶν ἀντιλήψεις καὶ σκέψεις καὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ ἐν τῇ αἰσθητῇ κόσμῳ πράγματα. Ὁ Πλάτων λοιπὸν ἐπροχώρησεν ἀκόμη περαιτέρω. Ἐδέχθη δηλαδὴ, ὅτι πέραν τοῦ ἀσταθοῦς καὶ μεταβλητοῦ κόσμου τῶν αἰσθήσεων ὑπάρχει εἰς τὸν ὑπεραισθητὸν κόσμον κάποια πραγματικότης ἀμετάβλητος, τὴν ὅποιαν ὁ νοῦς μόνον δύναται νὰ συλλάβῃ· ὑπάρχει ἕνας κόσμος μεγάλων ἐνοιῶν, ὁ κόσμος τῶν ἰδεῶν, ἀντίστοιχος τῶν ἐνοιῶν τῶν ἐν τῇ κόσμῳ πραγμάτων.

Ἄλλὰ διὰ ποίας ὁδοῦ ἔφθασεν ὁ Πλάτων εἰς τὰς ἰδέαι; Αἱ λέξεις εἶδος, ἰδέα, ἐσήμαινον κοινῶς μορφή, δηλαδὴ τί λογῆς φαίνεται ἕνα πρᾶγμα. Κάθε πρᾶγμα αἰσθητὸν ἔχει κάποια μορφήν, δηλαδὴ σχῆμα, χρῶμα, μέγεθος κ.τ.λ. Ἡ μορφή ὅμως — τὸ εἶδος, ἡ ἰδέα — δὲν εἶναι ὄλον τὸ πρᾶγμα, διότι τοῦτο ἔχει καὶ ὕλην. Ἐπομένως πᾶν αἰσθητὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ ὕλην καὶ ἀπὸ μορφήν — εἶδος, ἰδέαν. Ἄλλ' ἢ μὲν ὕλη εἶναι τὸ αἰεὶ ῥέον, ἡ δὲ μορφή — τὸ εἶδος, ἡ ἰδέα — εἶναι μόνιμον. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν διὰ τῶν αἰσθήσεων λαμβάνει γνῶσιν τῶν αἰσθητῶν — τῆς ὕλης — διὰ δὲ τοῦ νοῦ τῶν κοινῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, δηλαδὴ τῆς μορφῆς — τοῦ εἶδους, τῆς ἰδέας —, καὶ ἔτσι ἔχει τὰς ἐνοιῶν αὐτῶν. Τὰ αἰσθητὰ ὅμως — ἡ ὕλη —, ὅπως εἴπομεν, ῥέουν αἰωνίως καὶ κείνται μεταξὺ ὄντος καὶ μὴ ὄντος καὶ ἐπομένως μόνον ἀβέβαιον γνῶσιν, ὁ ὅξων, ἔχομεν αὐτῶν, ἐνῶ αἱ ἐνοιαι — τὰ εἶδη, αἱ ἰδέαι — δὲν μεταβάλλονται καὶ ἐπομένως αὐτῶν μόνον δύναται νὰ ἔχη κανεὶς ἐπιστήμην. Ἄλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πῶς δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὸ εἶναι εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εἶναι ὄντως μόνιμα καὶ ἐπιστητὰ; Ἄρα ὑπάρχουν πρᾶγματι τὰ εἶδη — αἱ ἰδέαι — καὶ μόνον αὐτῶν ὡς ἀληθῶς ὄντων εἶναι νοητὴ ἡ ἐπιστήμη.

Ἡ ἐνοια λοιπὸν ἰδέαι δὲν εἶναι πλέον ὑποκειμενικὴ ἐνοια κατὰ Πλάτωνα, ἀλλ' ὑφίσταται καθ' ἑαυτὴν καὶ ἔχει οὐσίαν. Αἱ ἰδέαι εἶναι τὰ ἀρχέτυπα καὶ ὑποδείγματα ὄλων τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων, τὰ « παραδείγματα », τὰ δὲ πρᾶγματα εἶναι τὰ εἰδῶλα ἢ αἱ ἀπομιμήσεις, αἱ « μιμήσεις » τούτων. Τὰ αἰσθητὰ μετέχουν τῶν ἰδεῶν (« μέθεξις ») καὶ ἔνεκα τούτου λαμβάνουν τὴν προσωνομίαν αὐτῶν· εἶναι καὶ λέγονται δηλαδὴ λευκά, μεγάλα, ἴσα κ.τ.λ., διότι μετέχουν τῆς ἰδέας τῆς λευκότητος, τοῦ μεγέθους, τῆς ἰσότητος κ.τ.λ. Ἡ Πυθαγόρειος θεωρία « μιμήσει τὰ ὄντα εἶναι τῶν ἀριθμῶν » μεταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς « μεθέ-

ξει » τῶν ἰδεῶν. Αἱ ἰδέαι εὐρίσκονται χωριστά ἀπὸ τὰ πράγματα, «ἐν ἐπουρανίῳ τόπῳ», καὶ εἶναι θεῖαι, ἀφθαρτοί, ἀναλλοίωτοι, μονοειδεῖς, ἀγέννητοι καὶ ἀνώλεθροι, νοοῦσαι καὶ διὰ τοῦ νοῦ μόνον καταληπταί. Αἱ Πλατωνικαὶ ἰδέαι εἶναι τρόπον τινὰ ἓνα μόριον τοῦ Ἑλεατικοῦ ὄντος μὲ τὰς γενικὰς αὐτοῦ ἰδιότητας. Ὑπάρχουν δὲ τόσαι ἰδέαι, ὅσαι καὶ αἱ ἐννοιαὶ τῶν αἰσθητῶν.

Αἱ ἰδέαι εἶναι ἀγαθὰ καὶ συνδέονται μεταξύ των, ὅπως καὶ αἱ ἐννοιαὶ τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων, εἴτε ὡς συνάλληλοι, εἴτε ὡς ὑπάλληλοι. Ὅλοι δὲ ὑποτάσσονται εἰς τὴν ὑψίστην αὐτῶν, τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγαθοῦ, αὐτὸ τὸ ἀγαθόν, αὐταρκες καὶ παντοδύναμον, ἡ ὁποία ὡς τελικὴ αἰτία εἶναι καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ εἶναι καὶ τοῦ γίγνεσθαι καὶ ὡς θεότης κατευθύνει τὰ πάντα. Κατ' ἀνάγκην ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη ἀδάμαστον τὸν πόθον, τὸν ἔρωτα, νὰ πλησιάσῃ τὸ ὑπέρτατον ὄν, τὸ τέλειον, τὸ τελείως ὠραῖον, τὸ ἀγαθόν, αὐτὸν τὸν Θεόν, τὸ ὅποῖον μόνον μετὰ θάνατον δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Ἐν δὲ τῇ ζωῇ δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦτο ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν μόνον διὰ τῆς ἐπιστήμης (τῆς ἀληθοῦς γνώσεως, δηλαδὴ διὰ τῆς φιλοσοφίας), καὶ πρὸς αὐτὸ πρέπει πάντοτε ν' ἀποβλέπῃ. Καὶ ὅσον πληρεστέρα εἶναι ἡ διανοητικὴ ἡμῶν καθαρότης, τόσον καλύτερον ἐπιτυγχάνομεν τὴν γνῶσιν τοῦναντίον, ὅσον περισσότερον λαμβάνονται ὑπ' ὄψει αἱ αἰσθήσεις καὶ τὸ σῶμα, τόσον βεβαιότερον ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὴν γνῶσιν.

Πῶς ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τὸ πρῶτον γνῶσιν τῶν ἰδεῶν; Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀθάνατος, πρὶν νὰ συνδεθῇ μὲ τὸ σῶμα εἶχε γνωρίσει τὰς ἰδέας. Ἀμα λοιπὸν ἐνσωματωθῆ εἰς τὸν ἄνθρωπον, διὰ τῶν αἰσθήσεων προσλαμβάνει τὰς ἐννοίας τῶν ἀντικειμένων, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰδῶλα τῶν ἰδεῶν ταῦτα, λόγῳ τῆς ὁμοιότητος αὐτῶν, ἀνακαλοῦν εἰς τὴν μνήμην τὰ ἀρχέτυπα, τὰς ἰδέας: (τῷ ὁμοίῳ ἢ γνῶσις, Ἑλεᾶται — Δημόκριτος). Πᾶσα λοιπὸν ἐπιστημονικὴ γνῶσις εἶναι συνειδητὴ ἐπανέγερσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναμνήσεως τῶν ἰδεῶν.

Ἔτσι ὁ Πλάτων ἔλυσε διὰ τῶν ἰδεῶν του, ὡς ἐκτίθεται εἰς τὸν Φαίδωνα, τὰ θεέντα προβλήματα, τὸ **θηρησκευτικὸν** τῶν Ὀρφικῶν κ.τ.λ. : ποῖα εἶναι ἡ μοῖρα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τὸ **ἠθικὸν** πρόβλημα τοῦ Σωκράτους: πῶς δύναμαι νὰ εὕρω ἀσφαλῆ ἐγγύησιν διὰ τὴν δρθότητα τῶν πράξεών μου, καὶ τὸ **γνωσιολογικόν**: πῶς δύναμαι νὰ ἐπιτύχω ἀσφαλῆ γνῶσιν, ἀπηλλαγμένην τῆς ἀπατηλότητος τῶν αἰσθήσεων, ἐνώσας στενῶς καὶ ἀδιαρρήκτως θρησκείαν, ἠθικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν γνῶσιν.

ΦΑΙΔΩΝ

(Ἡ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ. ΗΘΙΚΟΣ)

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ, ΦΑΙΔΩΝ, (ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΕΒΗΣ,
ΣΙΜΜΙΑΣ, ΚΡΙΤΩΝ, Ο ΤΩΝ ΕΝΔΕΚΑ ΥΠΗΡΕΤΗΣ).

1. | ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ. Αὐτός, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σω- 57
κράτει ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ, ἣ τὸ φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμο-
τηρίῳ, ἢ ἄλλου του ἤκουσας;

ΦΑΙΔΩΝ. Αὐτός, ὦ Ἐχέκρατες.

ΕΧ. Τί οὖν δὴ ἔστιν ἅττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ θα-
νάτου; Καὶ πῶς ἐτελεύτα; Ἡδέως γὰρ ἂν ἐγὼ ἀκούσαιμι·
καὶ γὰρ οὔτε τῶν πολιτῶν Φλειασίων οὐδεὶς πάνυ τι ἐπιχω-
ριάζει τὰ νῦν Ἀθήναζε, οὔτε τις ξένος ἀφίεται χρόνου συ-
χνοῦ ἐκεῖθεν, ὅστις ἂν ἡμῖν σαφές τι | ἀγγεῖλαι οἶός τ' ἦν β
περὶ τούτων, πλὴν γε δὴ ὅτι φάρμακον πιὼν ἀποθάνοι· τῶν
δὲ ἄλλων οὐδὲν εἶχε φράζειν.

ΦΑΙΔ. Οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δίκης | ἄρα ἐπίθεσθε, ὃν τρό- 58
πον ἐγένετο;

ΕΧ. Ναί, ταῦτα μὲν ἡμῖν ἠγγεῖλέ τις, καὶ ἐθαυμάζο-
μέν γε, ὅτι πάλαι γενομένης αὐτῆς πολλῶ ὕστερον φαίνεται
ἀποθανῶν. Τί οὖν ἦν τοῦτο, ὦ Φαίδων;

ΦΑΙΔ. Τύχη τις αὐτῶ, ὦ Ἐχέκρατες, συνέθη· ἔτυχε γὰρ
τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἡ πρύμνα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, ὃ εἰς
Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν.

ΕΧ. Τοῦτο δὲ δὴ τί ἐστιν;

β ΦΑΙΔ. Τοῦτο ἔστι τὸ πλοῖον, ὡς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ
 Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς δις ἑπτὰ ἐκείνους ᾤχετο | ἄγων
 καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. Τῷ οὖν Ἀπόλλωνι εὖξαντο, ὡς
 λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάστου ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς
 Δῆλον· ἦν δὴ αἰεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ
 πέμπουσιν. Ἐπειδὴν οὖν ἄρξονται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν
 αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν καὶ δημοσίᾳ
 μηδὲνα ἀποκτινῦναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλόν τε ἀφίκηται τὸ
 πλοῖον καὶ πάλιν δεῦρο. Τοῦτο δ' ἐνίστε ἐν πολλῷ χρόνῳ γί-
 γνεται, ὅταν τύχῳσιν ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτοῦς. Ἀρχὴ | δ'
 γ ἐστὶ τῆς θεωρίας, ἐπειδὴν ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέψη τὴν
 πρύμναν τοῦ πλοίου· τοῦτο δ' ἔτυχεν, ὡσπερ λέγω, τῇ προτε-
 ραίᾳ τῆς δίκης γεγονός. Διὰ ταῦτα καὶ πολὺς χρόνος ἐγένετο
 τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ
 θανάτου.

2. ΕΧ. Τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, ὦ Φαίδων ;
 Τί ἦν τὰ λεχθέντα καὶ πραχθέντα, καὶ τίνες οἱ παραγενόμενοι
 τῶν ἐπιτηδείων τῷ ἀνδρὶ ; Ἡ οὐκ εἶων οἱ ἄρχοντες παρῆναι,
 ἀλλ' ἔρημος ἔτελεύτα φίλων ;

δ ΦΑΙΔ. | Οὐδαμῶς, ἀλλὰ παρήσαν τινες καὶ πολλοὶ γε.

ΕΧ. Ταῦτα δὴ πάντα προθυμήθητι ὡς σαφέστατα ἡμῖν
 ἀπαγγεῖλαι, εἰ μὴ τίς σοι ἀσχολία τυγχάνει οὔσα.

ΦΑΙΔ. Ἀλλὰ σχολάζω γε καὶ πειράσομαι ὑμῖν διηγῆσα-
 σθαι· καὶ γὰρ τὸ μεμνησθαι Σωκράτους καὶ αὐτὸν λέγοντα καὶ
 ἄλλου ἀκούοντα ἔμοιγε αἰεὶ πάντων ἥδιστον.

ΕΧ. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Φαίδων, καὶ τοὺς ἀκουσομένους γε
 τοιοῦτους ἐτέρους ἔχεις· ἀλλὰ πειρῶ ὡς ἂν δύνῃ ἀκριβέστατα
 διεξελθεῖν πάντα.

ε ⇒ ΦΑΙΔ. Καὶ μὴν ἔγωγε θαυμάσια | ἔπαθον παραγενόμε-
 νος. Οὔτε γὰρ ὡς θανάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτηδείου ἔλεος

εισήει· εὐδαιμών γάρ μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ὡς ἀδελῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα, ὥστε μοι ἐκείνον παρίστασθαι μῆδ' εἰς Ἄιδου ἰόντα ἄνευ θείας μοίρας ἵναί, ἀλλὰ ἐκείσε καὶ ἀφικόμενον εὖ πράξειν, εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. Διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἐλεεινὸν εἰσήει, ὡς εἰκός ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει· οὔτε αὖ ἡδονὴ ὡς ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων, ὥσπερ εἰώθειμεν· καὶ γὰρ οἱ λόγοι τοιοῦτοί τινες ἦσαν. Ἄλλ' ἀτεχνῶς ἄτοπόν τί μοι πάθος παρήν καὶ τις ἀήτης κράσις ἀπὸ τε τῆς ἡδονῆς συγκεκραμένη ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς λύπης ἐνθυμουμένῳ, ὅτι αὐτίκα ἐκείνος ἔμελλε τελευτᾶν. Καὶ πάντες οἱ παρόντες σχεδὸν τι οὕτω διεκείμεθα, ὅτε μὲν γελῶντες, ἐνίστε δὲ δακρύνοντες, εἰς δὲ ἡμῶν καὶ διαφερόντως, Ἀπολλόδωρος· οἶσθα γάρ που τὸν ἄνδρα | β καὶ τον τρόπον αὐτοῦ,

ΕΧ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΦΑΙΔ. Ἐκείνός τε τοίνυν παντάπασιν οὕτως εἶχεν, καὶ αὐτὸς ἔγωγε ἐτεταράγμην καὶ οἱ ἄλλοι.

ΕΧ. Ἔτυχον δέ, ὦ Φαίδων, τίνες παραγενόμενοι;

ΦΑΙΔ. Οὗτός τε δὴ ὁ Ἀπολλόδωρος τῶν ἐπιχωρίων παρήν καὶ ὁ Κριτόβουλος καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔτι Ἑρμογένης καὶ Ἐπιγένης καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀντισθένης· ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς καὶ Μενέξενος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐπιχωρίων· Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει,

ΕΧ. Ἔνοι δέ τινες | παρήσαν;

ΦΑΙΔ. Ναί, Σιμμίας τέ γε ὁ Θηβαῖος καὶ Κέβης καὶ Φαιδῶνδης, καὶ Μεγαρόθεν Εὐκλείδης τε καὶ Τερψίων.

ΕΧ. Τί δέ; Ἀριστιππος καὶ Κλεόμβροτος παρεγένοντο;

ΦΑΙΔ. Οὐ δῆτα· ἐν Αἰγίνῃ γὰρ ἐλεγοντο εἶναι.

ΕΧ. Ἄλλος δέ τις παρήν;

ΦΑΙΔ. Σχεδὸν τι οἶμαι τούτους παραγενέσθαι.

ΕΧ. Τί οὖν δὴ ; Τίνες, φῆς, ἦσαν οἱ λόγοι ;

3. ΦΑΙΔ. Ἐγὼ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγῆ-
 δ σασθαι. Ἄει γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν | ἡμέρας εἰώθειμεν φοι-
 τῶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη συλλεγόμενοι
 ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον
 γὰρ ἦν τοῦ δεσμοτηρίου. Περιεμένομεν οὖν ἐκάστοτε, ἕως
 ἀνοιχθείη τὸ δεσμοτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων· ἀνεψύ-
 γετο γὰρ οὐ πρόν· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῆμεν παρὰ τὸν Σω-
 κράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. Καὶ δὴ καὶ τότε
 πρῶταίτερον συνελέγημεν· τῇ γὰρ προτεραίᾳ [ἡμέρᾳ], ἐπειδὴ
 ε ἐξήλθομεν ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου | ἑσπέρας, ἐπυθόμεθα, ὅτι τὸ
 πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἶη. Παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις
 ἦκειν ὡς πρῶτατα εἰς τὸ εἰωθός. Καὶ ἦκομεν, καὶ ἡμῖν ἐξελ-
 θὼν ὁ θυρωρός, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν καὶ
 μὴ πρότερον παριέναι, ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· λύουσι γάρ, ἔφη,
 οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν, ὅπως ἂν τῆδε τῇ
 ἡμέρᾳ τελευτήσῃ. Οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχῶν ἦκε καὶ
 ἐκέλευεν ἡμᾶς εἰσιέναι.

60 Εἰσιόντες οὖν | κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι
 λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην — γινώσκεις γὰρ — ἔχουσάν τε
 τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. Ὡς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ
 Ξανθίππη, ἀνεψύχησέ τε καὶ τοιαῦτ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ
 εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι· « ὦ Σώκρατες, ὕστατον δὴ σε προσ-
 εροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδαιοι καὶ σὺ τούτους ». Καὶ ὁ Σωκράτης
 βλέψας εἰς τὸν Κρίτων· « ὦ Κρίτων, ἔφη, ἀπαγέτω τις αὐ-
 τὴν οἴκαδε ».

β → Καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγγόν τινες τῶν τοῦ Κρίτωνος βοῶ-
 σάν τε καὶ | κοπτομένην. Ὁ δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος εἰς
 τὴν κλίνην συνέκαμψέ τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρὶ, καὶ
 τρίβων ἅμα· ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο,

ὁ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι, τὸ λυπηρόν, τῷ ἅμα μὲν αὐτῷ μὴ ἐθέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδὸν τι ἀναγκάζεσθαι λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς συνημμένῳ δὴ ὄντε. Καὶ μοι δοκεῖ, | ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Αἰσωπος, μῦθον ἂν συνθεῖναι, γ ὡς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν εἰς ταῦτόν αὐτοῖς τὰς κορυφάς· καὶ διὰ ταῦτα, ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται, ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. Ὡσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν· ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεινόν, ἤκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθεῖν τὸ ἡδύ.

4. Ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβὼν· νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔφη, εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. Περὶ γάρ τοι τῶν | ποιημάτων, ὧν πεποίηκας ἐντείνας τοῖς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προσίμιον, καὶ ἄλλοι τινές με ἤδη ἤρανον, ἀτὰρ καὶ Εὐήνος πρόφηγ, ὅτι ποτὲ διανοηθεῖς, ἐπειδὴ δεῦρο ἦλθες, ἐποίησας αὐτὰ πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας. Εἰ οὖν τί σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὐήνω ἀποκρίνασθαι, ὅταν με αὐθις ἐρωτᾷ — εὖ οἶδα γάρ, ὅτι ἐρήσεται — εἰπέ, τί χρὴ λέγειν.

Δέγε τοίνυν, ἔφη, αὐτῷ, ὦ Κέβης, τάληθῆ, ὅτι οὐκ ἐκεῖνω βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἀντίτεχνος εἶναι ἐποίησα ταῦτα — ἤδειν | γάρ, ὡς οὐ βῆδιον εἶη — ἀλλ' ἐνυπνίων τινῶν ἀποπειρώμενος, τί λέγει, καὶ ἀφοσιούμενος, εἰ ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν μουσικὴν μοι ἐπιτάττοι ποιεῖν. Ἦν γὰρ δὴ ἅπτα τοιάδε· πολλάκις μοι φοιτῶν τὸ αὐτὸ ἐνύπνιον ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ, ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὄψει φαινόμενον, τὰ αὐτὰ δὲ λέγον· «ὦ Σώκρατες, ἔφη, μουσικὴν ποιεῖ καὶ ἐργάζου». Καὶ ἐγὼ ἔν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ὅπερ ἔπραττον,

61 τούτο ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαι τε | καὶ ἐπι-
 λεύειν, ὥσπερ οἱ τοῖς θεοῦσι διακελευόμενοι, καὶ ἐμοὶ οὕτω
 τὸ ἐνύπνιον, ὅπερ ἔπραττον, τούτο ἐπικελεύειν, μουσικὴν
 ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν οὔσης μεγίστης μουσικῆς, ἐμοῦ δὲ
 τούτο πράττοντος. Νῦν δ' ἐπειδὴ ἤ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ
 θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε χρῆναι, εἰ ἄρα
 πολλάκις μοι προστάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην τὴν δημῶδη
 μουσικὴν ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ, ἀλλὰ ποιεῖν ἀσφαλέ-
 β στερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι, πρὶν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα |
 ποιήματα [καὶ] πειθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ. Οὕτω δὴ πρῶτον
 μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα, οὗ ἦν ἡ παρούσα θυσία· μετὰ δὲ τὸν
 θεὸν ἐνόησας, ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἴπερ μέλλοι ποιητῆς
 εἶναι, ποιεῖν μύθους, ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦ μυθο-
 λογικός, διὰ ταῦτα δὴ, οὓς προχείρους εἶχον καὶ ἠπιστάμην
 μύθους τοὺς Αἰσώπου, τούτους ἐποίησα, οἷς πρώτοις ἐνέτυχον.

γ → 5. Ταῦτα οὖν, ὦ Κέβης, Εὐήνω φράζε, καὶ ἐρρῶσθαι
 καί, ἂν σωφρονῆ, ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα. Ἄπειμι δέ, ὡς | ἔ-
 οικε, τήμερον· κελεύουσι γὰρ Ἀθηναῖοι.

Καὶ ὁ Σιμμίας· οἷον παρακελεύει, ἔφη, τούτο, ὦ Σώ-
 κρατες, Εὐήνω; Πολλὰ γὰρ ἤδη ἐντετύχηκα τῷ ἀνδρὶ· σχε-
 δὸν οὖν, ἐξ ὧν ἐγὼ ἤσθημαι, οὐδ' ὅπωςτιοὺν σοι ἐκῶν εἶναι
 πείσεται. *Η. Υ. Υ. Ε. Π. Α. Μ*

— Τί δαί; ἢ δ' ὅς· οὐ φιλόσοφος Εὐήνος;

— Ἐμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Σιμμίας.

δ — Ἐθελήσει τοίνυν καὶ Εὐήνος καὶ πᾶς, ὅτι ἀξίως τού-
 του τοῦ πράγματος μέτεστιν. Οὐ μέντοι ἴσως βιάσεται αὐ-
 τόν· οὐ γὰρ φασὶ θεμιτὸν εἶναι. Καὶ ἅμα λέγων ταῦτα κα-
 θῆκε τὰ σκέλη [ἀπὸ τῆς κλίνης] ἐπὶ | τὴν γῆν, καὶ καθεζό-
 μενος οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο.

Ἦρετο οὖν αὐτὸν ὁ Κέβης· πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώ-

κρατες, τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ' ἂν τῷ ἀποθνήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἔπεσθαι ;

— Τί δέ, ὦ Κέβης ; Οὐκ ἀκηκόατε σὺ τε καὶ Σιμμίας περὶ τῶν τοιούτων, Φιλολάφ συγγεγονότες ;

— Οὐδέν γε σαφές, ὦ Σώκρατες.

— Ἄλλὰ μὴν καὶ ἐγὼ ἐξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω· ἃ μὲν οὖν τυγχάνω ἀκηκώς, φθόνος οὐδεὶς λέγειν. Καὶ γὰρ ἴσως καὶ μάλιστα πρέπει μέλλοντα | ἐκεῖσε ἀποδημεῖν διασκοπεῖν τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ, ποῖαν τινὰ αὐτὴν οἰόμεθα εἶναι. Τί γὰρ ἂν τις καὶ ποιῶν ἄλλο ἐν τῷ μέχρι ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ ;

6.— Κατὰ τί δὴ οὖν ποτε οὐ φασὶ θεμιτὸν εἶναι αὐτὸν ἑαυτὸν ἀποκτινύναι, ὦ Σώκρατες ; Ἦδη γὰρ ἐγώ γε, ὅπερ νῦν δὴ σὺ ἤρου, καὶ Φιλολάου ἤκουσα, ὅτε παρ' ἡμῖν διητάτο, ἤδη δὲ καὶ ἄλλων τινῶν, ὡς οὐ δέοι τοῦτο ποιεῖν· σαφές δὲ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς πάποτε ἀκήκοα.

| — Ἄλλὰ προθυμεῖσθαι χρή, ἔφη. Τάχα γὰρ ἂν καὶ ἀκούσαις. Ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανεῖται, εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπλοῦν ἐστὶν καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τἄλλα, ἐστὶν ὅτε καὶ οἷς βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν· οἷς δὲ βέλτιον τεθνάναι, θαυμαστόν ἴσως σοι φαίνεται, εἰ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ ὅσιον αὐτοὺς ἑαυτοὺς εὖ ποιεῖν, ἀλλὰ ἄλλον δεῖ περιμένειν εὐεργέτην.

Καὶ ὁ Κέβης ἠρέμα ἐπιγελάσας· ἴτω Ζεὺς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπῶν.

— Καὶ γὰρ ἂν δόξειεν, ἔφη | ὁ Σωκράτης, οὕτω γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἀλλ' ἴσως γ' ἔχει τινὰ λόγον. Ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, ὡς ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι καὶ οὐ δὴ δεῖ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ βῆδιος

διιδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κέβης, εὖ λέγεσθαι, τὸ θεοὺς εἶναι ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι. Ἦ σοὶ οὐ δοκεῖ οὕτως;

— Ἐμοιγε, φησὶν ὁ Κέβης.

Υ — Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, καὶ σὺ | ἄν, τῶν σαυτοῦ κτημάτων εἴ τι αὐτὸ ἑαυτὸ ἀποκτινύοι μὴ σημήναντός σου, ὅτι βούλει αὐτὸ τεθνᾶναι, χαλεπαίνεις ἂν αὐτῷ καί, εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμωροῖτο ἄν;

— Πάνυ γ', ἔφη.

— Ἴσως τοίνυν ταύτη οὐκ ἄλογον μὴ πρότερον αὐτὸν ἀποκτινύουσι δεῖν, πρὶν ἀνάγκην τινὰ θεοῦ ἐπιπέμψῃ, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν ἡμῖν παροῦσαν.

54-56
 7. — Ἄλλ' εἰκὸς, ἔφη ὁ Κέβης, τοῦτό γε φαίνεται. Ὁ μέντοι νῦν δὴ ἔλεγες, τὸ τοὺς φιλοσόφους βραδίως ἂν ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἔοικε τοῦτο, ὦ Σώκρατες, | ἀτόπῳ, εἴπερ, ὁ νῦν δὴ ἐλέγομεν, εὐλόγως ἔχει, τὸ θεόν τε εἶναι τὸν ἐπιμελούμενον ἡμῶν καὶ ἡμᾶς ἐκείνους κτήματα εἶναι. Τὸ γὰρ μὴ ἀγανακτεῖν τοὺς φρονιμωτάτους ἐκ ταύτης τῆς θεραπείας ἀπιόντας, ἐν ἣ ἐπιστατοῦσιν αὐτῶν οἵπερ ἄριστοί εἰσι τῶν ὄντων ἐπιστάται, θεοί, οὐκ ἔχει λόγον. Οὐ γάρ που αὐτός γε αὐτοῦ οἶεται ἄμεινον ἐπιμελήσεσθαι ἐλεύθερος γενόμενος· ἀλλ' ἀνόητος μὲν ἄνθρωπος τάχ' ἂν οἰηθείη ταῦτα, φευκτέον εἶναι ἀπὸ τοῦ δεσπότη, καὶ οὐκ ἂν | λογίζοιτο, ὅτι οὐ δεῖ ἀπὸ γε τοῦ ἀγαθοῦ φεύγειν, ἀλλ' ὅ τι μάλιστα παραμένειν, διὸ ἀλογίστως ἂν φεύγοι. Ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἐπιθυμοὶ που ἂν ἀεὶ εἶναι παρὰ τῷ αὐτοῦ βελτίονι. Καίτοι οὕτως, ὦ Σώκρατες, τοῦναντίον εἶναι εἰκὸς ἢ ὁ νῦν δὴ ἐλέγετο· τοὺς μὲν γὰρ φρονίμους ἀγανακτεῖν ἀποθνήσκοντας πρέπει, τοὺς δὲ ἄφρονας χαίρειν.

Ἀκούσας οὖν ὁ Σωκράτης ἠσθῆναι τέ μοι ἔδοξε τῆ τοῦ | Κέβητος πραγματεία καὶ ἐπιβλέψας εἰς ἡμᾶς· αἰεὶ τοι, ἔφη, [δ] Κέβης λόγους τινὰς ἀνερευᾶ καὶ οὐ πάνυ εὐθέως ἐθέλει περ-
θεσθαι, ὅ τι ἂν τις εἴπη.

Καὶ ὁ Συμμίας· ἀλλὰ μὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, νῦν γέ μοι δοκεῖ τι καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης· τί γὰρ ἂν βουλόμενοι ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς δεσπότης ἀμείνους αὐτῶν φεύγοιεν καὶ βραδύως ἀπαλλάττοιεν αὐτῶν; Καὶ μοι δοκεῖ Κέβης εἰς σὲ τελεῖν τὸν λόγον, ὅτι οὕτω βραδύως φέρεις καὶ ἡμᾶς ἀπολείπων καὶ ἄρχοντας ἀγαθοῦς, ὡς αὐτὸς | ὁμολογεῖς, θεοῦς.

— Δίκαια, ἔφη, λέγετε. Οἴμαι γὰρ ὑμᾶς λέγειν, ὅτι χρή με πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι, ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ.

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Συμμίας.

8.— Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, πειραθῶ πιθανώτερον πρὸς ὑμᾶς ἀπολογήσασθαι ἢ πρὸς τοὺς δικαστάς. Ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Συμμία τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ᾤμην ἤξειν πρῶτον μὲν παρὰ θεοῦς ἄλλους σοφοῦς τε καὶ ἀγαθοῦς, ἔπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπων τετελευτηκότας ἀμείνους τῶν ἐνθάδε, ἠδίκουν ἂν οὐκ ἀγανακτῶν τῷ θανάτῳ. Νῦν δὲ εὖ ἴστε, ὅτι | παρ' ἄνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξασθαι ἀγαθοῦς· καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν πάνυ δισχυρισαιμῆν· ὅτι μὲντοι παρὰ θεοῦς δεσπότης πάνυ ἀγαθοῦς ἤξειν, εὖ ἴστε, ὅτι, εἴπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, δισχυρισαιμῆν ἂν καὶ τοῦτο. Ὡστε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ, ἀλλ' εὐελπίς εἰμι εἶναι τι τοῖς τετελευτηκόσι καὶ, ὥσπερ γε καὶ πάλοι λέγεται, πολὺ ἄμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς κακοῖς.

— Τί οὖν, ἔφη ὁ Συμμίας, ὦ Σώκρατες; Αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην ἐν νῷ ἔχεις ἀπιέναι, ἢ κἂν ἡμῖν | μεταδοῖς; Κοινὸν γὰρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἡμῖν εἶναι ἀγαθὸν τοῦτο, καὶ ἅμα σοι ἢ ἀπολογία ἔσται, εἰάν, ἅπερ λέγεις, ἡμᾶς πείσῃς.

— Ἄλλὰ πειράσομαι, ἔφη. Πρῶτον δὲ Κρίτωνά τόνδε σκεψώμεθα, τί ἐστίν, ὃ βούλεσθαι μοι δοκεῖ πάλαι εἰπεῖν.

— Τί δέ, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Κρίτων, ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον, ὅτι χρή σοι φράζειν ὡς ἐλάχιστα διαλέγεσθαι; Φησὶ γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγόμενους, δεῖν δὲ οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ· εἰ δὲ μή, | ἐνίοτε ἀναγκάζεσθαι καὶ δις καὶ τρίς πίνειν τοὺς τι τοιοῦτον ποιῶντας.

Καὶ ὁ Σωκράτης· ἔα, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ ἑαυτοῦ παρασκευάζετω ὡς καὶ δις δώσω, ἐὰν δὲ δέῃ, καὶ τρίς.

— Ἄλλὰ σχεδὸν μὲν τι ἤδειν, ἔφη ὁ Κρίτων, ἀλλὰ μοι πάλαι πράγματα παρέχει.

— Ἐὰ αὐτόν, ἔφη. Ἄλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς δικασταῖς βούλομαι ἤδη τὸν λόγον ἀποδοῦναι, ὡς μοι φαίνεται εἰκότως ἀνῆρ τῷ ὄντι ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψας τὸν βίον θαρρεῖν μέλλων
64 | ἀποθανεῖσθαι καὶ εὐελπίς εἶναι ἐκεῖ μέγιστα οἴσεσθαι ἀγαθά, ἐπειδὴν τελευτήσῃ. Πῶς ἂν οὖν δὴ τοῦθ' οὕτως ἔχει, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἐγὼ πειράσομαι φράσαι.

9. Κινδυνεύουσι γάρ, ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας, λεληθέναι τοὺς ἄλλους, ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκειν τε καὶ τεθνάναι. Εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ἄτοπον δήπου ἂν εἶη προθυμεῖσθαι μὲν ἐν παντὶ τῷ βίῳ μηδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο, ἤκοντος δὲ δαί αὐτοῦ ἀγανακτεῖν, ὃ πάλαι προεθυμοῦντό τε καὶ ἐπετήδευον.

β Καὶ ὁ Σιμμίας γελάσας· νῆ τὸν Δία, ἔφη, ὦ | Σώκρατες, οὐ πάνυ γέ με νῦν γελασεῖόντα ἐποίησας γελάσαι. Οἶμαι γὰρ ἂν δὴ τοὺς πολλοὺς αὐτὸ τοῦτο ἀκούσαντας δοκεῖν εὐπάνυ εἰρῆσθαι εἰς τοὺς φιλοσοφοῦντας — καὶ ξυμφάναι ἂν τοὺς μὲν παρ' ἡμῖν ἀνθρώπους καὶ πάνυ — ὅτι τῷ ὄντι οἱ

φιλοσοφούντες θανατῶσι καὶ σφᾶς γε οὐ λεληθάσιν, ὅτι ἄξιοί εἰσι τοῦτο πάσχειν.

— Καὶ ἀληθῆ γ' ἂν λέγοιεν, ὦ Σιμμία, πλὴν γε τοῦ σφᾶς μὴ λεληθέναι. Δέληθε γὰρ αὐτούς, ἧ τε θανατῶσι καὶ ἧ ἄξιοί εἰσι θανάτου καὶ οἴου θανάτου οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι. Εἴπωμεν γάρ, | ἔφη, πρὸς ἡμᾶς αὐτούς χαίρειν εἰπόντες ἐκεῖ- γ
νοις. Ἐγούμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι ;

— Πάνυ γε, ἔφη ὑπολαβὼν ὁ Σιμμίας.

— Ἔρα μὴ ἄλλο τι ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴν ; Καὶ εἶναι τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χωρὶς δὲ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαιγεῖσαν αὐτὴν καθ' αὐ- τὴν εἶναι ; Ἔρα μὴ ἄλλο τι ἢ ὁ θάνατος ἢ τοῦτο ;

— Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη.

— Σκέψαι δὴ, ὦ ἀγαθέ, ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ ξυνδοκῆ ἄπερ ἐμοί· ἐκ γὰρ τούτων | μᾶλλον οἶμαι ἡμᾶς εἴσεσθαι, περὶ ὧν δ
σκοποῦμεν. Φαίνεται σοὶ φιλοσόφου ἀνδρὸς εἶναι ἐσπουδακέναι περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιαύδε οἶον σίτων καὶ ποτῶν ;

— Ἦκιστα, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας.

— Τί δέ ; Τὰς τῶν ἀφροδισίων ;

— Οὐδαμῶς.

— Τί δέ ; Τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας δο- καὶ σοὶ ἐντίμους ἡγεῖσθαι ὁ τοιοῦτος ; Οἷον ἱματίων διαφε- ρόντων κτήσεις καὶ ὑποδημάτων καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπι- σμούς τοὺς περὶ τὸ σῶμα πότερον τιμᾶν δοκεῖ σοὶ ἢ ἀτιμά- ζειν, καθ' ὅσον μὴ | πολλὴ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν ; ε

— Ἀτιμάζειν ἐμοίγε δοκεῖ, ἔφη, ὅ γε ὡς ἀληθῶς φιλό- σοφος.

— Οὐκοῦν ὅλως δοκεῖ σοὶ, ἔφη, ἢ τοῦ τοιοῦτου πραγμα-

τεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθ' ὅσον δύναται ἀφεστά-
ναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετράφθαι ;

— Ἐμοιγε.

65 — Ἄρ' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις δῆλός ἐστιν ὁ
φιλόσοφος ἀπολύων ὃ τι | μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ
σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ;

— Φαίνεται.

— Καὶ δοκεῖ γέ που, ὦ Σιμμία, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις,
ᾧ μηδὲν ἠδὺ τῶν τοιούτων, μηδὲ μετέχει αὐτῶν, οὐκ ἄξιον
εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι ὁ μηδὲν φρον-
τίζων τῶν ἡδονῶν, αἱ διὰ τοῦ σώματος εἰσιν ;

— Πάνυ μὲν οὖν ἀληθῆ λέγεις.

β ↘ 10. — Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν ;
Πότερον ἐμπέδιον τὸ σῶμα ἢ οὐ, ἐάν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσει
κοινωνὸν συμπααραλαμβάνη ; Οἷον τὸ τοιονδε | λέγω· ἄρα ἔχει
ἀλήθειάν τινα ὄψις τε καὶ ἀκοή τοῖς ἀνθρώποις, ἢ τά γε τοι-
αῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ ἡμῖν ἀεὶ θρυλοῦσιν, ὅτι οὐτ' ἀκούομεν
ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὀρώμεν ; Καίτοι εἰ αὐταὶ τῶν περὶ τὸ σῶ-
μα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς εἰσι, μηδὲ σαφεῖς, σχολῆ αἱ γε
ἄλλαι· πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότερα εἰσιν· ἢ σοὶ οὐ δο-
κοῦσιν ;

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

— Πότε οὖν, ἢ δ' ὅς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἄπτεται ; Ὅ-
ταν μὲν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῆ τι σκοπεῖν, δῆλον,
ὅτι τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' αὐτοῦ.

γ | — Ἀληθῆ λέγεις.

— Ἄρ' οὖν οὐκ ἐν τῷ λογίζεσθαι, εἶπερ που ἄλλοθι, κα-
τάδηλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων ;

— Ναί.

— Λογίζεται δὲ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τοῦ-

των μηδὲν παραλυτῆ, μήτε ἀκοή μήτε ὄψις μήτε ἀλγηδῶν
μηδέ τις ἡδονή, ἀλλ' ὅ τι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνηται
ἕωσα χαίρειν τὸ σῶμα καί, καθ' ὅσον δύναται, μὴ κοινωνοῦσα
αὐτῆ μηδ' ἀπτομένη ὀρέγεται τοῦ ὄντος.

— Ἔστι ταῦτα.

— Οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα | δ
ἀτιμάζει τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ καθ'
αὐτὴν γίγνεσθαι;

— Φαίνεται.

— Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, ὦ Σιμμία; Φαμέν τι εἶναι δίκαιον
αὐτὸ ἢ οὐδέν;

— Φαμέν μέντοι, νῆ Δία.

— Καὶ καλὸν γέ τι καὶ ἀγαθόν:

— Πῶς δ' οὔ;

— Ἦδη οὖν πῶποτε τι τῶν τοιούτων τοῖς ὀφθαλμοῖς
εἶδες;

— Οὐδαμῶς, ἢ δ' ὅς.

— Ἄλλ' ἄλλη τι εἰς αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω
αὐτῶν; Δέγω δὲ περὶ πάντων, οἷον μεγέθους πέρι, ὑγείας,
ἰσχύος καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ λόγῳ ἀπάντων τῆς οὐσίας, δ | τυγ- e
χάνει ἕκαστον ὄν· ἄρα διὰ τοῦ σώματος αὐτῶν τὸ ἀληθέστα-
τον θεωρεῖται, ἢ ὅδε ἔχει· ὅς ἂν μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέ-
στατα παρασκευάσῃται αὐτὸ ἕκαστον διανοηθῆναι, περὶ οὗ
σκοπεῖ, οὗτος ἂν ἐγγύτατα ἴοι τοῦ γινῶναι ἕκαστον;

— Πάνυ μὲν οὖν.

— Ἄρ' οὖν ἐκεῖνος ἂν τοῦτο ποιήσῃε καθαρῶτατα, ὅς-
τις ὅ τι μάλιστα αὐτῆ τῆ διανοίᾳ ἴοι ἐφ' ἕκαστον μήτε τὴν
ὄψιν παρατιθέμενος ἐν τῆ διανοεῖσθαι μήτε τινὰ ἄλλην αἰ-
σθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν | μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῆ καθ' 66
αὐτὴν εἰλικρινεῖ τῆ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλικρι-
νὲς ἕκαστον ἐπιχειροῖ θηρεύειν τῶν ὄντων ἀπαλλαγείς ὅ τι

μάλιστα ὀφθαλμῶν τε καὶ ὠτων καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ξύμπαν-
τος τοῦ σώματος ὡς ταράττοντος καὶ οὐκ ἐῶντος τὴν ψυχὴν
κτῆσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν, ὅταν κοινωνῇ; Ἐρ' οὐχ
οὗτός ἐστιν, ὦ Σιμμία, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὁ τευξόμενος τοῦ
ὄντος;

— Ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώ-
κρατες.

β

11.— Οὐκοῦν ἀνάγκη, | ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρίστα-
σθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίως φιλοσόφοις, ὥστε καὶ
πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἄττα λέγειν, ὅτι κινδυνεύει τοι ὡσπερ
ἀτραπὸς τις ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, ὅτι,
ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ συμπεφυρμένην ἢ ἡμῶν ἢ ψυχὴν
μετὰ τοῦ τοιούτου κακοῦ, οὐ μὴ ποτε κτησώμεθα ἱκανῶς, οὐ
ἐπιθυμοῦμεν· φαμέν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. Μυρίας μὲν
γὰρ ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τρο-
φήν· ἔτι δέ, ἂν | τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδίζουσιν ἡμῶν
τὴν τοῦ ὄντος θήραν. Ἐρώτων δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φό-
βων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φλυαρίας ἐμπύπλησιν ἡμᾶς
πολλῆς, ὥστε τὸ λεγόμενον ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ
οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. Καὶ γὰρ πο-
λέμους καὶ στάσεις καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα
καὶ αἱ τούτου ἐπιθυμίαι· διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν
πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκαζόμεθα

δ

κτᾶσθαι διὰ τὸ | σῶμα δουλεύοντες τῇ τούτου θεραπείᾳ· καὶ
ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας περὶ διὰ πάντα ταῦτα.
Τὸ δ' ἔσχατον πάντων, ὅτι, ἐάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται
ἀπ' αὐτοῦ καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητή-
σεσιν αὐτῶν πανταχοῦ παραπίπτει θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν
καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τᾶλη-
θές. Ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται, ὅτι, εἰ μέλλομέν ποτε κα-

θαρῶς τι εἶσεσθαι, ἀπαλλακτέον αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ
 θεατέον | αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται, ε
 οὐ ἐπιθυμοῦμέν τε καὶ φαμεν ἔρασταί εἶναι, φρονήσεως, ἐπει-
 δὴν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσι δὲ οὐ. Εἰ γὰρ
 μὴ οἶόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γινῶναι δυοῖν
 θάτερον, ἢ οὐδαμοῦ ἔστι κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ τελευτήσα-
 σιν· τότε γὰρ αὐτῇ καθ' αὐτὴν ἢ ψυχῇ ἔσται | χωρὶς τοῦ σώ- 67
 ματος, πρότερον δ' οὐ. Καὶ ἐν ᾧ ἂν ζῶμεν, οὕτως, ὡς ἔοικεν,
 ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν ὁ τι μάλιστα μηδὲν ὀμι-
 λῶμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅ τι μὴ πᾶσα ἀνάγκη,
 μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρῶ-
 μεν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς· καὶ οὕτω
 μὲν καθαροὶ ἀπαλλακτόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης,
 ὡς τὸ εἶκός, μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι'
 ἡμῶν αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές. Τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως | τὸ ἀλη- β
 θές· μὴ καθαρῶ γὰρ καθαρῶ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἤ.
 Τοιαῦτα οἶμαι, ὦ Σιμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους
 λέγειν τε καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς. Ἡ οὐ δο-
 κεῖ σοι οὕτως;

☞ Πάντος γε μᾶλλον, ὦ Σώκρατες.

√ 12.— Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ὧ ἐ-
 ταῖρε, πολλῇ ἐλπίδι ἀφικομένῳ, οἱ ἐγὼ πορευόμεαι, ἐκεῖ ἔκα-
 νως, εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο, οὐ ἔνεκα ἢ πολλῇ
 πραγματεία ἡμῖν ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ γέγονεν, ὥστε ἢ γε
 ἀποδημία ἢ νῦν μοι | προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γί- γ
 γνεται καὶ ἄλλῳ ἀνδρὶ, ὃς ἡγεῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διά-
 νοιαν ὥσπερ κεκαθαρμένην.

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας.

— Κάθαρσις δὲ εἶναι ἄρα οὐ τοῦτο ξυμβαίνει, ὅπερ πά-
 λαι ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν, ὅ τι μάλιστα ἀπὸ τοῦ

σώματος τὴν ψυχὴν καὶ ἐθίσει αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐν τῇ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῇ ἔπειτα μό-
 δ νην καθ' | αὐτὴν ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος ;

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

— Οὐκοῦν τοῦτό γε θάνατος ὀνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος ;

— Παντάπασι γε, ἦ δ' ὅς.

— Δύει δέ γε αὐτὴν, ὡς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μά-
 λιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφούντες ὀρθῶς, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτό ἐστι τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἢ οὐ ;

— Φαίνεται.

— Οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, γελοῖον ἂν εἴη ἄνδρα
 ε παρασκευάζονθ' ἑαυτὸν ἐν τῇ βίῳ ὅ τι ἐγγυτάτω | ὄντα τοῦ
 τεθνάναι οὕτω ζῆν, κἄπειθ' ἤκοντος αὐτῷ τούτου ἀγανακτεῖν ;

— Γελοῖον πῶς δ' οὐ ;

— Τῷ ὄντι ἄρα, ἔφη, ὦ Σιμμία, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφούντες ἀποθνήσκουσιν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἤκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερὸν. Ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει. Εἰ γὰρ διαβέβληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου εἰ φοβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλῇ ἂν ἀλογία εἴη, εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν, οἱ ἀφικόμενοι ἐλπίς ἐστίν, οὐ | διὰ βίου ἤρων, τυχεῖν — ἤρων δὲ φρονήσεως — ᾧ τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι συνόντος αὐτοῖς ; Ἡ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ υἱέων ἀποθανόντων πολλοὶ δὴ ἐκόντες ἠθέλησαν εἰς Ἄιδου μετελθεῖν ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαι τε ἐκεῖ, ὧν ἐπεθύμουν, καὶ συνέσεσθαι φρονήσεως δὲ ἄρα τις τῷ ὄντι ἐρῶν καὶ λαβῶν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως λόγου ἢ ἐν Ἄιδου

68
 ερι.

ἀγανακτήσει τε | ἀποθνήσκων καὶ οὐκ ἄσμενος εἰσιν αὐτόσε; β
 Οἴεσθαί γε χρῆ, ἐὰν τῷ ὄντι γε ἦ, ὦ ἑταῖρε, φιλόσοφος· σφόδρα
 γὰρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι
 φρονήσει ἀλλ' ἢ ἐκεῖ. Εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι
 ἔλεγον, οὐ πολλῇ ἂν ἀλογία εἶη, εἰ φοβοῖτο τὸν θάνατον ὁ
 τοιοῦτος;

— Πολλῇ μέντοι, νῆ Δία, ἦ δ' ὅς.

13.— Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός,
 ὄν ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ γ
 ἄρ' ἦν φιλόσοφος, ἀλλὰ τις φιλοσώματος; Ὁ αὐτὸς δὲ | που
 οὗτος τυγχάνει ὢν καὶ φιλοχρήματος καὶ φιλότιμος, ἦτοι τὰ
 ἕτερα τούτων ἢ ἀμφοτέρα.

— Πάνυ, ἔφη, ἔχει οὕτως, ὡς λέγεις.

— Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία, οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία
 τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει;

— Πάντως δήπου, ἔφη.

— Οὐκοῦν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομά-
 ζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι, ἀλλ'
 ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἄρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει,
 τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ
 | ζῶσιν;

— Ἀνάγκη, ἔφη.

— Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ἦ δ' ὅς, ἐννοῆσαι τήν γε τῶν ἄλλων ἀν-
 δρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος.

— Πῶς δῆ, ὦ Σώκρατες;

— Οἴσθα, ἦ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἠγροῦνται πάντες οἱ ἄλλοι
 τῶν μεγάλων κακῶν εἶναι;

— Καὶ μάλα, ἔφη.

— Οὐκοῦν φόβῳ μεζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ
 ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν;

— Ἔστι ταῦτα.

— Τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρείοι εἶσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι· καίτοι ἄλογόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ ἀνδρείον εἶναι.

ε — Πάνυ | μὲν οὖν.

— Τί δέ; Οἱ κόσμοι αὐτῶν οὐ ταῦτόν τοῦτο πεπόνθασιν, ἀκολασία τινὲ σῶφρονές εἰσιν; Καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ ἐτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. Καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ | τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι, ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. Τοῦτο δ' ὅμοιον ἐστὶν ᾧ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπον τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι.

— Ἔοικε γάρ.

β — ὦ μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ἡ ὁρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγὴ, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω, ὥσπερ νομίσματα, ἀλλ' ἡ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὁρθόν, ἀντὶ οὗ δεῖ ἅπαντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, | φρόνησις· καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἡ, καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ ξυλληθέδη ἀληθοῦς ἀρετῆς, μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγινομένων καὶ ἀπογινομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ἡ ἢ τοιαύτη ἀρετῆ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιές οὐδ' ἀληθές ἔχη, τὸ δ' ἀληθές τῷ ὄντι ἡ καθαρός τις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ | δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ αὕτη ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἡ. Καὶ κινδυνεύουσι

καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοι εἶναι ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι, ὅτι, ὅς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἄιδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. Εἰσὶ γὰρ δὴ, ὡς φασιν οἱ περὶ τὰς τελετάς, «ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βράκχοι δὲ τε παῦροι»· οὗτοι δ' εἰσὶ | κατὰ δ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες ὀρθῶς. Ὡν δὴ καὶ ἐγὼ κατὰ γε τὸ δυνατόν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προυθυμήθην γενέσθαι. Εἰ δ' ὀρθῶς προυθυμήθην καὶ τι ἠγύσαμεν, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμμεθα, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕστερον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.

Ταῦτ' οὖν ἐγὼ, ἔφη, ὦ Σιμίμια τε καὶ Κέβης ἀπολογοῦμαι, ὡς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπων καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπότης οὐ χαλεπῶς φέρω οὐδ' ἀγανακτῶ ἠγούμενος κἀκεῖ | οὐδὲν ε ἤττον ἢ ἐνθάδε δεσπότης τε ἀγαθοῖς ἐντεύξεσθαι καὶ ἐταίροις· τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει. Εἴ τι οὖν ὑμῖν πιθανώτερός εἰμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἢ τοῖς Ἀθηναίων δικασταῖς εὖ ἂν ἔχοι.

14. Εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα ὑπολαβὼν ὁ Κέβης ἔφη· ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, τὰ δὲ περὶ τῆς | ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς 70 ἀνθρώποις, μὴ, ἐπειδὴν ἀπαλλαγῆ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἦ, ἀλλ' ἐκεῖνη τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολλύηται, ἢ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκῃ· εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος καὶ ἐκβαίνουσα ὡσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασμεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦ. Ἐπεὶ, εἴπερ εἴη που αὐτὴ καθ' αὐτὴν συνηθροισμένη καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν, ὧν σὺ νῦν δὴ διῆλθες, πολλὴ ἂν ἐλπίς εἴη καὶ καλή, ὦ | Σώκρατες, ὡς ἀληθὴ ἔστιν, ἃ σὺ λέγεις. Ἀλλὰ β τοῦτο δὴ ἴσως οὐκ ὀλίγησ παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς

ἔστι τε ἡ ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τινα δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν.

— Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὦ Κέβης. Ἄλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; Ἡ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν εἴτε εἰκὸς οὕτως ἔχειν εἴτε μὴ;

— Ἐγὼ γοῦν, ἔφη ὁ Κέβης, ἠδέως ἂν ἀκούσαιμι, ἤντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν.

γ Οὐκ οὐν γὰρ ἂν οἶμαι, ἡ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν ἀκούσαντα οὐδ' εἰ | κωμωδιοποιὸς εἶη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιῶμαι. Εἰ οὖν δοκεῖ, χρὴ διασκοπεῖσθαι.

→ 15. Σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῆδέ πη, εἴτ' ἄρα ἐν Ἄιδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων εἴτε καὶ οὐ. Παλαιὸς μὲν οὖν ἔστι τις λόγος, οὗ μεμνήμεθα, ὡς εἰσὶν ἐνθένδε ἀφικόμεναι ἐκεῖ καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνοῦνται καὶ γίγνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων. Καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἶεν ἂν αἰ δ | ψυχαὶ ἡμῶν ἐκεῖ; Οὐ γὰρ ἂν που πάλιν ἐγίγνοντο μὴ οὔσαι, καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερόν γίγνοιτο, ὅτι οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν γίγνονται οἱ ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων. Εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἂν του δέοι λόγου.

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης.

ε — Μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἡ δ' ὅς, σκόπει μόνον τοῦτο, εἰ βούλει ῥᾶον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζῴων πάντων καὶ φυτῶν, καὶ ξυλληβδην ὅσαπερ ἔχει γένησιν, περὶ πάντων ἴδωμεν, ἄρ' οὕτως γίγνεται πάντα, οὐκ | ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία, ὅσοις τυγχάνει ὄν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ καλὸν τῷ αἰσχυρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκῳ, καὶ ἄλλα δὴ μυρία οὕτως ἔχει. Τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον,

ἄλλοθεν αὐτὸ γίνεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου· οἷον ὅταν μείζον τι γίγνηται, ἀνάγκη που ἐξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μείζον γίνεσθαι;

— Ναί.

— Οὐκοῦν κἂν ἔλαττον γίγνηται, ἐκ μείζονος ὄντος πρότερον | ὕστερον ἔλαττον γενήσεται;

— Ἔστιν οὕτω, ἔφη.

— Καὶ μὴν ἐξ ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέστερον καὶ ἐκ βραδυτέρου τὸ θᾶπτον;

— Πάνυ γε

— Τί δέ; Ἄν τι χειρόν γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνονος, καὶ ἂν δικαιότερον, ἐξ ἀδικωτέρου;

— Πῶς γὰρ οὐ;

— Ἰκανῶς οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίνεσθαι, ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα;

— Πάνυ γε.

— Τί δ' αὖ; Ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς, οἷον μεταξὺ ἀμφοτέρων πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὄντων, δύο γενέσεις, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου | ἐπὶ τὸ ἕτερον, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον. Μείζονος γὰρ πράγματος καὶ ἐλάττονος μεταξὺ αὐξήσις καὶ φθίσις, καὶ καλοῦμεν οὕτω τὸ μὲν αὐξάνεσθαι, τὸ δὲ φθίνειν;

— Ναί, ἔφη.

— Οὐκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ φύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κἂν εἰ μὴ χρώμεθα τοῖς ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον, γίνεσθαι τε αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων γένεσιν τε εἶναι ἐξ ἑκατέρου εἰς ἄλληλα;

— Πάνυ μὲν οὖν, ἢ δ' ὅς.

- γ 16.— Τί οὖν; ἔφη. Τῷ | ζῆν ἐστὶ τι ἐναντίον, ὡσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν;
- Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.
- Τί;
- Τὸ τεθνάναι, ἔφη.
- Οὐκοῦν ἐξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία ἐστίν, καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ δύο δυοῖν ὄντων:
- Πῶς γὰρ οὐ;
- Τὴν μὲν τοίνυν ἐτέραν συζυγίαν, ὧν νῦν δὴ ἔλεγον, ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ δέ μοι τὴν ἐτέραν. Λέγω δὲ τὸ μὲν καθεύδειν, τὸ δὲ ἐγρηγορέναι, καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίνεσθαι καὶ
- δ ἐκ τοῦ ἐγρηγορέναι | τὸ καθεύδειν, καὶ τὰς γενέσεις αὐτοῖν τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δ' ἀνεγειρέσθαι. Ἰκανῶς σοι, ἔφη, ἦ οὐ;
- Πάνυ μὲν οὖν.
- Λέγε δὴ μοι καὶ σύ, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. Οὐκ ἐναντίον μὲν φῆς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι;
- Ἐγώ γε.
- Γίνεσθαι δὲ ἐξ ἀλλήλων;
- Ναί.
- Ἐξ οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γιγνόμενον;
- Τὸ τεθνηκός, ἔφη.
- Τί δέ, ἦ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεώτος;
- Ἀναγκαῖον, ἔφη, ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ ζῶν.
- Ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὦ Κέβης, τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται;
- ε | — Φαίνεται, ἔφη.
- Εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἄιδου.
- Ἐοικεν.
- Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοις τοῖν περὶ ταῦτα ἦ γ' ἐτέ-

ρα σαφῆς οὔσα τυγχάνει ; Τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφές δήπου ἢ οὐ ;

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

— Πῶς οὖν, ἢ δ' ὅς, ποιήσομεν ; Οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτη χωλῆ ἔσται ἢ φύσις ; Ἡ ἀνάγκη ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν ;

— Πάντως που, ἔφη.

— Τίνα ταύτην ;

— Τὸ ἀναβιώσκεισθαι.

— Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, εἴπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεισθαι, ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη, τὸ ἀναβιώσκεισθαι ; 72

— Πάνυ γε.

— Ὅμοιογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτη τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἦττον ἢ τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῶν ζῶντων. Τούτου δὲ ὄντος ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι, ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναι που, ὅθεν δὴ πάλιν γίνεσθαι.

— Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

17.— Ἴδὲ τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὁμολογήκαμεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. Εἰ γὰρ μὴ αἰεὶ ἀνταποδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα, ὡσπερὶ κύκλω περιούντα, ἀλλ' εὐθεῖα τις εἴη ἢ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ καὶ μὴ ἀνακάμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον μηδὲ καμπὴν ποιοῖτο, οἷοθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενά. 87

— Πῶς λέγεις ; ἔφη.

— Οὐδὲν χαλεπόν, ἢ δ' ὅς, ἐνοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταπο-

γ διδοίη γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἶσθ' ὅτι τελευτῶντα πάντ' ἂν λήρην | τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τᾶλλα πάντα ταῦτ' ἐκείνῳ πεπονθῆναι, καθεύδειν. Κἂν εἰ συγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ μὴ, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἶη, «ὅμοῦ πάντα χρήματα». Ὡσαύτως δέ, ὦ φίλε Κέβης, εἰ ἀποθνήσκοι μὲν πάντα, ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο, ἄρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι καὶ μηδὲν δ ζῆν; Εἰ γὰρ ἐκ | μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θνήσκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι;

— Οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ μοι δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν.

— Ἔστι γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατώμενοι ὁμολογοῦμεν. Ἄλλ' ἔστι τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ε ψυχὰς εἶναι [καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς | ἄμεινον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς κάκιον].

18.— Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβὼν, καὶ κατ' ἐκείνόν γε τὸν λόγον, ὦ Σώκρατες, εἰ ἀληθὴς ἐστίν, ὃν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἢ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι, ἃ νῦν ἀναμνησκόμεθα. Τοῦτο δὲ 73 ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῖν ἢ ψυχὴ, πρὶν ἐν τῷδε | τῷ ἀνθρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτῃ ἀθάνατον ἢ ψυχὴ τι εἴοικεν εἶναι.

— Ἀλλά, ὦ Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβὼν, ποῖαι τού-

των αἱ ἀποδείξεις; Ἰπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ παρόντι μέμνημαι.

— Ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσι πάντα, ἢ ἔχει· καίτοι, εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἶοι τ' ἦσαν τοῦτο ποιήσειν. Ἐπειτα, ἐάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα | ἄγῃ ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. β

— Εἰ δὲ μὴ ταύτῃ γε, ἔφη, πείθῃ, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι, ἂν τῆδ' ἐπὶ σοὶ σκοπούμεν συνδόξῃ. Ἄπιστεῖς γὰρ δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησις ἐστίν;

— Ἄπιστῶ μὲν ἔγωγε, ἢ δ' ὅς ὁ Σιμμίας, οὐ, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι μαθεῖν, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι. Καὶ σχεδὸν γε, ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν, ἤδη μέμνημαι καὶ πείθομαι· οὐδὲν μεντὰν ἤττον ἀκούοιμι νῦν, πῆ σὺ ἐπεχείρησας λέγειν.

| — Τῆδ' ἔγωγε, ἢ δ' ὅς. Ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τίς τι ἀναμνησθῆσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι; γ

— Πάνυ γ', ἔφη.

— Ἄρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; Λέγω δὲ τινα τρόπον τόνδε· ἐάν τις τι ἕτερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἢ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γινῶ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἐννοήσῃ, οὐ μὴ ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη ἀλλ' ἄλλη, ἄρα οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν, ὅτι ἀνεμνήσθη, οὐ τὴν ἐννοιαν | ἔλαβεν; δ

— Πῶς λέγεις;

— Οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας.

— Πῶς γὰρ οὐ.

— Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἴδωσι λύραν ἢ

ἑμάτιον ἢ ἄλλο τι, οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχοις τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδός, οὗ ἦν ἡ λύρα; Τοῦτο δὲ ἔστιν ἀνάμνησις· ὡσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη.

— Μυρία μέντοι, νῆ Δία, ἔφη ὁ Σιμμίας.

ε — Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον | ἀνάμνησις τίς ἐστι; Μάλιστα μέντοι, ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα, ἃ ὑπὸ χρέονος καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῖν ἦδη ἐπελέληστο;

— Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

— Τί δέ; ἦ δ' ὅς· ἔστιν ἵππον γεγραμμένον ἰδόντα καὶ λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον Κέβητος ἀναμνησθῆναι;

— Πάνυ γε.

— Οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι;

74 — Ἔστι | μέντοι, ἔφη.

19.— Ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ ἀνομοίων;

— Συμβαίνει.

— Ἄλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμνησθῆται τίς τι, ἄρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπιάσχειν, ἔνοεσιν εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκεῖνου, οὗ ἀνεμνήσθη;

— Ἀνάγκη, ἔφη.

β — Σκόπει δὴ, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. Φαμέν πού τι εἶναι ἴσον, οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ οὐδὲ λίθον λίθῳ οὐδ' ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι, αὐτὸ τὸ ἴσον· φῶμέν | τι εἶναι ἢ μηδέν;

— Φῶμεν μέντοι, νῆ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε.

— Ἢ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ ὃ ἔστιν;

— Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς.

— Πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; Ἐρ' οὐκ ἐξ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἢ ξύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλα ἅττα ἰδόντες ἴσα, ἐκ τούτων ἐκείνο ἐνενοήσαμεν ἕτερον ὄν τούτων; Ἡ οὐχ ἕτερον σοι φαίνεται; Σκόπει δὲ καὶ τῆδε· ἄρ' οὐ λίθοι μὲν ἴσοι καὶ ξύλα ἐνίοτε ταῦτά ὄντα τῷ μὲν ἴσα φαίνεται, τῷ δ' οὐ;

— Πάνυ μὲν οὖν.

— Τί δέ; Αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἄνισά μοι ἐφάνη, ἦ ἢ
| ἰσότης ἀνισότης; Υ

— Οὐδεπώποτε γε, ὦ Σώκρατες.

— Οὐ ταῦτόν ἄρα ἐστίν, ἦ δ' ὅς, ταῦτά τε τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον.

— Οὐδαμῶς μοι φαίνεται, ὦ Σώκρατες.

Ἄλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη, τῶν ἴσων ἐτέρων ὄντων ἐκείνου τοῦ ἴσου ὅμως αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἐννενοήκας τε καὶ εἴληφας;

— Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

— Οὐκοῦν ἢ ὁμοίου ὄντος τούτοις ἢ ἀνομοίου;

— Πάνυ γε.

— Διαφέρει δέ γε, ἦ δ' ὅς, οὐδέν· ἕως ἂν ἄλλο ἰδὼν ἀπὸ ταύτης τῆς ὄψεως ἄλλο ἐννοήσῃς, εἴτε ὅμοιον εἴτε | ἀνόμοιον, δ
ἀναγκαῖον, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι.

— Πάνυ μὲν οὖν.

— Τί δέ; ἦ δ' ὅς· ἢ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν τοῖς ξύλοις τε καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν τοῖς ἴσοις; Ἐρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ ὃ ἔστιν ἴσον, ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἢ οὐδέν;

— Καὶ πολὺ γε, ἔφη, ἐνδεῖ.

— Οὐκοῦν ὁμολογοῦμεν, ὅταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ, ὅτι βούλεται μὲν τοῦτο, ὃ νῦν ἐγὼ ὄρω, εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν ὄντων, ἐνδεῖ δὲ καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον | εἶναι οἷον ἐκείνο, ε

ἀλλ' ἐστὶ φαυλότερον, ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν προσιδόντα ἐκείνο, ᾧ φησιν αὐτὸ προσεικέναι μὲν, ἐνδεστέρωσ δὲ ἔχειν ;

— Ἀνάγκη.

— Τί οὖν ; Τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς, ἢ οὐ, περὶ τε τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον ;

— Παντάπασι γε.

75 — Ἀναγκαῖον ἄρα ἡμᾶς προειδέναι τὸ ἴσον πρὸ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ὅτε | τὸ πρῶτον ἰδόντες τὰ ἴσα ἐνενοήσαμεν, ὅτι ὀρέγεται μὲν πάντα ταῦτα εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἔχει δὲ ἐνδεστέρωσ.

— Ἔστι ταῦτα.

— Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐνενοηθέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐνενοῆσαι, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν ἢ ἀφασθαι ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων· ταῦτὸν δὲ πάντα ταῦτα λέγω.

— Ταῦτὸν γάρ ἐστιν, ὦ Σώκρατες, πρὸς γε ὃ βούλεται δηλῶσαι ὁ λόγος.

β — Ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐνενοῆσαι, ὅτι πάντα τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε | ὀρέγεται τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον καὶ αὐτοῦ ἐνδεστέρά ἐστιν· ἢ πῶς λέγομεν ;

— Οὕτως.

— Πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ἡμᾶς ὄρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ τὰλλα αἰσθάνεται τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπιστήμην αὐτοῦ τοῦ ἴσου, ὃ τι ἔστιν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα ἐκεῖσε ἀνοίσειν, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτ' εἶναι οἷον ἐκείνο, ἔστι δὲ αὐτοῦ φαυλότερα.

— Ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὦ Σώκρατες.

— Οὐκοῦν γενόμενοι εὐθὺς ἐωρῶμέν τε καὶ ἠκούομεν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις εἴχομεν ;

| — Ἐδει δέ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἴσου ἐπιστήμην γ
εἰληφέναι;

— Ναί.

— Πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν εἰ-
ληφέναι;

— Ἐοικεν.

20.— Οὐκοῦν εἰ μὲν λαβόντες αὐτὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι
ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἠπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθὺς
γενόμενοι οὐ μόνον τὸ ἴσον καὶ τὸ μείζον καὶ τὸ ἔλαττον,
ἀλλὰ καὶ ξύμπαντα τὰ τοιαῦτα; Οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἴσου νῦν ὁ
λόγος ἡμῖν μᾶλλον τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ καὶ αὐτοῦ δ
τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου καὶ ὁσίου καί, ὅπερ λέγω, περὶ | ἀπάν-
των, οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο ὃ ἔστι, καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν
ἐρωτῶντες καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. Ὡστε ἀνα-
γκαῖον ἡμῖν τούτων πάντων τὰς ἐπιστήμας πρὸ τοῦ γενέσθαι
εἰληφέναι.

— Ἔστι ταῦτα.

— Καὶ εἰ μὲν γε λαβόντες ἐκάστοτε μὴ ἐπιλελήσμεθα,
εἰδότας αἰεὶ γίνεσθαι καὶ διὰ βίου εἰδέναί. Τὸ γὰρ εἰδέναί
τοῦτ' ἔστιν, λαβόντα τοῦ ἐπιστήμην ἔχειν καὶ μὴ ἀπολωλε-
κέναι· ἢ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ὧ Σιμμία, ἐπιστήμης ἀπο-
βολήν;

— Πάντως δήπου, | ἔφη, ὦ Σώκρατες. e

— Εἰ δέ γε οἶμαι, λαβόντες πρὶν γενέσθαι, γιγνώμενοι
ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χράμενοι περὶ αὐτὰ
ἐκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας, ἄς ποτε καὶ πρὶν εἶ-
χομεν, ἄρ' οὐχ ὃ καλοῦμεν μανθάνειν οἰκείαν ἂν ἐπιστήμην
ἀναλαμβάνειν εἶη; Τοῦτο δὲ που ἀναμνησθεσθαι λέγοντες
ὀρθῶς ἂν λέγοιμεν;

— Πάνυ γε.

76 — Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γε ἐφάνη, | αἰσθόμενόν τι ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἢ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβόντα ἕτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐνοῆσαι, ὃ ἐπελέληστο, ᾧ τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον ὃν ἢ ᾧ ὅμοιον. Ὡστε, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερον, ἦτοι ἐπιστάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, ἢ ὕστερον, οὓς φαμεν μανθάνειν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀναμιμνήσκονται οὗτοι, καὶ ἢ μάθησις ἀνάμνησις ἂν εἴη.

— Καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες.

21.— Πότερον οὖν αἰρεῖ, ὦ Σιμμία; Ἐπισταμένους ἡμᾶς β γεγονέναι ἢ ἀναμιμνήσκεσθαι | ὕστερον, ὧν πρότερον ἐπιστήμην εἰληφότες ἦμεν;

— Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἐν τῇ παρόντι ἐλέσθαι.

— Τί δέ; τόδε ἔχεις ἐλέσθαι, καὶ πῆ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; ἀνὴρ ἐπιστάμενος περὶ ὧν ἐπίσταται ἔχει ἂν δοῦναι λόγον ἢ οὐ;

— Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

— Ἡ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν διδόναι λόγον περὶ τούτων, ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν;

— Βουλοίμην μεντᾶν, ἔφη ὁ Σιμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον φοβοῦμαι, μὴ αὐριον τηνικάδε οὐκέτι ἢ ἀνθρώπων οὐδεὶς ἀξίως οἶός τε τοῦτο ποιῆσαι.

γ — Οὐκ | ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαι γε, ἔφη, ὦ Σιμμία, πάντες αὐτά;

— Οὐδαμῶς.

— Ἀναμιμνήσκονται ἄρα, ἃ ποτε ἔμαθον;

— Ἀνάγκη.

— Πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν; Οὐ γὰρ δὴ ἀφ' οὗ γε ἀνθρωποὶ γεγόναμεν.

— Οὐ δῆτα.

— Πρότερον ἄρα;

— Ναί.

— Ἦσαν ἄρα, ὦ Σιμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδει, χωρὶς σωμάτων καὶ φρόνησιν εἶχον.

— Εἰ μὴ ἄρα γιγνόμενοι λαμβάνομεν, ὦ Σώκρατες, ταῦτα τὰς ἐπιστήμας· οὗτος γὰρ λείπεται ἔτι ὁ χρόνος.

| — Εἶεν, ὦ ἑταῖρε· ἀπόλλυμεν δὲ αὐτὰς ἐν ποίῳ ἄλλῳ δ
χρόνῳ; — οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές γε αὐτὰς γιγνόμεθα, ὡς ἄρτι ὠμολογήσαμεν. Ἦ ἐν τούτῳ ἀπόλλυμεν ἐν ᾧ περ καὶ λαμβάνομεν; Ἦ ἔχεις ἄλλον τινὰ εἰπεῖν χρόνον;

— Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ ἔλαθον ἑμαυτὸν οὐδὲν εἰπών.

22.— Ἄρ' οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ἡμῖν, ὦ Σιμμία; εἰ μὲν ἔστιν, ἃ θρυλοῦμεν αἰεὶ, καλὸν τέ τι καὶ ἀγαθὸν καὶ πᾶσα ἢ τοιαύτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν, ὑπάρχουσαν | πρότερον ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν ε
οὔσαν, καὶ ταῦτα ἐκεῖνη ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὥσπερ καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἔστι ταῦτα, ἄλλως ἂν ὁ λόγος οὕτως εἰρημένος εἶη; Ἄρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἴση ἀνάγκη ταυτὰ τε εἶναι καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς πρὶν καὶ ἡμᾶς γεγονέναι, καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε;

— Ὑπερφυῶς, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας, δοκεῖ μοι ἢ αὐτῇ ἀνάγκη εἶναι, καὶ εἰς καλὸν γε καταφεύγει ὁ λόγος, εἰς τὸ ὁμοίως εἶναι τὴν τε | ψυχὴν ἡμῶν, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, καὶ 77
τὴν οὐσίαν, ἣν σὺ νῦν λέγεις. Οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν οὕτω μοι ἐναργὲς ὄν ὡς τοῦτο, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτ' εἶναι ὡς οἶόν τε μάλιστα, καλὸν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ ἄλλα πάντα, ἃ σὺ νῦν δὴ ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε δοκεῖ ἱκανῶς ἀποδέδεικται.

— Τί δὲ δὴ Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης· δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα πείθειν.

— Ἰκανῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἔγωγε οἶμαι· καίτοι καρτερώτατος ἀνθρώπων ἐστὶ πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. Ἄλλ' οἶμαι οὐκ ἐνδεῶς τοῦτο πεπεισθαι αὐτόν, ὅτι, πρὶν | γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ ψυχή.

23. Εἰ μέντοι, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, ἔτι ἔσται, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Σώκρατες, ἀποδεδείχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν, ὃ νῦν δὴ Κέβης ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἅμα ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. Τί γὰρ κωλύει γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ ξυνίστασθαι ἄλλοθεν ποθεν καὶ εἶναι, πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτὴν τελευτᾶν καὶ διαφθεῖρεσθαι ;

— Εὖ λέγεις, | ἔφη, ὁ Σιμμία, ὁ Κέβης. Φαίνεται γὰρ ὡσπερ ἡμῖς ἀποδεδείχθαι, οὐ δεῖ, ὅτι, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ· δεῖ δὲ προσαποδειξθαι, ὅτι, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἦττον ἔσται ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἢ ἀπόδειξις ἔχειν.

— Ἀποδέδεικται μὲν, ἔφη, ὁ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ θέλετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταῦτόν καὶ ὃν πρὸ τούτου ὡμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. Εἰ γὰρ ἔστι μὲν ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη | δὲ αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ἰούσῃ τε καὶ γιγνομένη μηδαμῶθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι, πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, εἶναι, ἐπειδὴ γε δεῖ αὐτῆς αὐτὴν γίγνεσθαι ; Ἀποδέδεικται μὲν οὖν, ὅπερ λέγεται, καὶ νῦν.

24. Ὅμως δέ μοι δοκεῖς σὺ τε καὶ Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παιδῶν, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκ-

θαίνουσαν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾶ καὶ διασκεδάννουσιν, ἄλλως τε | καὶ ὅταν τύχη τις μὴ ἐν νηνεμία, ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων. ε

Καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελάσας· ὡς δεδιότων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειρῶ ἀναπέθειν· μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἴσως ἔνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς, ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται· τοῦτον οὖν πειρῶ μεταπέθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὥσπερ τὰ μορμολύκεια.

Ἄλλὰ χρῆ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπάδειν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας, ἕως ἂν ἐξεπάσῃτε.

— Πόθεν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, | τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπιφθὸν ληψόμεθα, ἐπειδὴ σύ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολείπεις; 78

— Πολλὴ μὲν ἢ Ἑλλάς, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐν ἣ ἔνεσις που ἀγαθοὶ ἄνδρες, πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οὓς πάντας χρῆ διερευνᾶσθαι ζητοῦντας τοιοῦτον ἐπιφθὸν μῆτε χρημάτων φειδομένους μῆτε πόνων, ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὃ τι ἂν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. Ζητεῖν δὲ χρῆ καὶ αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων· ἴσως γὰρ ἂν οὐδὲ ῥαδίως εὑροίτε μᾶλλον ὑμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν.

— Ἄλλὰ ταῦτα μὲν δὴ, ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κέβης· ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν, | ἐπανεέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἔστιν. β

— Ἄλλὰ μὴν ἡδομένῳ γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει;

— Καλῶς, ἔφη, λέγεις.

25.— Οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, δεῖ ἡμᾶς ἐρέσθαι ἑαυτοὺς, τῷ ποίῳ τινὶ ἄρα προσήκει τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν, τὸ διασκεδάννουσθαι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι, μὴ πάθῃ αὐτὸ καὶ τῷ ποίῳ τινὶ οὐ· καὶ μετὰ τοῦτο αὐτὸ ἐπισκέψασθαι, πότερον ἢ ψυχὴ ἔστιν, καὶ ἐκ τούτων θαρρεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς;

— Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις.

γ — Ἄρ' οὖν τῷ μὲν συντεθέντι τε καὶ | συνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτη, ἥπερ συνετέθη· εἰ δέ τι τυγχάνει ὄν ἀξύνθετον, τούτῳ μόνῳ προσήκει μὴ πάσχειν ταῦτα, εἴπερ τῷ ἄλλῳ;

— Δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὁ Κέβης.

— Οὐκοῦν, ἄπερ αἰεὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀξύνθετα, τὰ δὲ ἄλλοτ' ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταῦτά, ταῦτα δὲ εἶναι τὰ σύνθετα;

— Ἐμοίγε δοκεῖ οὕτως.

δ — Ἴωμεν δὴ, ἔφη, ἐπὶ ταῦτα, ἐφ' ἅπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ. Αὐτὴ ἡ οὐσία, ἥς λόγον | δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως αἰεὶ ἔχει κατὰ ταῦτα ἢ ἄλλοτ' ἄλλως; Αὐτὸ τὸ ἴσον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἕκαστον, ὃ ἔστιν, τὸ ὄν, μήποτε μεταβολὴν καὶ ἡντινοῦν ἐνδέχεται; Ἡ αἰεὶ αὐτῶν ἕκαστον, ὃ ἔστιν, μονοειδὲς ὄν αὐτὸ καθ' αὐτό, ὡσαύτως κατὰ ταῦτα ἔχει καὶ οὐδέποτε οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται;

— Ὡσαύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, κατὰ ταῦτα ἔχειν, ὦ Σώκρατες.

ε — Τί δὲ τῶν πολλῶν, οἷον ἀνθρώπων ἢ ἵππων ἢ | ἱματίων ἢ ἄλλων ὠντινωνοῦν τοιούτων ἢ ἴσων ἢ καλῶν ἢ πάντων τῶν ἐκείνοις ὁμωνύμων; Ἄρα κατὰ ταῦτα ἔχει, ἢ πᾶν τούναντίον ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδαμῶς κατὰ ταῦτά;

— Οὕτως αὖ, ἔφη, ὁ Κέβης· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει.

79 — Οὐκοῦν | τούτων μὲν κἂν ἄψαιο, κἂν ἴδοις, κἂν ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἰσθοιο, τῶν δὲ κατὰ ταῦτα ἐχόντων οὐκ ἔστιν, ὅτι ποτ' ἂν ἄλλῳ ἐπιλάβοιο ἢ τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ, ἀλλ' ἔστιν ἀειδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὁρατά;

— Παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις.

26.— Θῶμεν οὖν βούλει, ἔφη, δύο εἶδη τῶν ὄντων, τὸ μὲν ὄρατόν, τὸ δὲ ἀειδές ;

— Θῶμεν, ἔφη.

— Καὶ τὸ μὲν ἀειδὲς ἀεὶ κατὰ ταυτὰ ἔχον, τὸ δὲ ὄρατόν μηδέποτε κατὰ ταυτὰ ;

— Καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν.

— Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν | τὸ μὲν σῶμά β
ἔστι, τὸ δὲ ψυχὴ ;

— Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη.

— Ποτέρῳ οὖν ὁμοίωτερον τῷ εἶδει φαίμεν ἂν εἶναι καὶ
ξυγγενέστερον τὸ σῶμα ;

— Παντί, ἔφη, τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῷ ὄρατῳ.

— Τί δὲ ἡ ψυχὴ ; Ὅρατόν ἢ ἀειδές ;

— Οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε, ὦ Σώκρατες, ἔφη.

— Ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς γε τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ μὴ τῇ τῶν ἀν-
θρώπων φύσει λέγομεν ἢ ἄλλη τινὶ οἶει ;

— Τῇ τῶν ἀνθρώπων.

— Τί οὖν περὶ ψυχῆς λέγομεν ; Ὅρατόν ἢ ἀόρατον εἶ-
ναι ;

— Οὐχ ὄρατόν.

— Ἀειδὲς ἄρα ;

— Ναί.

— Ὅμοιότερον ἄρα ψυχῇ σώματός ἐστι τῷ ἀειδεῖ, τὸ
δὲ τῷ ὄρατῳ.

— Πᾶσα ἀνάγκη, ὦ | Σώκρατες.

27.— Οὐκοῦν καὶ τότε πάλαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχὴ, ὅταν
μὲν τῷ σώματι προσχρήται εἰς τὸ σκοπεῖν τι ἢ διὰ τοῦ ὄ-
ραν ἢ διὰ τοῦ ἀκούειν ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως — τοῦτο
γάρ ἐστι τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι' αἰσθήσεως σκοπεῖν τι —
τότε μὲν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ ταυτὰ

γ

ἔχοντα, καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται καὶ ἰλιγγιᾷ ὡσπερ μεθύουσα, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη ;

— Πάνυ γε.

δ — Ὅταν δέ γε αὐτὴ καθ' | αὐτὴν σκοπεῖ, ἐκείσε οἴχεται εἰς τὸ καθαρὸν τε καὶ ἀεὶ ὄν καὶ ἀθάνατον καὶ ὡσαύτως ἔχον καὶ ὡς συγγενῆς οὔσα αὐτοῦ ἀεὶ μετ' ἐκείνου γίγνεται, ὅτανπερ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γένηται καὶ ἐξῆ αὐτῆ, καὶ πέ-
παυται τε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκεῖνα ἀεὶ κατὰ ταῦτ' ὡσαύ-
τως ἔχει ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη· καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πά-
θημα φρόνησις κέκληται ;

— Παντάπασι, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώ-
κρατες.

ε — Ποτέρῳ οὖν αὖ σοι δοκεῖ τῷ εἶδει καὶ ἐκ τῶν ἔμπρο-
σθεν καὶ ἐκ τῶν νῦν | λεγομένων ψυχῆ ὁμοίωτερον εἶναι καὶ
ἕξυγγενέστερον ;

— Πᾶς ἂν μοι δοκεῖ, ἢ δ' ὅς, συγχωρῆσαι, ὦ Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὄλη καὶ παντὶ ὁμοίωτερόν ἐστι ψυχῆ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἢ τῷ μῆ.

— Τί δὲ τὸ σῶμα ;

— Τῷ ἐτέρῳ.

80 28. — Ὅρα δὴ καὶ τῆδε, ὅτι, ἐπειδὴν ἐν τῷ αὐτῷ ὡς ψυχῆ καὶ σῶμα, τῷ | μὲν δουλεύειν καὶ ἄρχεσθαι ἢ φύσις προσ-
τάττει τῇ δὲ ἄρχειν καὶ δεσπύζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὖ πό-
τερόν σοι δοκεῖ ὅμοιον τῷ θείῳ εἶναι καὶ πότερον τῷ θνη-
τῷ ; Ἡ οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θεῖον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμο-
νεύειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θνητὸν ἄρχεσθαι τε καὶ δουλεύειν ;

— Ἐμοιγε.

— Ποτέρῳ οὖν ἢ ψυχῆ ἔοικεν ;

— Δῆλα δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ τῷ θεῷ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θνητῷ.

— Σκόπει δὴ, ἔφη, ὦ Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε ἡμῖν ξυμβαίνει, τῷ μὲν θεῷ καὶ | ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ β
μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κατὰ ταῦτά ἔχοντι ἑαυτῷ
ὁμοίωτατον εἶναι ψυχῇ, τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ καὶ θνητῷ καὶ πολυ-
ειδεῖ καὶ ἀνοήτῳ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε κατὰ ταῦτά ἔχοντι
ἑαυτῷ ὁμοίωτατον αὐτὸ εἶναι σῶμα. Ἐχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο
λέγειν, ὦ φίλε Κέβης, ἢ οὐχ οὕτως ἔχει;

— Οὐκ ἔχομεν.

29.— Τί οὖν; Τούτων οὕτως ἐχόντων ἄρ' οὐχὶ σῶματι μὲν
ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει, ψυχῇ δὲ αὐτὸ παράπαν ἀδιαλύτῳ
εἶναι ἢ ἐγγύς τι τούτου;

— Πῶς | γὰρ οὐ; γ

— Ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ὅτι, ἐπειδὴν ἀπαθάνη ὁ ἄνθρωπος, τὸ
μὲν ὄρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα, καὶ ἐν ὄρατῷ κείμενον, ὃ δὴ νεκρὸν
καλοῦμεν, ᾧ προσήκει διαλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ διαπνεῖ-
σθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐπιεικῶς συχρὸν
ἐπιμένει χρόνον, ἐὰν μὲν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τε-
λευτήσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ καὶ πάνυ μάλα· συμπεσὼν γὰρ τὸ
σῶμα καὶ ταριχευθέν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες, ὀλί-
γου ὅλου μένει ἀμῆχανον ὅσον χρόνον· ἕνια δὲ | μέρη τοῦ σώ- δ
ματος, καὶ ἂν σαπῆ, ὅσα τε καὶ νεῦρα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα
ὅμως, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀθάνατά ἐστιν· ἢ οὐ;

— Ναί.

— Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀειδές, τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτε-
ρον οἰχόμενον γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ ἀειδῆ, εἰς Ἄιδου
ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν, οἷ, ἂν θεὸς
ἠθέλη, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἰτέον, αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἢ τοι-
αυτὴ καὶ οὕτω πεφυκυῖα ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος εὐθὺς

- διαπεφύσῃται καὶ ἀπόλωλεν, ὡς φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι ;
- ε Πολλοῦ γε δεῖ, | ὧ φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία, ἀλλὰ πολλῷ
 μᾶλλον ᾗδε ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττηται μηδὲν τοῦ
 σώματος ξυμφέλκουσα ἄτε οὐδὲν κοινωνοῦσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ
 ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸ καὶ συνηθροισμένη αὐτῇ εἰς
 αὐτὴν ἄτε μελετώσα ἀεὶ τοῦτο — τὸ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὀρθῶς
- 81 φιλοσοφοῦσα καὶ τῷ ὄντι τεθνάναι | μελετώσα βραδίως· ἢ οὐ
 τοῦτ' ἂν εἶη μελέτη θανάτου ;

— Παντάπασι γε.

— Οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ ἀειδὲς
 ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρόνιμον, οἱ ἀφικο-
 μένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι, πλάνης καὶ ἀνοίας καὶ φό-
 βων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπειῶν
 ἀπηλλαγμένη, ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμνημένων, ὡς ἀλη-
 θῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ τῶν θεῶν διάγουσα· οὕτω φῶμεν,
 ὧ Κέβης, ἢ ἄλλως ;

— Οὕτω, νῆ Δία, ἔφη ὁ Κέβης.

- β 30.— Ἐὰν δέ γε, | οἶμαι, μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ
 σώματος ἀπαλλάττηται ἄτε τῷ σώματι ἀεὶ ξυνοῦσα καὶ τοῦτο
 θεραπεύουσα καὶ ἐρώσα καὶ γεγοητευμένη ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τε
 τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι
 ἀληθές, ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές, οὐ τις ἂν ἄψαιτο καὶ ἴδοι καὶ
 πίοι καὶ φάγοι καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρῆσαιτο, τὸ δὲ τοῖς
 ὄμμασι σκοτῶδες καὶ ἀειδές, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφίᾳ αἰ-
 ρετόν, τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ φεύγειν,
- γ οὕτω δὴ ἔχουσαν οἶε ψυχὴν | αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἰλικρινῆ
 ἀπαλλάξεσθαι ;

— Οὐδ' ὀπωσιοῦν, ἔφη.

— Ἀλλὰ διελημμένην γε, οἶμαι, ὑπὸ τοῦ σωματοι-
 δοῦς, ὃ αὐτῇ ἢ ὁμιλία τε καὶ συνουσία τοῦ σώματος διὰ τὸ

ἀεὶ ξυνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην ἐνεποίησε ξύμφυτον.

— Πάνυ γε.

— Ἐμβριθὲς δέ γε, ὦ φίλε, τοῦτο οἶσθαι χρὴ εἶναι καὶ βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὄρατόν· ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἢ τοιαύτη ψυχὴ βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὄρατόν τόπον φόβῳ τοῦ ἀειδοῦς τε καὶ Ἄιδου, ὡσπερ λέγεται, περὶ τὰ | μνή- δ
ματά τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη, περὶ ἃ δὴ καὶ ὤφθη ἄττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα, οἷα παρέχονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εἰδῶλα, αἱ μὴ καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι, ἀλλὰ τοῦ ὄρατοῦ μετέχουσαι, διὸ καὶ ὀρώνται.

— Εἰκός γε, ὦ Σώκρατες.

— Εἰκὸς μέντοι, ὦ Κέβης. Καὶ οὐ τί γε τὰς τῶν ἀγαθῶν ταύτας εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὐσης. Καὶ μέχρι γε τούτου πλανῶνται, ἕως ἂν τῇ τοῦ | ξυνεπακολουθοῦντος, τοῦ σωματοειδοῦς, ἐπιθυμίᾳ πάλιν ἐν- ε
δεθῶσιν εἰς σῶμα.

31. Ἐνδοῦνται δέ, ὡσπερ εἰκός, εἰς τοιαῦτα ἦθη, ὅποια ἄττ' ἂν καὶ μεμελετηκῶσι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ.

— Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες;

— Οἷον τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας μεμελετηκότας καὶ μὴ διευλαθημένους εἰς τὰ τῶν ὄνων γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι. Ἡ οὐκ | οἶε; 82

— Πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις.

— Τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προτιμηκότας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ἱεράκων καὶ ἰκτίων γένη ἢ ποῖ ἂν ἄλλοσέ φαμεν τὰς τοιαύτας εἶναι;

— Ἀμέλει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ τοιαῦτα.

— Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, δῆλα δὴ καὶ τᾶλλα, ἣ ἂν ἕκαστα ἴοι κατὰ τὰς αὐτῶν ὁμοιότητας τῆς μελέτης;

— Δηλον δὴ, ἔφη· πῶς δ' οὐ ;

β — Οὐκοῦν εὐδαιμονέστατοι, ἔφη, καὶ τούτων εἰσὶ καὶ εἰς βέλτιστον τόπον ἰόντες οἱ τὴν δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν | ἐπιτετηδευκότες, ἣν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην ἐξ ἔθους τε καὶ μελέτης γεγонуῖαν ἄνευ φιλοσοφίας τε καὶ νοῦ ;

— Πῆ δὴ οὗτοι εὐδαιμονέστατοι ;

— Ὅτι τούτους εἰκός ἐστιν εἰς τοιοῦτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικόν τε καὶ ἡμερον γένος ἢ που μελιττῶν ἢ σφηκῶν ἢ μυρμήκων ἢ καὶ εἰς ταῦτόν γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ γίνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἀνδρας μετρίους.

— Εἰκός.

γ 32.— Εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῶ ἀπιόντι οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι | ἀλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ.

Ἄλλὰ τούτων ἕνεκα, ὧ ἑταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόασιν αὐταῖς ἑαυτοὺς οὔ τι οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι, οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ φιλαρχοὶ τε καὶ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν.

— Οὐ γὰρ ἂν πρόποι, ἔφη, ὧ Σώκρατες, ὁ Κέβης.

δ — Οὐ μέντοι, μὰ Δία, ἦ δ' ὅς. | Τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἅπασιν, ὧ Κέβης, ἐκείνοι, οἷς τι μέλει τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς, ἀλλὰ μὴ σώματα πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες οὐ κατὰ ταῦτα πορεύονται αὐτοῖς ὡς οὐκ εἰδόσιν, ὅπη ἔρχονται· αὐτοὶ δὲ ἠγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμῶ ταύτῃ δὴ τρέπονται ἐκείνην ἐπόμεινοι, ἣ ἐκείνη ὑφηρεῖται.

33.— Πῶς, ᾧ Σώκρατες;

— Ἐγὼ ἐρῶ, ἔφη. Γιγνώσκουσι γάρ, ἢ δ' ἔς, οἱ φιλο-
 μαθεῖς, ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἢ φιλοσοφία | ἀτε-
 χνῶς δεδεμένῃ ἐν τῷ σώματι καὶ προσκεκολλημένῃ, ἀναγ-
 καζομένην δὲ ὡσπερ διὰ εἴργμου διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ
 ὄντα, ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθία κυλι-
 δουμένην καὶ τοῦ εἴργμου τὴν δεινότητα κατιδοῦσα, ὅτι δι'
 ἐπιθυμίας ἐστίν, ὡς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος ξυλλή-
 πτωρ εἴη | τοῦ δεδέσθαι — ὅπερ οὖν λέγω — γιγνώσκουσιν 83
 οἱ φιλομαθεῖς, ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἢ φιλοσοφία ἔχουσαν
 αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν ἐπιχειρεῖ
 ἐνδεικνυμένη, ὅτι ἀπάτης μὲν μεστή ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων σκέ-
 φεις, ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν ὠτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων,
 πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν, ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐ-
 τοῖς χρῆσθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζε-
 σθαι παρακελευομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἄλλ' ἢ αὐ-
 τὴν αὐτῇ, ὅ τι ἂν νοήσῃ | αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν 8
 ὄντων· ὅ τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν
 ἡγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ
 ὁρατόν, ὃ δὲ αὐτῇ ὄρα νοητόν τε καὶ ἀειδές. Ταύτη οὖν τῇ
 λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦσθαι ἢ τοῦ ὡς ἀληθῶς φιλο-
 σόφου ψυχῇ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν
 καὶ λυπῶν καὶ φόβων, καθ' ὅσον δύναται, λογιζομένη, ὅτι,
 ἐπειδὴν τις σφόδρα ἡσθηῖ ἢ λυπηθῇ ἢ φοβηθῇ ἢ ἐπιθυμήσῃ,
 οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν, ὢν ἂν τις οἰηθείη,
 οἷον ἢ νοσήσας ἢ τι | ἀναλώσας διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὁ πάν- 7
 των μέγιστόν τε κακὸν καὶ ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ
 λογίζεται αὐτό.

— Τί τοῦτο, ᾧ Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέβης.

— Ὅτι ψυχῇ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε ἡ-
 σθῆναι ἢ λυπηθῆναι σφόδρα ἐπὶ τῷ καὶ ἡγεῖσθαι, περὶ δ' ἂν

μάλιστα τούτο πάσχη, τούτο ἐναργέστατόν τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον οὐχ οὕτως ἔχον. Ταῦτα δὲ μάλιστα [τὰ] ὀρατά· ἢ οὐ;

— Πάνυ γε.

δ — Οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα | καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος.

— Πῶς δὴ;

— Ὅτι ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὡσπερ ἦλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ δοξάζουσαν ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, ἅπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῆ. Ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγκάζεται, οἶμαι, ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίνεσθαι καὶ οἶα μηδέποτε εἰς Ἄιδου καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλ' αἰεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἐξιέναι, ὥστε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς ἄλλο σῶμα καὶ ὡσπερ σπειρομένη ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ | τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου τε καὶ καθαρῶ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας.

— Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὦ Κέβης, ὦ Σώκρατες.

34.— Τούτων τοίνυν ἕνεκα, ὦ Κέβης, οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμοί εἰσι καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἕνεκά φασιν· ἢ σὺ οἶει;

84 — | Οὐ δῆτα ἔγωγε.

— Οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου καὶ οὐκ ἂν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν, λυούσης δὲ ἐκείνης αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ λύπαις ἑαυτὴν πάλιν αὐτὴν ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν Πηνελόπης τινὰ ἐναντίως ἱστὸν μεταχειριζομένην. Ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ αἰεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθές καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον β θεωμένη καὶ ὑπ' ἐκείνου τρεφομένη, | ζῆν τε οἶεται οὕτω δεῖν, ἕως ἂν ζῆ, καί, ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς τὸ ξυγγενές καὶ εἰς τὸ

τοιούτον ἀφρομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. Ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινόν, μὴ φοθηθῆ, ταῦτά γ' ἐπιτηδεύσασα, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἀνέμων διαφυσθεῖσα καὶ διαπτομένη οἴχηται καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ᾗ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΚΕΦ. 35-63

Ἡ συζήτησις περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς ἐφάνη ἐδῶ περαιωμένη μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα· ὁ Σιμμίας ὅμως καὶ ὁ Κέβης ἔχουν μερικὸς δισταγμούς. Καὶ πρῶτος ὁ Σιμμίας λέγει, ὅτι δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι μία ἁρμονία τῶν στοιχείων τοῦ σώματος, ὅπως εἶναι ἡ ἁρμονία τῆς λύρας. Ἡ λύρα βέβαια εἶναι κάτι σωματικὸν καὶ σύνθετον, γεῶδες καὶ φθαρτὸν· ἡ ἁρμονία ὅμως αὐτῆς εἶναι ἀσώματον, ἀόρατον, πάγκαλον καὶ θεῖον. Ἐν τούτοις ἅμα διαλυθῇ ἡ φθαρτὴ λύρα, ἀφανίζεται καὶ ἡ θεία ἁρμονία. Τὸ αὐτὸ λοιπὸν δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὴν ψυχὴν· ὅταν δηλαδὴ τὸ φθαρτὸν σῶμα ἀχρηστευθῇ, τότε καὶ ἡ ψυχὴ, τὸ ἀσώματον καὶ ἀόρατον καὶ πάγκαλον καὶ θεῖον, ἀφανίζεται.

Ὁ Κέβης ἐξ ἄλλου δέχεται μὲν συμφώνως μὲ τὴν θεωρίαν τῆς ἀναμνήσεως τὴν προϋπαρξίν τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἀρνεῖται καὶ τὴν παντοτινὴν ἐπιβίωσιν αὐτῆς. Δέχεται δηλαδὴ, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι κάτι ἰσχυρότερον καὶ πολυχρονιώτερον τοῦ σώματος, ἀλλὰ φοβεῖται, μήπως ἡ ψυχὴ, ἀφοῦ κατὰ τὰς ἐκάστοτε γεννήσεις κατατρίψῃ πολλὰ σώματα, εἰς τὸ τέλος ἐξαντληθῇ καὶ ἡ ἰδία καὶ χαθῇ. Ἐπομένως ὑπάρχει κίνδυνος νὰ εἶναι τὸ τελευταῖον σῶμα αὐτό, πού φέρομεν σήμερον, καὶ ὁ θάνατός του νὰ σημαίνῃ καὶ τὸν θάνατον τῆς ψυχῆς. Κατ' ἀνάγκην πρέπει ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀπολύτως ἀθάνατος καὶ ἀνώλεθρος. Αἱ δύο ἀντιρρήσεις τῶν Θηβαίων ἀρχίζουσιν νὰ κλονίζουσιν τὴν πίστιν καὶ τῶν ἄλλων ἀκρατῶν εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς.

Ὁ Σω. διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὴν γνώμην τοῦ Σιμμία, χρειάζεται πρῶτον μίαν ὁμολογίαν αὐτοῦ, πού θὰ τοῦ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις διὰ τὸν ἐλεγχόν του. Τὸν ἐρωτᾷ λοιπὸν, ἐὰν ἐξακολουθῇ νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἀναμνήσεως, πού πρωτύτερα ἐδέχθη. Ἀφοῦ ὁ Σιμμίας καὶ πάλιν ὁμολογεῖ, ὅτι πιστεύει εἰς τὴν θεωρίαν αὐτήν, ὁ Σω. ἀποδεικνύει, ὅτι αἱ δύο θεωρίαι τῆς ἀναμνήσεως καὶ τῆς ἁρμονίας εἶναι ἀσυμβίβαστοι διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους :

Α'. Ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἀναμνήσεως, πού ἐδέχθη καὶ πάλιν ὁ Σιμμίας, προϋπάρχει τοῦ σώματος, ἐνῶ ἡ ἁρμονία τοῦναντίον

είναι υστερόχρονος τῆς λύρας, διότι πρῶτον γίνεται ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ κατόπιν ἐξ αὐτῶν προκύπτει ἡ ἄρμονία.

Β'. Ἡ ἄρμονία εἶναι δεκτικὴ διαφόρων διαβαθμίσεων, δηλαδή ὑπάρχει ἄρμονία εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν καὶ περισσοτέραν ἔκτασιν καὶ ἄρμονία εἰς μικρότερον βαθμὸν καὶ ὀλιγωτέραν ἔκτασιν, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ μὲ τὸν ὅποιον εἶναι ἀρμοσμένα τὰ στοιχεῖα, ποὺ τὴν ἀπαρτίζουν. Ἀντιθέτως ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι δεκτικὴ διαβαθμίσεων, διότι ποτὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι μία ψυχὴ διαφέρει μιᾶς ἄλλης ἔστω καὶ κατὰ τὸ ἐλάχιστον. Καὶ ἀκόμη, ἐὰν μία ψυχὴ εἶναι ἄρμονία, πῶς συμβιβάζεται ἡ ὑπερξὺς ἀγαθῆς καὶ κακῆς ψυχῆς; Ἡ ἀρετὴ τῆς ψυχῆς εἶναι ἓνα εἶδος ἄρμονίας καὶ ἡ κακία μία δυσαρμονία. Ἐπομένως μία ἐνάρητος ψυχὴ θὰ εἶναι μία ἄρμονία ἐν τῇ ἄρμονίᾳ καὶ μία κακὴ καὶ ἄφρων ψυχὴ θὰ εἶναι καὶ αὐτὴ μία δυσαρμονία ἐν τῇ ἄρμονίᾳ. Τοῦτο ὅμως μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὰ ἑξῆς ἄτοπα: 1) Μία ψυχὴ — ὡς ἄρμονία — δύναται νὰ εἶναι περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ἄρμονία ἀπὸ μίαν ἄλλην, ἤτοι περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ψυχῇ, πράγμα ποὺ ἀποκλείεται, ἐφ' ὅσον ἔγινε δεκτὸν ἀνωτέρω, ὅτι μία ψυχὴ οὐδόλως διαφέρει ἀπὸ μίαν ἄλλην. 2) Ἄν ὅλαι αἱ ψυχαὶ εἶναι ἄρμονίαι, ἔπρεπεν ὅλαι νὰ εἶναι καὶ ἐνάρητοι ὡς ἄρμονίαι, ποὺ εἶναι ἄτοπον, διότι ὑπάρχουν καὶ κακαὶ ψυχαί.

Γ'. Ἡ ἄρμονία οὔτε ἐξουσιάζει οὔτε διαφανεῖ πρὸς τὰ στοιχεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει, ἀλλ' ἀντιθέτως εἶναι ἐξάρτημα τούτων· τοῦναντίον ἡ ψυχὴ ἡγεμονεύει τοῦ σώματος καὶ τὸ κατευθύνει καὶ ἀντιτίθεται εἰς τὰς ἐπιθυμίας του εἴτε διὰ τῆς πειθοῦς εἴτε διὰ τῆς βίας.

Ὁ Σιμμίας μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄρμονία.

Ὁ Σω. ἔπειτα ἐπιχειρεῖ ν' ἀνασκευάσῃ τὴν γνώμην τοῦ Κέβητος. Πρὸς τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐξιστορήσῃ τὴν φιλοσοφικὴν αὐτοῦ ἐξέλιξιν ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ εὕρῃ τὴν αἰτίαν τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς τῶν ὄντων. Ἐπειδὴ ὅμως κάθε φοράν μὲ τὴν Α ἢ Β θεωρίαν τῶν πρὸ αὐτοῦ φιλοσόφων δὲν ἔμεινεν εὐχαριστημένος εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς αἰτίας, ἀφοῦ, ἐκεῖνο, ποὺ ἐθεώρει σήμερον ὀρθόν, αὐριοῦν τὸ ἀπέρριπτε, διότι τοῦ ἐφαίνετο πλέον ὡς ἄτοπον, ἐζήτησε καὶ εὗρε ἰδικὴν του λύσιν τοῦ προβλήματος, ποὺ τὸν ἀπησχόλει. Καὶ τοῦτο εἶναι ἡ θεωρία τῶν ἰδεῶν. Αἰτία, λέγει ὁ Σω. (δηλαδή ὁ Πλάτων), καὶ τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ὑπάρ-

ξεως είναι μόνον ή ιδέα, ή ιδανική και απόλυτος ύπαρξις, με την παρουσία ή την κοινωνίαν της οποίας τὰ πράγματα είναι, οτι είναι και γίνονται, οτι γίνονται.

‘Ο Σω. (δηλ. ο Πλάτων) έπειτα, πρίν μεταβή εις την νέαν απόδειξιν περι άθανασίας της ψυχής (4η απόδειξις), την έποίαν στηρίζει εις την θεωρίαν των ιδεών, διευκρινει τὰ ακόλουθα :

Α'. Αί έναντίαι ιδέαι αποκλείουν αλληήλας και καθ' έαυτάς και ώς κατηγορήματα του αυτού υποκειμένου. Καλούμεν βέβαια ένλοτε τον ίδιον άνθρωπον άλλοτε μὲν μέγαν έν συγκρίσει με τον Α, άλλοτε δὲ μικρόν έν συγκρίσει με τον Β άνθρωπον· άλλ' εις την περίστασιν αυτήν δὲν πρόκειται περι απόλυτου μεγέθους, αλλά σχετικού. Είναι δηλαδή μέγας έν σχέσει με την μικρότητα του Α, και μικρός έν σχέσει με τὸ μέγεθος του Β, αλλά δὲν πάυει ποτέ νά είναι οτι πράγματι είναι (έν σχέσει με την ιδέαν). ‘Η ιδέα όμως του μεγέθους δὲν δύναται νά είναι συγχρόνως μέγα και μικρόν· έπομένως, εάν ή ιδέα της μικρότητος πλησιάζη τὸ μέγα, ή φεύγει τὸ μέγεθος και παραχωρει την θέσιν του εις τὸ μικρόν, ή υποκύπτει και χάνεται. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει και με τὸ μέγεθος, πὸ ὑπάρχει μέσα μας, ως κατηγορήματα του αυτού υποκειμένου, ή φεύγει δηλαδή και παραχωρει την θέσιν του εις τὸ μικρόν, όταν τοῦτο πλησιάζη, ή υποκύπτει και χάνεται. ‘Η συνύπαρξις των έναντίων κατηγορημάτων ὑφίσταται εις τὸ αὐτὸ υποκείμενον, μόνον όταν τὸ υποκείμενον τοῦτο συγκρίνεται πρὸς άλλα· (συνάφεια ἐκ περιστάσεως· δρα ανωτέρω παράδειγμα του αυτού ανθρώπου, πὸ είναι μέγας και μικρός έν συγκρίσει πρὸς τοὺς Α και Β ανθρώπους).

Β'. Τὰ υποκείμενα (πράγματα), όταν νοούνται πάντοτε με την παρουσία ὠρισμένης ιδέας, δὲν δύναται νά δεχθῶν ως κατηγορήματα τὸ αντίθετον των κατηγορημάτων αυτών, (δηλαδή την παρουσία της έναντίας ιδέας). ‘Η χιὼν π.χ. δὲν δύναται νά δεχθῆ τὸ αντίθετον κατηγορήματα του ψυχροῦ, δηλαδή τὸ θερμόν· και τὸ πῦρ δὲν δύναται νά δεχθῆ τὸ αντίθετον κατηγορήματα του θερμοῦ, δηλ. τὸ ψυχρόν. ‘Επομένως, όταν τὸ πῦρ πλησιάζη την χιὼνα, ή ή χιὼν πρέπει νά ὑποχωρήση και νά παραχωρήση την θέσιν της εις τὸ πῦρ ή νά υποκύψη εις αὐτὸ και νά λυώση. Καί τανάπαλιν, εάν ή χιὼν πλησιάζη τὸ πῦρ, ή πρέπει τὸ πῦρ νά ὑποχωρήση και νά παραχωρήση την θέσιν του ή νά υποκύψη και νά σθεσθῆ.

Καί τώρα ὁ Πλάτων μετὰ τὴν διευκρίνησιν, ὅτι τὰ ἐναντία ἀποκλείουν ἄλληλα, προβαίνει εἰς τὴν 4ην ἀπόδειξιν περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ μετέχει τῆς ζωῆς· εἶναι ὑποκείμενον, ποῦ νοεῖται πάντοτε μὲ τὴν παρουσίαν τῆς ἰδέας τῆς ζωῆς· ὀπουδήποτε δηλαδὴ καὶ ἂν ἔλθῃ ἡ ψυχὴ φέρει πάντοτε ζωὴν, (τὴν ἰδέαν τῆς ζωῆς). Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ ψυχὴ φέρει πάντοτε ζωὴν εἶναι ὑποχρεωμένη συμφώνως μὲ τὴν ἀρχὴν τῶν ἐναντίων, ποῦ ἀποκλείουν ἄλληλα, νὰ μὴ δέχεται τὸ ἀντίθετόν της, δηλαδὴ τὸν θάνατον· ἄρα εἶναι ἀθάνατος. Ἐπειδὴ δέ, ὅτι ἀθάνατον, ὁ θεὸς καὶ ἡ ζωὴ, εἶναι ἀνώλεθρον, κατ' ἀνάγκην καὶ ἡ ψυχὴ ὡς ἀθάνατος εἶναι καὶ ἀνώλεθρος. Ἔτσι ἀποδεικνύεται ἡ παντοτινὴ ἐπιβίωσις τῆς ψυχῆς καὶ αἴρεται κατ' ἀνάγκην ἡ ἀντίρρησις τοῦ Κέβητος.

Μετὰ τοῦτο ὁ Πλάτων εἰσέρχεται εἰς τέλειον μῦθον, εἰς μίαν μυθικὴν κοσμολογίαν. Περιγράφει, ὅπως φαντάζεται, τὴν γῆν καὶ ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς, καθὼς καὶ τὴν ἐν τῇ Ἄδῃ χρεῖσιν τῶν ψυχῶν. Ἐκεῖ, αἱ μὲν ψυχαὶ τῶν κακῶν ἀνθρώπων, ἀναλόγως τῶν ἐγκλημάτων, ποῦ ἔκαμαν εἰς τὴν ζωὴν, θὰ τιμωρηθοῦν ἢ θὰ καθαρθοῦν, αἱ δὲ ψυχαὶ τῶν ἀγαθῶν θὰ ἀμειφθοῦν, καὶ μάλιστα ὅσαι ἐκαθάρθησαν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τῆς φιλοσοφίας.

... 63.— Τὸ μὲν οὖν τοιαῦτα | δισχυρίσασθαι οὕτως 114δ
 ἔχειν, ὡς ἐγὼ διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρὶ· ὅτι μέν-
 τοι ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἢ τοιαῦτ' ἄττα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ
 τὰς οἰκίσεις, ἐπεὶ περ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὔσα,
 τοῦτο καὶ πρέπει μοι δοκεῖ καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι οἰομένῳ
 οὕτως ἔχειν· καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος, καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὡς-
 περ ἐπάδειν ἑαυτῷ· διὸ δὴ ἔγωγε καὶ πάλαι μηκύνω τὸν
 μῦθον. Ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα θαρρεῖν χρὴ περὶ τῆ ἑαυτοῦ
 ψυχῇ ἄνδρα, ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἠδονὰς | τὰς περὶ ε
 τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἶασε χαίρειν ὡς ἄλλοτρίους τε
 ὄντας καὶ πλέον θάτερον ἠγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ
 περὶ τὸ μανθάνειν ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ
 ἄλλοτρίῳ ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνη τε καὶ δικαιο-
 σύνη καὶ ἀνδρεία καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ | ἀληθείᾳ, οὕτω περιμένει 115

τὴν εἰς Ἄιδου πορείαν ὡς πορευσόμενος, ὅταν ἡ εἰμαρμένη καλῆ. Ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰς αὐθις ἔν τινι χρόνῳ ἕκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ, φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός, ἡ εἰμαρμένη, καὶ σχεδὸν τί μοι ὥρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν· δοκεῖ γὰρ δὴ βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον καὶ μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν, νεκρὸν λούειν.

β 64. Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ, ὁ Κρίτων· εἶεν, | ἔφη, ὦ Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἢ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις ἢ περὶ τῶν παιδῶν ἢ περὶ ἄλλου του, ὅ τι ἂν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν ;

— Ἄπερ αἰεὶ λέγω, ἔφη, ὦ Κρίτων, οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε, αὐτ' ἂν ποιήτε, κὰν μὴ νῦν ἔμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν [μὲν] αὐτῶν ἀμελήτε καὶ μὴ θέλητε ὡσπερ κατ' ἔχνη κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ἔμολογήσητε | ἐν τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε.

γ — Ταῦτα μὲν τοίνυν προθυμηθησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν· θάπτωμεν δὲ σε τίνα τρόπον ;

— Ὅπως ἂν, ἔφη, βούλησθε, ἐάνπερ γε λάβητέ τε καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας εἶπεν· οὐ πείθω, ὦ ἄνδρες, Κρίτωνα, ὡς ἐγὼ εἰμι οὗτος Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενος καὶ διατάττων ἕκαστον τῶν λεγομένων, ἀλλ' οἴεται με ἐκείνον εἶναι, ὃν ὄψεται ὀλίγον δὲ ὕστερον νεκρὸν, καὶ ἐρωτᾷ | δὴ πῶς με θάπτῃ. Ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὡς, ἐπειδὴν πῶς τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχῆσομαι ἀπιὼν εἰς μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας, ταῦτά μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἑμαυτόν. Ἐγγυῆσασθε

οὖν με πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην ἢ ἦν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἡγγυάτο. Οὗτος μὲν γὰρ ἢ μὴν παραμεινείν· ὑμεῖς δὲ ἢ μὴν μὴ παραμεινείν ἐγγυήσασθε, ἐπειδὴν ἀποθάνω, ἀλλὰ | οἰχθήσεσθαι ἀπιόντα, ἵνα Κρίτων ῥᾶον φέρῃ ε καὶ μὴ ὀρῶν μου τὸ σῶμα ἢ καιόμενον ἢ κατορυπτόμενον ἀγανακτῆ ὑπὲρ ἐμοῦ ὡς δεινὰ πάσχοντος, μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ὡς ἢ προτίθεται Σωκράτῃ ἢ ἐκφέρει ἢ κατορυπτεῖ. Εὐ γὰρ ἴσθι, ἢ δ' ἔς, ὦ ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιοεῖ ταῖς ψυχαῖς. Ἀλλὰ θαρρεῖν τε χρῆ καὶ φάναι τοῦμόν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως, | ἔπως ἂν σοι φίλον ἢ καὶ 116 μάλιστα ἡγή νόμιμον εἶναι.

65. Ταῦτ' εἰπὼν ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὡς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ, ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. Περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἀνασκοποῦντες, τοτὲ δ' αὖ περὶ τῆς ξυμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγούσια εἶη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι ὡσπερ πατρὸς στερηθέντες διάξειν ὄρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. Ἐπειδὴ δὲ ἐλούσατο | καὶ ἠνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παι- β δια — δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας — καὶ αἰ οἰκτεῖται γυναῖκες ἀφίκοντο, ἐκεῖναις ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεῖς τε καὶ ἐπιστείλας, ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμᾶς. Καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν· χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. Ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος καὶ οὐ πολλὰ μετὰ ταῦτα διελέχθη. Καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπηρέτης καὶ στάς παρ' αὐτόν· ὦ | Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώρομαι σοῦ, ὅπερ γ ἄλλων καταγιγνώσκω, ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται, ἐπειδὴν αὐτοῖς παραγγέλλω πίνειν τὸ φάρμακον ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων. Σὲ δὲ ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν

τούτω τῷ χρόνῳ γενναϊότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον
 ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων· καὶ δὴ καὶ νῦν
 εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις — γινώσκεις γὰρ τοὺς αἰτί-
 οὺς — ἀλλὰ ἐκεῖνοις. Νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἤλθον ἀγγέλλων,
 δ χαίρε' τε καὶ πειρῶ ὡς βᾶστα | φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. Καὶ ἅμα
 δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπῆει.

Καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν· καὶ σύ, ἔφη,
 χαίρε' καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς· ὡς
 ἄστεϊος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον
 προσῆει καὶ διελέγετο ἐνίοτε καὶ ἦν ἀνδρῶν λήστος καὶ νῦν
 ὡς γενναίως με ἀποδακρῦει. Ἄλλ' ἄγε δὴ, ὦ Κρίτων, πειθώ-
 μεθα αὐτῷ καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ
 δὲ μή, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος.

ε Καὶ ὁ Κρίτων· ἀλλ' οἶμαι, | ἔφη, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες,
 ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι καὶ οὐπω δεδυκέναι. Καὶ ἅμα
 ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὀψὲ πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγεληθῆ
 αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πίνοντας εὖ μάλα... Ἄλλὰ μηδὲν
 ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ.

Καὶ ὁ Σωκράτης· εἰκότως γε, ἔφη, ὦ Κρίτων, ἐκεῖνοί
 τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις· οἶονται γὰρ κερδαίνειν
 ταῦτα ποιήσαντες, καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐ-
 117 δὲν γὰρ οἶμαι κερδαίνειν | ὀλίγον ὕστερον πῶν ἄλλο γε ἢ γέ-
 λωτα ὀφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ γλιχόμενος τοῦ ζῆν καὶ φειδό-
 μενος οὐδενὸς ἔτι ἐνότος. Ἄλλ' ἴθι, ἔφη, πιθοῦ καὶ μὴ ἄλ-
 λως ποίει.

66. Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδί πλησίον ἐ-
 στώτι. Καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας,
 ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον ἐν κύλικι φέ-
 ροντα τετριμμένον. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον· εἶεν,
 ἔφη, ὦ βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρῆ ποιεῖν ;

— Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιέναι, ἕως ἂν σου βάρως ἐν τοῖς σκέλεσι | γένηται, ἔπειτα κατακείσθαι· καὶ οὕτως β
αὐτὸ ποιήσει. Καὶ ἅμα ὤρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει.

Καὶ ὅς λαθὼν καὶ μάλα ἕλωσ, ὦ Ἐχέκρατες, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ', ὡσπερ εἴωθει, ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον· τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πάματος πρὸς τὸ ἀποσπείσαι τι; Ἔξεστιν ἢ οὐ;

— Τοσοῦτον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τρίβομεν, ὅσον οἴομεθα μέτριον εἶναι πιεῖν.

Μανθάνω, ἢ δ' ὅς· ἀλλ' εὐχεσθαι γέ που τοῖς | θεοῖς γ
ἔξεστί τε καὶ χρῆ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε εὐτυχῆ γενέσθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε καὶ γένοιτο ταύτη. Καὶ ἅμ' εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιεν. Καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἶοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύνειν, ὡς δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε βία καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυφάμενος ἀπέκλαιον ἑμαυτόν· οὐ γὰρ δὴ ἐκείνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἑμαυτοῦ τύχην, οἴου ἀνδρὸς | ἐ δ
ταίρου ἐστερημένος εἶην. Ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἶός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. Ἀπολλίδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύνων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος κλαίων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων πλήν γε αὐτοῦ Σωκράτους.

Ἐκεῖνος δὲ οἶα, ἔφη, ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι. Ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα, ὅτι ἐν εὐφημίᾳ | χρῆ ε
τελευτᾶν. Ἄλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε.

Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἡσυχύνημέν τε καὶ ἐπέσχομεν

τοῦ δακρύνειν. Ὁ δὲ περιελθὼν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι, ἔφη, τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὑπτίος — οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος — καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοῦς τὸ φάρμακον διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη· κάπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἤρετο, εἰ αἰσθάνοιτο· ὁ δ' οὐκ ἔφη. Καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις | τὰς κνήμας· καὶ ἐπανιῶν οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο, ὅτι φύχοιτό τε καὶ πηγνύτο. Καὶ αὐτὸς ἤπτετο καὶ εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχῆσεται.

Ἦδη οὖν σχεδὸν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἤτρον ψυχόμενα· καὶ ἐκκαλυψάμενος — ἐνεκεκάλυπτο γὰρ — εἶπεν, ὃ δὴ τελευταῖον ἐφθέγγετο ὦ Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρούνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε.

— Ἀλλὰ ταῦτα, ἔφη, ἔσται, ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα, εἴ τι ἄλλο λέγεις.

Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν. Καὶ ὅς τὰ ὄμματα ἔστησεν· ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

67. Ἦδε ἡ τελευταῖα, ὦ Ἐχέκρατες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε, ὧν ἐπειράθημεν, ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(Κατὰ τὰ κεφάλαια τῆς ἐκλογῆς)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1.

Ἐχεκράτης, πολίτης ἐκ Φλειούντος, ἔπου ὁ Ταραντίνος Εὐρυτος εἶχεν ἰδρῦσει μικρὰν ὁμάδα ἀπαδῶν τοῦ Πυθαγόρου. Ἀπὸ τὴν ὁμάδα αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν, φαίνεται, εἶχεν ἐξέχουσαν θέσιν ὁ Ἐχεκράτης, γίνεται δεκτὸς ὁ Φαίδων, ποὺ τοὺς ἐξιστορεῖ τὰ κατὰ τὸν Σωκράτη. Ἡ διήγησις τοῦ Φαίδωνος εἶναι μία ζωντανὴ ἀναπαράστασις τῶν ὄσων ὁ Πλάτων ἐξῆσε μέσα του καὶ μαρτυρεῖ τόσον περὶ τοῦ προσωπικοῦ μεγαλείου τοῦ Σωκράτους, ὅσον καὶ περὶ τοῦ ποιητικοῦ μεγαλείου τοῦ Πλάτωνος.

αὐτός, αὐτός, ὁ ἴδιος· τίθεται ἐν ἀρχῇ, διότι ἡ αὐτοψία καὶ τὸ αὐτήκοον ἐνέχουν μεγάλην σπουδαιότητα καὶ ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀκόλουθον ἢ ἄλλου του.

Φαίδων, Ἡλείος τὴν καταγωγὴν, εὐγενῆς, ἔγινε γνωστότατος ἐκ τοῦ ἑμωνύμου διαλόγου τοῦ Πλάτωνος. Κατὰ τινὰ παράδοσιν, ποὺ δὲν φαίνεται πολὺ πιθανή, οὗτος συνελήφθη αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν εἰς πόλεμον ἐναντίον τῆς πατρίδος του Ἡλίδος καὶ ἐπωλήθη ὡς δοῦλος εἰς τὰς Ἀθήνας μὲν 18ετῆς περίπου, τὸ 400 π.Χ. Ἐκεῖ προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ Σωκράτους, ὁ ἑποῖος παρεκάλεσεν ἕνα πλούσιον φίλον του νὰ τὸν ἐξαγοράσῃ. Ἐκτοτε ἐξ εὐγνωμοσύνης ἔμεινε πιστὸς θαυμαστῆς τοῦ φιλοσόφου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Πλάτωνος, ποὺ μᾶς ἐμφανίζει τὸν Φαίδωνα διηγούμενον τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ διδασκάλου, ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ δεσμὸς του μετὰ τὸν Σωκράτη ἦτο στενὸς καὶ ἡ ἀφοσίωσις του μεγάλη. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σωκράτους ὁ Φαίδων ἰδρυσεν εἰς τὴν πατρίδα του ἰδίαν σχολήν, περὶ τῆς ὁποίας οὐδὲν ἀκριβὲς γνωρίζομεν. Ἐγραψεν ἐπίσης διαλόγους, οἱ ὅποιοι δὲν διεσώθησαν.

φάρμακον, κοινῶς φαρμάκι, συνεκδοχή, τὸ γένος ἀντὶ τοῦ εἶδους, δηλητήριον, τὸ κώνειον. Τὸ κώνειον εἶναι φυτόν, πιθανῶς τὸ κοινὸν μαγκούτα, κερκούτα, βρωμόχορτο, καὶ περιέχει τὴν κωνεινίνην, δραστηκώτατον φυτικὸν δηλητήριον. Τὰ σπέρματα αὐτοῦ ξηραίνόμενα καὶ τριβόμενα διελύοντο ἐντὸς ὕδατος καὶ ἐδίδοντο ἔπειτα εἰς τοὺς μελλοθανάτους.

πολίτης, συμπολίτης.

Φλειάσιος, ὁ πολίτης τοῦ Φλειουόντος, πόλεως εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀργολίδος καὶ τῆς περιοχῆς τῆς Σικυῶνος (τοῦ Κιάτου).

οὔδεις πάνυ τι, οὔδεις ἀπολύτως.

ἐπιχωριάζω, συχνάζω κάπου καὶ παραμένω ἐκεῖ.

χρόνου συχνοῦ, ἀπὸ πολλῶν καιρῶν.

μέν, χωρὶς ν' ἀκολουθῆ ὁ δέ, βεβαίως.

τύχη, τυχαῖον περιστατικόν, τυχαία σύμπτωσις.

ἐστεμμένη, στεφανωμένη διὰ κλάδου δάφνης, ἱεροῦ δένδρου τοῦ Ἀπόλλωνος.

Θησεύς, ὁ σπουδαιότερος μετὰ τὸν Ἑρακλέα ἥρωες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ ὁ πρῶτος τῶν Ἀθηναίων, υἱὸς τοῦ βασιλέως Αἰγέως. Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Μίνως, βασιλεὺς τῆς ἐν Κρήτῃ Κνωσσοῦ, ἐκδικῶν τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του Ἀνδρόγεω φονευθέντος ἐν Ἀττικῇ, ἀφοῦ ἐνίκησε τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς ὑπεχρέωσε νὰ στέλλουν κάθε χρόνον ἢ κατ' ἄλλους κάθε ἐννέα χρόνια ἑπτὰ νέους καὶ ἑπτὰ παρθένους, τοὺς ὁποίους ἔρριπτεν ὡς βορὰν τοῦ Μινωταύρου εἰς τὸν Λαβύρινθον. Κατὰ τὴν τρίτην ἀποστολὴν μετεῖχε καὶ ὁ Θησεύς, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀριάδνης, θυγατρὸς τοῦ Μίνως, ἐφόνησε τὸν Μινώταυρον. Οὗτος σωθεὶς ἔδρυσε πρὸς τιμὴν τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος τὰ Δήλια, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ Ἀθηναῖοι ἔστελλον τὴν Δηλιάδα (ναῦν), τὸ ἴδιον πλοῖον τοῦ Θησεῦς συνεχῶς ἐπισκευαζόμενον καὶ ἀνανεούμενον, ὡς θεωρεῖται εἰς τὴν ἱερὰν Δῆλον.

τοὺς δις ἑπτὰ, τὰ ἑπτὰ ζεύγη τῶν νέων καὶ νεανίδων.

εὔξαντο, ἔταξαν, ἔκαναν τάμα.

θεωρία, ἐπίσημος ἀντιπροσωπεία τῆς πόλεως καὶ μάλιστα θρησκευτική, πρεσβεία.

ἀπάγω, ἀποστέλλω ὡς ὀφειλήν.

καθαρεύω, εἶμαι καθαρὸς, ἀγνός.

δεῦρο, ἐδῶ εἰς Ἀθήνας εἰς τὸν λιμένα τοῦ ἀπόπλου.

ἀπολαμβάνω, ἀποκλείω, ἐμποδίζω.

χρόνος, τριάκοντα ἡμέραι (Ξενοφ. Ἀπομνημ. 116γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2.

ἐπιτήδευοι, φίλοι, σύντροφοι πιστοί.

ἄρχοντες, οἱ ἔνδεκα προϊστάμενοι τῆς φυλακῆς, οἱ ὅποιοι ἐξετέλουν τὰς ποινὰς διὰ τῶν ὑπηρετῶν. Ἄπ' αὐτοὺς τοὺς δέκα ἐξέλεγον ἀνά ἕνα αἱ δέκα φυλαὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν ἐνδέκατον προσέθετον ὡς γραμματέα.

σχολάζω, δὲν ἔχω ἀσχολίαν, εὐκαιρῶ.

τοιούτους ἑτέρους, ὁμοίους μὲ σέ, τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων μὲ σέ, μὲ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς διαθέσεις μὲ σέ.

θαυμάσια ἔπαθον, ἐδοκίμασα παράξενα συναίσθηματα.

ἔλεος εἰσῆει με, μὲ κατελάμβανεν οἶκτος, ἐδοκίμαζα οἶκτον.

τρόπος, στάσις, συμπεριφορά.

ὡς ἀδεῶς, διασάφησις τοῦ εὐδαίμων — λόγων.

ὥστε παρίστασθαι μοι, ὥστε παρ. μηδ' ἰέναι ἐκείνον ἄνευ θείας μοίρας ἰόντα εἰς Ἄιδου· παρίσταται μοι, μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, ἔχω τὴν ἐντύπωσιν.

εἶπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος, (εὐ ἔπραξεν...) ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

οὐδὲν πάνυ μοι ἔλεινόν εἰσῆει, δὲν ἐδοκίμαζα κανένα ἀπολύτως οἶκτον.

ὡς δόξειεν ἂν εἰκὸς εἶναι, (ἐλεινὸν εἰσεῖναι τινί).

ὄντων ἐν φιλοσοφίᾳ, φιλοσοφούντων, ἀπασχολουμένων μὲ φιλοσοφικὰς συζητήσεις.

ἀτεχνῶς, ὅλως διόλου

ἄτοπόν τι πάθος, πολὺ παράξενον, ἀλλόκοτον συναίσθημα.

κράσις, κράμα, συναίσθημα ἀνάμεικτον.

διαφερόντως, ὑπερβολικὰ, ἐξαιρετικὰ, περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Ἀπολλόδωρος, Ἀπολλ. ὁ Φαληρεὺς, γνωστὸς διὰ τὴν ἀφοσίωσιν του πρὸς τὸν Σωκράτη, ἐστερημένος ὁμῶς φιλοσοφικοῦ νοῦ.

πού, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.

Κριτόβουλος, υἱὸς τοῦ Κρίτωνος, γνωστὸς διὰ τὴν ὠραιότητά του.

Ὅρα καὶ τὴν ἐπομένην λέξιν: ὁ πατήρ αὐτοῦ.

ὁ πατήρ αὐτοῦ, ὁ Κρίτων, συνομηλιξ καὶ συνδημότης μὲ τὸν Σω. (ἐξ Ἀλωπεκῆς). Χρηστὸς, πλούσιος καὶ γενναϊόδωρος, συντηρῶν

ἐξ ἰδίων τὴν οἰκογένειαν τοῦ Σω., λίαν γνωστὸς καὶ ἐκ τοῦ ἑμωνόμου διαλόγου, ὅπου προσφέρεται νὰ διευκολύνη τὴν ἐκ τῆς φυλακῆς φυγὴν τοῦ φιλοσόφου. Ὁ Κρίτων ἀκόμη μετὰ τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Κριτοβούλου καὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου προσεφέρθησαν κατὰ τὴν δίκην τοῦ Σω. νὰ ἐγγυηθοῦν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ τίμημα τῶν 30 μυνῶν (Πλ. Ἀπολ. 386).

Ἐρμογένης, φίλιτατος τοῦ Σω., πένης, ἀν καὶ ἦτο ἀδελφὸς τοῦ πλουσίου Καλλίου.

Ἐπιγένης, υἱὸς τοῦ Ἀντιφῶντος τοῦ Κηφισιέως.

Αἰσχίνης, υἱὸς τοῦ Λυσάνιου, δια τὸν ὁποῖον παραδίδεται, ἔτι ἔγραψεν ἑπτὰ διαλόγους.

Ἀντισθένης, Ἀθηναῖος, μαθητὴς κατὰ πρῶτον τοῦ σοφιστοῦ Γοργίου καὶ κατόπιν τοῦ Σω. Οὗτος μιμούμενος τὴν ἀπάθειαν καὶ καρτερίαν τοῦ διδασκάλου του πρῶτος ἐδίδασκε τὴν κυνικὴν ἀδιαφορίαν διὰ τὰ ἐγκόσμια ἰδρύσας τὴν κληθεῖσαν κυνικὴν σχολήν. Ὁ Ἀντισθένης διεκρίθη καὶ ὡς ῥήτωρ συγγράφας καὶ ῥητορικὰ ἔργα.

Κτήσιππος, ἐκ Παιανίας (παρὰ τὸ Λιόπεσι τῆς Ἀττικῆς), νέος πλήρης εὐθυμίας καὶ ὀρμῆς, συγγενὴς τοῦ Μενέξενου.

Μενέξενος, ἐκ Παιανίας ἐξ ἐπιφανοῦς οἴκου, γνωστὸς καὶ ἐκ τοῦ ἑμωνόμου διαλόγου τοῦ Πλάτωνος.

Σιμμίας καὶ Κέβης, νεανίσκοι Θηβαῖοι (Φαίδ. 89α). Οὗτοι κατὰ πρῶτον ἤκουσαν εἰς τὰς Θήβας τὸν Πυθαγόρειον Φιλόλαον, παρὰ τοῦ ὁποῦ ἐμυήθησαν εἰς τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν, πού ἰδιαιτέρως ἠσχολεῖτο μὲ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ἐπειτα ἦλθον εἰς Ἀθήνας χάριν ἀνωτέρας μορφώσεως, ὅπου ἐγένοντο μαθηταὶ καὶ ἐνθουσιώδεις θαυμασταὶ τοῦ Σω., πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὁποῦ προσεφέρθησαν νὰ χορηγήσουν τὰ ἀναγκαῖα χρήματα διὰ τὴν ἐκ τῆς φυλακῆς φυγάδευσίν του (Κρίτων 45β). Ἐκ τούτων ὁ μὲν Σιμμίας ἔγραψεν 23 διαλόγους, ὁ δὲ Κέβης 3, πού ἔλοι ἐχάθησαν.

Φαιδῶνδης, Θηβαῖος· περὶ τούτου οὐδὲν ἄλλο γνωρίζομεν.

Εὐκλείδης, μαθητὴς καὶ θαυμαστῆς τοῦ Σωκράτους, ἀνήκων εἰς τοὺς Ἐλεάτας, καὶ ἰδρυτῆς τῆς Μεγαρικῆς σχολῆς. Πρὸς αὐτὸν κατέφυγεν ὁ Πλ. εἰς τὰ Μέγαρα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σω.

Τερψίων, ἐκ Μεγάρων, γνωστὸς καὶ ἐκ τοῦ προοιμίου τοῦ Θεαιτήτου.

Ἀρίστιππος, ὁ Κυρηναῖος μαθητὴς τοῦ σοφιστοῦ Πρωταγόρου· ἀποκλίνων βραδύτερον πρὸς τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Ἡρακλείτου ἐγνωρίσθη

μέ τόν Σω. καί συνεδέθη μαζί του. Μετά τόν θάνατον τοῦ Σω. ἔδρουσε τήν Κυρηναικὴν σχολήν, δεχομένην ὡς τὸ μεγαλύτερον ἀγαθὸν τῆν ἡδονήν, ἔνεκα τοῦ ὁποίου καί Ἡδονικὴ σχολὴ ἀπεκλήθη.

Κλεόμβροτος, ἐξ Ἀμβρακίας, τύπος συναισθηματικός· κατὰ τὸν Καλλιμάχον (ἐπίγρ. 24) ὁ Κλ. ὅταν ἀνέγνωσε τὸν Φαίδωνα, ἠτύοκτο-νησε λέγων: Χαίρε, Ἥλιε...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3.

ἔωθεν, (ἔως, ἡώς, ἔωθινός) πρωί - πρωί.

δικαστήριον, τὰ πλεῖστα δικαστήρια τῶν ἡλιαστῶν ἦσαν πλησίον τῆς ἀγορᾶς κειμένης Α. τοῦ λεγομένου σήμερον Θησείου.

διατρίβω, συνομιλῶ, περνῶ τὴν ὥραν μου συζητῶν.

παρηγγείλαμεν ἀλλήλοις, συνεφωνήσαμεν μεταξύ μας.

ὑπακούω, ἐπὶ θυρωρῶν: ἀνοίγω.

λύουσι, λύουν ἀπὸ τὰ δεσμά, τὴν ποδοκάκην, ἢ τὸ ξύλον, μετὰ ὅποια ἔδεναν τοὺς φυλακισμένους, ὅπως φαίνεται, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκτελέσεως.

ἐπισχών, χρονοτριβήσας, ἀργοπορήσας.

καταλαμβάνω, εἰρίσκω.

Ξανθίππη, σύζυγος τοῦ Σω., μετὰ τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν οὗτος τρία τέκνα, τὸν Λαμπροκλέα, τὸν Σωφρονίσκον καὶ τὸν Μενέξενον (Πλ. Ἐπολ. 345). Τὰ περὶ κακοτροπίας τῆς Ξανθίππης εἶναι μάλλον ἀδόκιμα, ὀφειλόμενα εἰς τοὺς κωμικούς. Τοῦναντίον ἐκ τοῦ Φαίδωνος προκύπτει, ὅτι ἡ Ξ. ἦτο καὶ στοργικὴ καὶ εὐαίσθητος σύζυγος.

ἀνευφημῶ, βάλλω γοερὰν φωνήν, ξεφωνίζω.

ὕστατον δὴ, διὰ τελευταίαν λοιπὸν φοράν, γὰρ διὰ τελευταίαν φοράν.

κόπτομαι, (κοπετός, κομμός) κτυπῶ τὸ στήθος ἢ τὴν κεφαλὴν μου.

ὡς θαυμασιῶς πέφυκε, πόσον παράδοξον σχέσιν ἐκ φύσεως ἔχει, τί περίεργος πολὺ εἶναι ἢ σχέσις του...

τῷ μὴ ἐθέλειν μὲν αὐτὸν παραγίγνεσθαι ἅμα τῷ ἀνθρώπῳ...

σχεδὸν τι ἀναγκάζεσθαι..., διότι δὲν θέλουν μὲν (μὰ τὴν ἀλήθειαν) αὐτὰ γὰρ ἔρχονται ταυτοχρόνως εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δέ..., εἶναι σχεδὸν ἠναγκασμένος...

διώκω, ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ.

ἐννοῶ, στοχάζομαι, προσέχω.

Αἴσωπος, δούλος τοῦ Σαμίου Ἰάδμονος ζήσας κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ βου π. Χ. αἰῶνος. Οὗτος διηγείτο μὲ χάριν μύθους εἰς πεζὸν πρὸς παραίνεσιν. Οἱ μέχρι σήμερον φερόμενοι ὡς μῦθοι τοῦ Αἰσώπου εἶναι παράφρασις τῶν Αἰσωπείων μύθων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4.

ὕπολαβών, συχνὴ ἢ χρῆσις τοῦ ρ. ὑπολαμβάνω παρὰ Πλ. ἐπεμβαίνω εἰς τὴν συζήτησιν, ἀποκρίνομαι, διακόπτω, λαμβάνω τὸν λόγον καὶ ἀποκρίνομαι.

ὦν, καθ' ἑλξιν, ἀντι ᾧ...

ἐντείνας, (εἰς μέτρον, εἰς ἔπος) στιχουργήσας.

προοίμιον, ἄσμα ἀδόμενον ὑπὸ τῶν βραψφιδῶν πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν πρὸ τῶν ἐπῶν, ὕμνος. Διὰ ποῖον λόγον ἔκαμεν ὁ Σω. τὸν ὕμνον εἰς τὸν Ἄπ. μᾶς τὸ ἐξηγεῖ ἀκολούθως ὡς καὶ ἐν 85β τοῦ Φαίδωνος « ἐγὼ δὲ καὶ αὐτός που οἶμαι ὁμόδουλός γε εἶναι τῶν κύκνων καὶ ἱερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ (Ἄπολλωνος), καὶ οὐ χειρὸν τὴν μαντικὴν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότη ».

ἀτάρ, ἐπικόν, ὡσαύτως, ἀλλά, ἀλλ' ὅμως.

Εὔηνος, Πάριος σοφιστὴς καὶ ποιητὴς, ἀκμάσας κατὰ τὸν Ε' π. Χ. αἰῶνα. Ἦτο πρεσβύτερος τοῦ Σωκράτους καὶ ἐδίδασκε τὴν τέχνην του ἀντι εὐτελοῦς ποσοῦ.

ὄ τι ποτὲ διανοηθεῖς, τί τέλος πάντων σκοπῶν, μὲ ποῖαν ἀραγε σκέψιν.

ἀντίτεχνος, ἀντίζηλος ἐν τῇ τέχνῃ.

ἀποπειρώμενος τί λέγει, δοκιμάζων τί σημαίνουν, προσπαθῶν γὰ ἐξακριβώσω τὴν σημασίαν, τὸ νόημα...

ἀφοσιούμαι, ἐκπληρῶ θρησκευτικὸν καθήκον, ἀπὸ θρησκευτικῆν ἐντάξειαν κάνω κάτι· ἀλλά — ἔκαμα τὰ ποιήματα — προσπαθῶν γὰ ἐξηγήσω (ἐξακριβώσω) τὸ νόημα κάποιων ὄνειρων μου καὶ ἐκπληρῶν ἔτσι ἕνα θρησκευτικὸν καθήκον, μήπως τυχὸν ὁ θεὸς εἰς τὰ ὄνειρά μου ἐνοοῦσε γὰ κάνω αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὴν μουσικὴν.

ἄρα, ἴσως, τυχόν.

μουσική, πᾶσα τέχνη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Μουσῶν, καλλιτεχνική, πνευματική, καὶ ἰδίᾳ ἡ μουσική. Πρῶτοι οἱ Πυθαγόρειοι ἐκάλεσαν τὴν φιλοσοφίαν μουσικὴν, ἔπειτα δὲ ὁ Πλάτων· ἐδῶ μουσικὴν ἐνοεῖ τὴν φιλοσοφίαν.

παρακελεύομαι, προτρέπω, παρακινῶ τινα πρὸ τῆς πράξεως.

ἐπικελεύω καὶ **διακελεύομαι**, ἐνθαρρύνω κατ' αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν.

θέουσι, μετοχὴ (ρ. θέω) θέοντες, οἱ ὄρμητες.

δημῳδῆς μουσικῆς, ἡ ποίησις ποῦ εἶναι μουσικὴ κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ κοινοῦ.

ἀσφαλέστερον, ἐννοεῖται τὸ ἔδοξεν.

μετὰ δὲ τὸν θεόν, βραχυλογία, ἀντί: μετὰ δὲ τὸ εἰς τὸν θεὸν προσίμιον.

μῦθος, διήγησις φανταστικῆ, ἐνῶ **λόγος** εἶναι διήγησις πραγματικῶν γεγονότων.

ἠπιστάμην, ἐνεθυμούμην, εἶχα προχείρους εἰς τὴν μνήμην μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.

ἐρρωσθαι, (ῥώννυμαι) ὡς εἶναι καλὰ, τοῦ στέλλω τοὺς χαιρετισμούς μου, πρόσφερε τοὺς χαιρετισμούς μου.

διώκω, ἀκολουθῶ.

οἶον... τοῦτο, οἶόν ἐστι τοῦτο, ὃ παρακελεύει· σύμπτυξις δύο προτάσεων.

πολλά, πολλάκις, τὸ ἐπίθετον ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος.

οὐδ' ὅπωςτιοῦν, κατ' οὐδένα τρόπον.

δαί, κοινὸς τύπος τοῦ δὴ ἐν τῷ διαλόγῳ, ἐν χρήσει μὲ ἐρωτηματικὰς λέξεις πρὸς ἔκφρασιν θαυμασμοῦ ἢ περιεργείας· τί δαί; τί λοιπόν; ἀλλὰ τί λοιπόν; καὶ πῶς λοιπόν;

ἤ, ἀντὶ ἔφη, γ' ἐν. παρατ. ἢ ἄορ. β' τοῦ ἤμι (λατ. inquam, aio).

μέτεστιν (ἔστω) **τούτου τοῦ πράγματος**, ὅποιος μετέχει τῆς φιλοσοφίας (τ. τ. πράγματος).

βιάσεται αὐτόν, θὰ αὐτοκτονήσῃ.

καθῆκε, (ρ. καθήμι) κατεβίβασε.

Φιλόλαος, Πυθαγόρειος φιλόσοφος ἀπὸ τὸν Κρότωνα ἢ τὸν Τάραντα ζήσας τὸν Ε' π. Χ. αἰῶνα. Ὑπῆρξε πιθανῶς μαθητῆς τοῦ Πυθαγόρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὰς Θήβας μετὰ τὸν διωγμὸν τῶν Πυθαγορείων τῆς Μ. Ἑλλάδος περὶ τὸ 430 π.Χ., ὅπου ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Σιμμίου καὶ τοῦ Κέβητος. Εἰς τὸν Φιλόλαον ἀποδίδονται ἀποσπάσματα τινα, τὰ ὁποῖα μὲ μερικὰ χωρία τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Πλά-

τωνος αποτελούν μοναδικήν πηγήν τοῦ Πυθαγορισμοῦ. Ἐξισοσημειώ-
τος εἶναι ἡ δοξασία τοῦ Φιλολάου, ὅτι ἡ γῆ σημειώνει καθ' ἑκάστην μίαν
περιστροφὴν περὶ ἑαυτὴν καὶ κατ' ἔτος μίαν ὁμοίαν περὶ τὸ κεντρικὸν πῦρ,
ποῦ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τοῦ σύμπαντος. Τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ Φιλ.
ἀπετέλεσε τὴν βᾶσιν τοῦ συστήματος τοῦ Κοπερνίκου. Ἀναφέρεται δέ,
ὅτι παρὰ τούτου ἠγόρασεν ὁ Πλάτων, εὐρισκόμενος εἰς τὴν κάτω Ἴτα-
λίαν, τὸ σύγγραμμά του « Κόσμος, Φύσις, Ψυχὴ » ἀντὶ 100 μῶν, γενό-
μενος οὕτως ἐνήμερος τῶν Πυθαγορείων δοξασιῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἀό-
ριστα μόνον εἶχεν ἀκούσει ὁ Σωκράτης.

Οἱ Πυθαγόρειοι ἀπετέλουν ἐταιρεία, «συνέδρια ἢ ὁμακῶτα (ὁμοῦ
-ἀκούειν)», ποῦ ἐπεδίωκον ὅχι μόνον θρησκευτικούς καὶ ἠθικούς σκο-
πούς, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικούς καὶ πολιτικούς.

Ἡ ψυχὴ παρὰ τούτων ἐθεωρεῖτο ὡς ἄρμονία. Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώ-
που εἶναι τὸ ἦμισυ τοῦ κύκλου, τὸ δὲ ἄλλο ἦμισυ, ἡ συμπλήρωσις τῆς
ἄρμονίας, κεῖται ἐκτὸς τοῦ κόσμου τούτου, τοῦ ὁποῦ μετέχει μόνον ἡ
ψυχὴ. Ἐπίστευον ἀκόμη εἰς τὴν μετεμψύχωσιν, ποῦ εἶναι δόγμα παρ-
μένον ἀπὸ τοῦ Ὁρφικῶς. Ὡς φαίνεται δὲ ἐκ τοῦ Φαίδωνος, τὸ
σῶμα θεωρεῖται παρ' αὐτῶν ὡς φυλακὴ τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία πολλάκις
ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς τελειότητός της
ἐγκλείεται εἰς σώματα ζῴων ἢ ἀνθρώπων κ.τ.λ. Ὅθεν ἀπητεῖτο σωμα-
τικὴ καὶ πνευματικὴ ὑγεία, ἠθικότης καὶ ἐγκράτεια, ἀποχὴ σαρκῶν
ζῴων καὶ κυάμων, κάθαρσις τῆς ψυχῆς, καὶ ἐν γένει βίος εὐκοσμος καὶ
ἄρμονικός, ὅπως ἄρμονικὸν εἶναι τὸ σύμπαν, τὸ ὁποῖον ὁ Πυθ. πρῶτος
ἐκάλεσε κόσμον.

συγγεγονότες Φιλ., ἐνῶ ἔχετε χρηματίσει μαθηταί, ἀκροαταὶ τοῦ
Φιλολάου.

οὐδέν γε σαφές, οἱ Πυθαγόρειοι ἐδίδασκον μὲ συμβολικὰ ἀπο-
φθέγματα, μὲ παραγγέλματα καὶ κανόνας αἰνιγματικούς καὶ ἔπειτα ἐσιώ-
πων, ἵνα διὰ τοῦ μυστηρίου ἀσκήσουν ὑποβολὴν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μα-
θητῶν. Ἡ ἐχεμύθεια προσέτι ἦτο κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν Πυθ. Ἡ
αὕτη ἐχεμύθεια παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια ὡς καὶ εἰς
τὰς νεωτέρας στοὰς τῶν τεκτόνων.

καί, ὁ σύνδεσμος καὶ πρὸ τῶν ὑπερθετικῶν σημαίνει ἐπίτασιν,
ὅπως ἐξαιρετικῶς.

διασκοπῶ, ἐρευνῶ, ἐξετάζω, ἐξετάζω λεπτομερῶς.

μυθολογῶ, διηγοῦμαι ὑπὸ μορφήν μύθου, διηγοῦμαι μὲ μύθους. Ὁ Πλάτων, ὅπου δὲν ἐπαρκεῖ ἢ διαλεκτικῆ ἀπόδειξις, δὲν διστάζει νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς μύθους (ᾠρα καὶ κεφ. 14, 70β).

ἐν... ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ, ἢ νόμιμος ὥρα διὰ τὴν θανάτωσιν τῶν καταδίκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 6.

νῦν δὴ, πολλάκις ἀπαντᾶται παρὰ Πλ. καὶ σημαίνει πρὸ ὀλίγου, μόλις τῶρα δά.

ἴσως μέντοι θαυμαστόν... καὶ οἷς βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν, ἴσως ἕμως θὰ σοῦ φανῇ παράδοξον, ἐὰν τοῦτο (δηλ. τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι) μόνον ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων εἶναι ἀπλοῦν — δὲν παρουσιάζει καμμίαν ἐξαιρέσιν — καὶ οὐδέποτε ἐμφανίζεται διαφορετικὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅπως ἐμφανίζονται τὰ ἄλλα πράγματα (πλοῦτος, δόξα κ.τ.λ.), ὑπὸ τινος περιστάσεως καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη οἱ ὅποιοι θεωροῦν προτιμότερον τὸν θάνατον τῆς ζωῆς, (δηλ. ἐνῶ δι' ὅλα τὰ πράγματα δύναται νὰ ὑπάρχῃ διχογνωμία, διὰ τὴν αὐτοκτονίαν μία μόνον γνώμη εἶναι: ὅτι πάντες τὴν θεωροῦν ἀνίερρον, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη τοῦ προτιμοῦν τὸν θάνατον τῆς ζωῆς). (Τινὲς ὡς διασάφησιν τοῦ τοῦτο δέχονται τὸ τεθνάναι, τὸν θάνατον).

ἴτω, βιωτικόν, ἀττικὸν ἴσω (οἶδα), ἃς εἶναι μάρτυς μου.

φωνή, διάλεκτος.

οὔτω, ἐκ πρώτης ὄψεως, χωρὶς ἀκριβοῦς ἐξετάσιν.

οὐ μέντοι (ἄλογόν ἐστίν) ἀλλ' ἴσως γ' ἔχει τινὰ λόγον, λιτότης, καὶ ἕμως δὲν εἶναι παράλογον, ἀλλ' ἀπεναντίας ἔχει σοβαρὰν δικαιολογίαν.

ἀπορρήτοις, ἐννοεῖ μάλλον τὴν ἀπόρρητον διδασκαλίαν τῶν Πυθαγορείων καὶ οὐχὶ ἀπορρήτους λόγους τῶν Ὀρφικῶν, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων: «οὐκ ἀκηκόατε... Φιλολάφ συγγεγονότες;» εἶναι φανερόν. Τοῦτο ἀκόμη μαρτυρεῖ καὶ ἄλλο χωρίον τοῦ Πλ. Νόμ. 902β. Εἶναι ἕμως βέβαιον, ὅτι τὰς περὶ ψυχῆς ἰδέας κ.τ.λ. τῶν Ὀρφικῶν εἶχον δεχθῆ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι (ᾠρα καὶ 63γ, 67γ, 69γ, 70γ).

φρουρά, εἰρκτή, φυλακή.

διδεῖν, ρ. διορῶ, κατανοῶ πλήρως.

σημαίνω, δίδω σημεῖον νὰ εἴπῃ τις ἢ νὰ πράξῃ τί τις, διὰ σημείου δεικνύω, ὑποδεικνύω.

ταύτη, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μὲ τὴν λογικὴν αὐτὴν σειρὰν, δι' αὐτό.

ἀνάγκη, ἀφευκτος μοῖρα, ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 7.

ῥαδίως, προθύμως, εὐχαρίστως.

ἔοικε... ἀτόπῳ, ὁμοιάζει μὲ ἀνακολουθίαν· μετριάζεται οὕτως ἢ ἔκφρασις καὶ δὲν λέγει: τοῦτο εἶναι ἀνακολουθία, ἄτοπον.

φρονημώτατοι, οἱ φιλόσοφοι.

θεραπεία, ἐπιμέλεια, στοργικὴ φροντίς.

οὐκ ἔχει λόγον, εἶναι ἀδικαιολόγητον (λιτότης).

αὐτός, ὁ μόνος του.

ὄ τι μάλιστα, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

εἰκός (ἐστίν), εἶναι τούναντίον.

πραγματεία, ἡ φιλοσοφικὴ ἔρευνα, ἔξυπνη ἀντίρρησης.

ἀνερευνητὰ λόγους, ἀναζητεῖ ἀντιλογίας, εὕρισκει ἀντιρρήσεις.

νῦν γε καὶ μοι αὐτῷ δοκεῖ λέγειν τι, (τι = κάτι σοβαρόν).

ὡς ἀληθῶς, τῇ ἀληθείᾳ, πραγματικῶς, τῷ ὄντι.

τείνω τὸν λόγον, (εἰς τινα) μεταφορὰ ἐκ τοῦ τόξου: ἔχω τινα ὡς στόχον, ἀποβλέπω, κάνω ὑπαινιγμόν.

ῥαδίως, χωρὶς τύψιν συνειδήσεως, μὲ ἐλαφρὰν καρδίαν.

πάνυ μὲν οὖν, πάνυ γε, βεβαιότατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 8.

πιθανώτερον, πειστικώτερον.

ἡδίκουν ἄν, θὰ εἶχον ἄδικον, θὰ ἔκαμνα ἄσχημα.

ἄνδρας, ἐν τῇ Ἀπολογίᾳ, κεφ. 32, 41α, ὀνομάζει ὡς τοιοῦτους τοὺς:

Μίνων, Ῥαδάμανθυν, Αἰακόν, Τριπτόλεμον, Ὀρφέα, Μουσαῖον, Ἡσίοδον, Ὀμηρον κ.ἄ.

πάνυ δυσχυρίζομαι, πιστεύω ἀκραδάντως, ὑποστηρίζω μὲ ἐπιμονήν.

θεούς, ἐφ' ὅσον προηγεῖται τὸ παρ' ἄνδρας τε, ἔπρεπε ν' ἀκολουθῇ καὶ παρὰ θεούς, ἕνεκα ὅμως τῆς παρεμβληθείσης προτάσεως καὶ τοῦτο μὲν... ἀρχίζει νέα σειρὰ τοῦ λόγου.

ἦξειν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐλπίζω ἀφίξεσθαι.

εἴπερ τι ἄλλο, κεφ. 2, 59α.

ὁμοίως, (ὅπως θὰ ἠγανακτοῦν, ἐὰν δὲν εἶχον τὴν πεποιθήσιν αὐτήν), δὲν ἔχω τοὺς ἰδίους λόγους ν' ἀγανακτῶ.

τι, κάτι σοβαρόν, κάτι ποῦ ἀξίζει, ὅπως κεφ. 7, 63α.

πάλαι λέγεται, ἢ παράδοσις ἀναφέρει· παλαιὰ παράδοσις τοῦ Ὀρφισμοῦ, ποῦ ἐδέχθησαν καὶ οἱ Πυθαγόρειοι (ὄρα καὶ 67γ, 69γ, 70γ). Καὶ ὁ Ὅμηρος μᾶς περιγράφει (Ὀδυσ. δ, 563) τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀγαθῶν εἰς τὸ Ἥλύσιον πεδίον.

αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην, κρατῶν μόνος σου αὐτὴν τὴν γνώμην.

πρῶτον δέ, πρωτότερα ὅμως, προηγουμένως ὅμως.

σκεψόμεθα, (ῥ. σκοπῶ) ἐξετάζω, ἐρωτῶ.

ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον, οὗτος ἐλέγετο δήμιος, δημόσιος κ. ἄ. καὶ ὡς μὴ καθαρὸς κατοικοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν εἰσερχόμενος μόνον, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον του.

μᾶλλον, μ. τοῦ δέοντος β' δ. συγκρ. Ἡ μᾶλλον τοῦ δέοντος κίνησις ἐγένετο αἰτία ὑπερβολικῆς θερμάνσεως, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἐγένετο πέψις τοῦ κωνείου.

προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ, νὰ χρησιμοποιοῦν ὡς ἀντιδραστικὸν κατὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ φαρμάκου.

εἰ δὲ μή, εἰδ' ἄλλως.

ἕα χαίρειν αὐτόν, πές του χαιρετίσματα, ἄ (φε) ς τον καὶ ἄς λέη, μὴ σὲ μέλη δι' αὐτόν.

ἀποδίδωμι τὸν λόγον, ἀπολογοῦμαι, δικαιολογοῦμαι.

ὡς μοι, πῶς μοῦ...

εἰκότως, εἰκότως θαρρεῖν.

οἴσεσθαι, (ῥ. φέρω), κερδίζω, ἀποκτῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 9

κινδυνεύουσι, κ. λεληθέναι τοὺς ἄλλους, νομίζουσι, ὅτι ἔχουν διαφύγει τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων, ὅσοι δηλ. εἶναι γνήσιοι φιλόσοφοι νομίζουσι, ὅτι δὲν τοὺς ὑποπτεύονται οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ὅτι...

ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας, οἱ γνήσιοι φιλόσοφοι.

ἐπιτηδεύω, ἐπαγγέλλομαι, ἐπιδιώκω.

ἀποθνήσκειν τε καὶ τεθνάναι, καὶ νὰ πεθαίνουν καὶ νὰ εἶναι γε-
κροί. (τὸ α' σημαίνει τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ζωῆς μεταβολήν, τὸ β' τὸν
χρόνον, ποῦ ἔχει τις ἀποθάνει).

δήπου, βεβαίως, ἀν δὲν ἀπατώμαι.

προθυμοῦμαι, ἐπιδιώκω μὲ ζῆλον.

γελασεῖω, ἐφετικόν, ἔχω δρεξιν νὰ γελάσω.

οἱ πολλοί, οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, τὸ πολὺ κοινόν.

ἔυμφάναι ἄν, ῥ. ξύμφημι, συμφωνῶ.

τοὺς παρ' ἡμῖν, ἐννοεῖ τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι κατεδίκασαν τὸν
Σω., κατ' ἄλλους ἐννοεῖ τοὺς Θηβαίους ὡς ἀμβλείς τὸν νοῦν· ὀρθότερον
τὸ πρῶτον.

σφᾶς γε οὐ λελήθασιν, δὲν ἔχουν διαφύγει τὴν προσοχήν των
(τῶν πολλῶν ἀνθρώπων), οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν ἐντύπω-
σιν, ὅτι...

οἴου θανάτου, καὶ ποίου εἶδους θανάτου εἶναι ἄξιοι.

θανατώσι, ῥ. θανατάω-ῶ, ἐφετικόν, ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον.

ἦ, πῶς.

εἶπωμεν γὰρ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς χαίρειν εἰπόντες ἐκείνοις,
ὡς συζητήσωμεν λοιπὸν μόνοι μας χωρὶς νὰ λάθωμεν ὑπ' ὄψει μας
ἐκείνους.

Καὶ (ἡγούμεθα) τὸ τεθνάναι εἶναι τοῦτο, χωρὶς μὲν γεγο-
νέναι τὸ σῶμα... Ὁ ὀρισμὸς τοῦ θανάτου εἶναι λίαν ἐνδιαφέρων διὰ
τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν τοῦ διαλόγου, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ χωρίου τούτου.

ἄρα, ἴσως, τυχόν, ὅπως καὶ εἰς τὸ κεφ. 4, 61α.

ἔυνδοκεῖ μοι, εἶμαι σύμφωνος καὶ ἐγώ, συμμερίζομαι καὶ ἐγὼ τὴν
γνώμην τινός.

τούτων, ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα, ἀπὸ τὰ ἐφεξῆς.

εἴσεσθαι, ῥ. οἶδα.

σπουδάξω, ἐνδιαφέρομαι σοβαρῶς.

ἱμάτια διαφέροντα, ἱμάτια πολυτελεῖ, ἐκλεκτά. Εἶναι γνωστόν, ὅτι
εἰς τὰς Ἀθ. κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σω. ὑπῆρχε μεγίστη πολυτέλεια ἐν-
δυμάτων, ὑποδημάτων κ.λ.π., τὰ ὅποια ὁ φιλόσοφος κατεφρόνει, φορῶν
μόνον τὸν περίφημον τρίβωνα.

πραγματεία, ἐνασχόλησις, ἀσχολία.

ἀπολύω, προσπαθῶ ν' ἀποχωρίσω, προσπαθῶ ν' ἀπολυτρώσω.

τείνειν ἐγγύς, βαδίζειν ἐγγύς, βαδίζειν πολὺ πλησίον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 10

Τί δὲ δὴ, (δοκεῖ σοι).

φρόνησις, ἢ πραγματικὴ γνῶσις τῶν ὄντων (δρα καὶ 66δ).

οἱ ποιηταὶ ἀεὶ θρυλοῦσιν, συχάνικις ἐπαναλαμβάνουσι οἱ ποιηταί.

Τούτων οἱ πλεῖστοι ἦσαν φιλόσοφοι, οἱ ὅποιοι ἐξέθεσαν τὰς φιλοσοφικὰς θεωρίας τῶν ποιητικῶς π. χ. Ὁ Ἡράκλειτος: κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισιν ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα· ὁ Παρμενίδης: ἄσκοπον (τυφλὸν) τὸ ὄμμα καὶ ἠχῆεσσα ἢ ἀκοή· ὁ Ἀναξαγόρας: ὑπὸ ἀφαιρότητος (ἀτελείας) αὐτῶν (τῶν αἰσθήσεων) οὐ δυνατοὶ ἐσμεν κρίνειν τ' ἀληθές· ὁ ποιητὴς Ἐπίχαρμος: νοῦς ὄρη καὶ νοῦς ἀκούει, τὰ δ' ἄλλα πάντα κωφὰ καὶ τυφλά· ὁμοίως καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ἀποσπ. 4, 9· ὁ Ὀμηρὸς Ἰλ. Ε, 127. (δρα καὶ εἰσαγωγὴν).

σχολῆ, δυσκόλως, ἀκόμη ὀλιγώτερον.

τὸ λογίζεσθαι, ἢ καθαρὰ πνευματικὴ ἐνέργεια χωρὶς συμμετοχὴν τῶν αἰσθήσεων.

εἶπερ πού ἄλλοθι, κεφ. 2, 58ε.

ὄντα, τὰ ὄντως ὄντα, αἱ ἰδέαι. (δρα κεφ. 19, 74α ὡς καὶ εἰσαγωγὴν).

παραλυτῶ, ἐνοχλῶ.

ἐνταῦθα, κατὰ τὴν ζήτησιν τῶν ἰδεῶν.

Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, (λέγεις).

δίκαιον αὐτό, αὐτὴ ἢ ἰδέα τοῦ δικαίου ἀνεξάρτητος, χωρὶς κανένα δεσμὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὰ πράγματα κ.λ.π.

καὶ ἐνὶ λόγῳ, (εἰπεῖν) περὶ τῆς οὐσίας ἀπάντων τῶν ἄλλων, ὃ ἕκαστον τυγχάνει ὄν, δηλαδὴ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον (τί) εἶναι ἕκαστον. Τὸ δ. . . ὄν ἐπεξηγεῖ τὸ τῆς οὐσίας.

ὅς ἂν μάλιστα... περὶ οὐ σκοπεῖ, ὅποιος δηλαδὴ ἀπὸ ἡμᾶς περισσότερο καὶ ἀκριβέστερον ἔχει προετοιμασθῆναι ἐννοήσῃ — ἐξετάσῃ — αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ κάθε πρᾶγμα, ἀπὸ ὅσα ἐξετάζει αὐτός. . .

ἴοι ἂν ἐγγύτατα τοῦ γινῶναι, ἤθελε κατανοήσῃ κατὰ μεγίστην προσέγγισιν, ἢμπορεῖ νὰ φθάσῃ πλησιέστατα εἰς τὴν γνῶσιν.

παρατιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι, ἔχων ὡς βοηθόν, χρησιμοποιοῦν, κατὰ τὴν πνευματικὴν του ἐνέργειαν.

εἰλικρινής, καθαρός.

ὡς ἔπος εἰπεῖν, συντόμως εἰπεῖν, κοντολογίης.

ὑπερφυῶς ὡς ἀληθῆ, ἐκτάκτως ἀληθῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 11

παρίσταται δόξα, ἐπέρχεται ἰδέα, προκύπτει ἀντίληψις.

κινδυνεύει τοι ὥσπερ ἀτραπὸς τις ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, πλησιάζει βεβαίως γὰρ μᾶς φέρῃ εἰς τὸ τέρμα (ἐκφέρω, ἐξάγω ἐκ δυσκόλου θέσεως) — σχεδὸν μᾶς βγάζει ἀπὸ τὴν δύσκολον θέσιν — τρόπον τινὰ μία ἀτραπός, ὅταν τὴν συνοδεύῃ ὁ ὀρθὸς λόγος κατὰ τὴν ἔρευναν (καὶ ἡ ἀτραπὸς αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδέα, ὡς ἐρμηνεύει ὁ Robin), ὅτι...

οὐ μὴ, μὲ ὑποτ. ἀορίστ. ἰσχυρὰ ἄρνησις.

εἶδωλα, πλάσματα τῆς φαντασίας.

τὸ λεγόμενον, καθὼς λέγει ὁ κόσμος.

ἐγγίγνεται, ἀπροσώπως, εἶναι δυνατόν.

ἀσχολίαν ἄγω, δὲν ἔχω καιρὸν ν' ἀσχοληθῶ.

παραπίπτω, ἀκαίρως παρεμβαίνω.

ἔσται (τοῦτο) οὐ... φρονήσεως, ἔλξις ἀντί: φρόνησις, ἐπεξήγησης εἰς τὸ τοῦτο.

λόγος, συζήτησις, ἡ συλλογιστικὴ σειρά.

ὀμιλῶ, ἔχω σχέσιν, προσέχω, ἀπασχολοῦμαι.

ἀναπίμπλαμαι μολύνομαι.

ἀπολύω, ἀπελευθερώνω, διότι τὸ σῶμα εἶναι τὰ δεσμὰ τῆς ψυχῆς.

τοιούτων, μετ' ἄλλων καθαρῶν, ὡς τῶν ἰδεῶν.

δι' ἡμῶν αὐτῶν, μὲ μόνην τὴν ψυχὴν μας.

ἴσως, λιτότης, ἀσφαλῶς, χωρὶς ἀμφιβολίαν.

μὴ οὐ... ἤ, (φοβοῦμαι) μὴ...

ὀρθῶς φιλομαθεῖς, οἱ πραγματικοὶ φιλόσοφοι.

παντός γε μᾶλλον, περισσότερον βέβαια ἀπὸ κάθε ἄλλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 12

ἀφικομένῳ, (τινὶ ἐκεῖσε) οἷ... ἔπου...

πολλὴ πραγματεία, ἡ μακρὰ καὶ ἐπίπονος σπουδὴ.

οἷ, ἐγκλ. ἀντι οἷ, δοτ. ἄντων. οὐ, ποιητ. αἷτ., ὑπ' αὐτοῦ.

ὥσπερ κεκαθαυμένη, τρόπον τινὰ καθαρὰ, σὰν ἀποκαθαυμένη.

λόγος, παράδοσις παλαιὰ τοῦ Ὀρφισμοῦ ποῦ ἐδέχθησαν καὶ οἱ Πυθαγόρειοι (δρα καὶ 63γ, 69γ, 70γ).

συναγείρομαι, συνέρχομαι, συμμαζεύομαι.

ἀθροίζομαι, συγκεντρώνομαι. Ὁ Σω. ὄντως παρεδίδοτο εἰς βαθυτάτους συλλογισμούς, ὁπότε ἔπαυε πᾶσα ἐνέργεια τῶν αἰσθήσεων, ὅπως συνέβη κατὰ τὴν ἐκστρατεῖαν εἰς τὴν Ποτειδίαιαν: « Συγκεντρωμένους (ὁ Σω.) εἰς μίαν σκέψιν του ἐστέκετο ἀπὸ τὴν αὐγὴν εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον καὶ ἐσυλλογίζετο. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπροχωροῦσεν εἰς τὴν σκέψιν, ἀντὶ γὰρ τὰ παρατήρησιν, ἐξηκολούθει νὰ στέκεται καὶ νὰ τὴν ζητῆ. Καὶ εἶχε μεσημεριάσει πλέον, καὶ ὁ κόσμος τὸν ἐπῆρεν εἰδησιν καὶ μὲ κατὰπληξιν ἀνεκοίνωσεν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον, ὅτι ὁ Σωκράτης ἀπὸ τὸ πρῶν στέκεται ἐκεῖ καὶ παρακολουθεῖ κάποιαν σκέψιν του. Εἰς τὸ τέλος (εἶχε βραδυάσει ἐν τῷ μεταξῷ) μετὰ τὸν δεῖπνον μερικοὶ Ἰωνες ἔσυραν ἔξω τὰ στρώματά των, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ κοιμηθοῦν εἰς τὰ δροσερά, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ παραφυλάξουν, ἂν θὰ ἔσπεκεν ἔτσι ἀκίνητος καὶ τὴν νύκτα. Καὶ αὐτὸς ἔμεινε πράγματι ὄρθιος, ὡς ποὺ ἐχάραξεν ἡ αὐγὴ καὶ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. Ὑστερα ἔκαμε τὴν προσευχὴν του εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἀπεμακρύνθη» (Πλ. Συμπ. 220γ, μετάφρ. Συκουτρῆ).

παρασκευάζομαι ἑαυτόν... οὕτω ζῆν, ἐνφ ἕνας ἄνθρωπος ἀφ' ἑνὸς παρασκευάζεται εἰς τὴν ζωὴν του νὰ ζῆ ἔτσι, ὥστε νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερα πρὸς τὸν θάνατον...

διαβάλλομαι, εὐρίσκομαι εἰς ἔχθραν.

πανταχῆ, κατὰ πάντα τρόπον, ἀπολύτως.

πολλὴ ἀλογία, μεγάλος, χονδροειδῆς παραλογισμός.

ἀπηλλάχθαι, ἐκ τοῦ ἐλπίς ἐστιν.

παιδικά, τὰ ἐρώμενα, τὰ προσφιλή.

εἰς Ἄιδου, π.χ. ὁ Ὀρφεὺς κατῆλθεν εἰς τὴν Ἄδην χάριν τῆς σύζυγος του Εὐρυδίκης. Ὁ Ἀχιλλεύς, ἂν καὶ ἐγνωρίζε, ὅτι θ' ἀπέθνησκεν, ἔὰν ἐφόνευε τὸν Ἑκτορα, ἐν τούτοις δὲν διστάζει νὰ τὸν φονεῦσῃ ἐκδικούμενος τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου, ἵνα συναντήσῃ εἰς τὸν Ἄδην—ἔστω καὶ νεκρὸς— τὸν ἀγαπημένον φίλον του.

ἐντεύξεσθαι, ἐπεξήγησις εἰς τὸ ταῦτα.

ἀλλ' ἢ, ἢ, παρὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 13

ὄν ἂν ἴδης... ἐπεξήγησις εἰς τὸ τοῦτο.

οὐκ ἄρ' ἦν, ὁ σύνδ. ἄρα με παρατ. σημαίνει γινώσιν ἀληθείας, ποὺ δὲν γνωρίζομεν, ἐπομένως δὲν ἦτο (ὅπως ἐνομίζομεν) φιλόσοφος...

φιλότιμος, φιλόδοξος.

τὰ ἕτερα, τὸ ἕτερον, ὁ πληθυντικός ἵσως διότι πολλὰ εἶναι τὰ εἶδη τοῦ φιλορηγμάτου καὶ φιλοτίμου.

ἢ ὀνομαζομένη, ἢ λεγομένη, πού τὸ κοινὸν θεωρεῖ.

οἱ οὕτω διακείμενοι, οἱ ἔχοντες αὐτὰς τὰς ἀρχάς, (πού ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν), δηλ. οἱ φιλόσοφοι.

σωφροσύνη, ἐγκράτεια.

πτοοῦμαι, παραφέρομαι ἀπὸ τὸ πάθος.

ὀλιγώρως ἔχω, ὀλιγῶρῶ, ἀδιαφορῶ, παραμελῶ.

κοσμίως ἔχω, εἶμαι κόσμιος, εἶμαι ἐγκρατής.

μεῖζονα κακά, π.χ. ἀτίμωσις, δουλεία, αἰχμαλωσία, κ. τ. ὅμ.

κόσμιος, φρόνιμος, ἐγκρατής.

τὸ πάθος, τὸ πάθος τὸ περὶ τὴν εὐήθη (μωρὰν) ταύτην σωφροσύνην συμβαίνει αὐτοῖς (εἶναι) ὅμοιον τούτῳ* ἂν καὶ λέγομεν, ὅτι τοῦτο βέβαια εἶναι ἀδύνατον — ὅτι δηλαδή οἱ ἐγκρατεῖς εἶναι σῶφρονες ἀπὸ κάποιαν ἀκολασίαν —, ἐν τούτοις ὅμως συμβαίνει εἰς αὐτούς, πού ἀσκοῦν τὴν ἀνόητον ταύτην σωφροσύνην, νὰ εἶναι τὸ πάθημά τους ὅμοιον — ἀνάλογον μὲ τοῦτο... δηλαδή νὰ εἶναι σῶφρονες ἀπὸ ἀκολασίαν...

Ἔοικε γάρ, ναί φαίνεται, ἔτσι πράγματι φαίνεται.

μὴ γάρ..., (φοβοῦμαι), φοβοῦμαι μήπως πράγματι.

αὕτη, ἔλξις πρὸς τὸ κατηγορ. ἢ ὁ ρ θ ἢ ἄ λ λ α γ ἦ.

καταλλάττομαι, ἀνταλλάσσω, τὸ ἀπαρέμφ. ἐπεξ. τοῦ α ὕ τ η.

ὀρθόν, γνήσιον, ἀκίβδηλον.

ταῦτα καταλλάττεσθαι, τὸ ἀπαρέμφ. παθητικόν.

τούτου, γεν. τοῦ τιμήματος.

ῶνούμενα, παθητ. ἀγοραζόμενα.

πιπράσκω, πῶλῶ (πρατήριον, μεταπράτης).

προσγίγνομαι, προστίθεμαι.

ἀπογίγνομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀφαιροῦμαι. Ἡ μετάφρασις τοῦ δυσκόλου τούτου χωρίου ἔχει ὡς ἐξῆς: φοβοῦμαι μήπως πράγματι τοῦτο δὲν εἶναι ὁ ὀρθὸς τρόπος ἀνταλλαγῆς πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀρετῆς, τὸ ν' ἀνταλλάσση δηλαδή κανεὶς ἥδονὰς μὲ ἥδονὰς καὶ λύπας μὲ λύπας καὶ φόβον μὲ φόβον καὶ μεγαλύτερα μὲ μικρότερα ὡς νομίματα* ἀλλὰ ἐκεῖνο μόνον εἶναι ὀρθὸν νόμισμα, μὲ τὸ ὅποιον πρέπει ὅλα αὐτὰ ν' ἀνταλλάσσονται: ἢ φρόνησις* καὶ τοῦτο προσδιορίζει τὴν ἀξίαν αὐτῶν καὶ μὲ αὐτὸ

πράγματι αγοράζονται και πωλούνται βλα, και η ανδρεία και η σωφροσύνη και η δικαιοσύνη, και μ' ένα λόγον η άληθής άρετή μόνον μετά της φρονήσεως αποκτάται, είτε προστίθενται είτε αφαιρούνται και αί ήδοναι και οί φόβοι και βλα τά άλλα παρόμοια . . .

χωριζόμενα, όνομ. άπόλυτος, ή μετοχή ύποθετική.

σκιαγραφία, σκιας εικών, άπατηλή εικών.

άνδραποδώδης, δουλοπρεπής, άντάξιος δούλων.

κάθαρσις, άποκάθαρσις (ήθική).

καθαρός, έξαγνισμός, μέσον καθάρσεως.

τελεταί, τά μυστήρια.

καθίστημι, ίδρύω.

φαῦλος, τυχαίος, άσσοφος.

πάλαι, κεφ. 8, 63γ κ.λ.π.

αίνιττομαι, δι' αινιγμάτων, συμβολικώς ύποδηλώ.

άτέλεστος, άμύητος, άκατήχητος.

τετελεσμένος, (τελετή) μεμνημένος.

ναρθηκοφόρος, ό φέρων θύρσον κατά τās τελετάς του Βάκχου, ώς θιασώτης του θεου· θύρσος δέ είναι βάβδος εκ νάρθηκος, φυτου καλαμοειδους, έστεμμένη εις την κορυφήν.

βάκχοι, οί μετέχοντες των μυστηρίων του Βάκχου, οί θεόπνευστοι.

παῦρος, όλιγος.

Τό νόημα τής φράσεως : ναρθηκοφόροι . . . παῦροι είναι τοῦτο, ότι δηλ. τά έξωτερικά σύμβολα τής λατρείας του Διονύσου δέν σημαίνουν, ότι και ό μεταχειριζόμενος αυτά έμπνέεται πράγματι ύπό του θεου. "Ανάλογος είναι και ή φράσις του Ιεροῦ Εὔαγγελίου « πολλοί μέν εἰσι κλητοί, όλιγοί δέ οί εκλεκτοί », Μάρκ. 20, 16, ώς και τό κοινόν : τό ράσο δέν κάνει τον παπά. "Η φράσις είναι παλαιός στίχος εκ τής "Ορφικης διδασκαλίας, που περιέπεσεν εις παροιμίαν. Τās ιδέας των "Ορφικων περι τής φύσεως και τής τύχης τής ψυχής, περι έγκρατείας, περι μύσεως και καθαρμου, που ωφειλον να έγγωώνται δια την εις τον "Αδην μεταβαίνουσαν ψυχήν ένα ταξίδι χωρίς κινδύνους μ' ένα ευτυχές τέρμα πλησίον των θεων, ειχον δεχθη και οί Πυθαγόρειοι (δρα και 63γ, 67γ, 70γ).

γενέσθαι, γενέσθαι (εις) ὄν.

άνύτω, κατορθώνω.

σαφές, τὸ ἀληθές, τὴν ἀλήθειαν.

εἰκότως, συνδετέον πρὸς τὸ οὐ χαλεπῶς φέρω.

εὖ ἂν ἔχοι, καλῶς θὰ εἶχε, θὰ ἤμουν εὐχαριστημένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 14

εὐθύς, ἀσυνδέτως, ἐπεξήγησις.

πνεῦμα, πνοή ἄνεμος.

καπνός, ὁμοίωσις ἐξ Ἰλ. Ψ, 100 « ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἤυτε καπνὸς ὄχρετο . . . »

διαπτομένη, διαπέτομαι, πετῶ ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἐξαφανίζομαι.

παραμυθία, παρηγορία, παραμυθητικοὶ λόγοι (δρα καὶ διαμυθολογῶ ὀλίγον κατωτέρω), κατ' ἄλλους πειθῶ, ἀπόδειξις διὰ μαρτυριῶν.

πίστις, βεβαίωσις, ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις.

ἔστι, διαρκῶς ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχη.

δύναμις, δύναμις ζωϊκῆ.

φρόνησις, ἡ δύναμις τοῦ νοεῖν. Ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ὡς καθορίζεται ἐδῶ, ἔχει ὄντως ἀξίαν, διότι ἡ ἀπλή ὑπαρξις τῆς ψυχῆς, ὡς παρ' Ὀμηρῶ, ἔπου τὰ εἰδῶλα, διὰ νὰ ἐγνωσῶν, πρέπει νὰ πείουν αἴμα, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀξίαν.

διαμυθολογῶ, διηγοῦμαι μύθους, συζητῶ μὲ μύθους, ριψοκινδυνεύω συζητῶν μὲ βάσιν μερικὰς ὑποθέσεις. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι τοῦτο ἐδῶ· ὅτι δηλ. ὁ Πλάτων ἐπίτηδες μεταχειρίζεται τὰς λέξεις « παραμυθία καὶ διαμυθολογῶμεν μὲ λεπτὴν σημασιολογικὴν ἀπόχρωσιν, διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν αὐστηρῶς λογικὰς ἀποδείξεις, ἀλλ' ἀληθοφανεῖς (εἰκὸς οὕτως ἔχειν). Πίστιν θέλει νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ ἡ ἀπόδειξις του εἶναι περισσότερον ἠθικὴ παρά θεωρητικὴ (δρα καὶ κεφ. 5, 61ε καὶ κεφ. 13, 69γ).

κωμωδιοποιός, ἐδῶ ὁ Πλάτων ὑπαινίσσεται εἶτε τὸν Ἀριστοφάνη, ὁ ὅποιος ἐγελοιοποιεῖ τὸν Σω. εἰς τὰς Νεφέλας (1484 . . .), εἶτε τὸν Εὐπολιν λέγοντα: μισῶ τὸν Σωκράτη, τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην.

ἀδολεσχῶ, φλυαρῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 15

αὐτὸ τῆδέ πη, τὸ αὐτὸ ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, τὸ δὲ τῆδέ πη εἰς τὰ ἐπόμενα.

παλαιός λόγος, παλαιά δοξασία, παράδοσις (τῆς μετεμψυχώσεως ἢ μετενσωματώσεως). "Αν καὶ τὸ ἐπόμενον (70ε) μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ δόγμα τοῦ Ἑρακλείτου, ὁ Πλάτων ἐγνωσὶ ἐδῶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ὀρφικῶν καὶ Πυθαγορείων (δρα καὶ 63γ, 67γ, 69γ). Τὸ αὐτὸ περὶ μετεμψυχώσεως ἐπίστευον καὶ οἱ Αἰγύπτιοι.

μεμνήμεθα, ἐνθυμούμεθα.

ἄλλο τι, ἄλλο τι (ἐστὶν) ἢ...

τοῦ ταῦτ' εἶναι, τοῦ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτι δηλ. ὁ θρόλος εἶναι ὀρθός.

λόγος, ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις.

κατ' ἀνθρώπων, ἐν σχέσει πρὸς..., ὅσον ἀφορᾷ τοὺς...

κατὰ ζῴων καὶ φυτῶν, ὁ Πλάτων δὲν θέλει ν' ἀποδώσῃ ἀθανασίαν εἰς τὰ ζῴα καὶ φυτὰ, ἀλλὰ θέλει νὰ δείξῃ, ὅτι ὁ νόμος τῆς γενέσεως ἐκ τῶν ἐναντίων εἶναι γενικός.

αἰσχροός, ἄσχημος.

ἔχω, γνωρίζω, κοινῶς κατέχω, τὸ ξέρω καλά.

ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία, τοῦτο ἤδη ἦτο δόγμα τῶν Ἑρακλειτείων.

δυοῖν ὄντοι, παράθεσις πληθυντικοῦ (ἐναντίων).

μεταξὺ, μεταξὺ μείζονος καὶ ἐλάσσονος.

τὸ μὲν... τὸ δέ... τὴν μὲν μίαν γένεσιν... τὴν δὲ ἄλλην.

διακρίνω — συγκρίνω, χωρίζω — ἐνώνω.

κᾶν..., καὶ (λέγομεν) ἀναγκαῖον ἂν εἶναι οὕτως ἔχειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 16

ἐγρηγορέναι — καθεύδειν, ἀγρυπνεῖν — κοιμᾶσθαι.

καὶ αἱ γενέσεις..., καὶ αἱ γενέσεις αὐτοῖν εἰσι δύο μεταξὺ δυοῖν ὄντοι.

συζυγία, ζεύγος.

τὴν μὲν — τὴν δέ, ἐπιμερισμὸς εἰς τὸ τὰς γενέσεις.

καταδαρθάνειν — ἀνεγείρεσθαι, κοιμᾶσθαι — ἀγρυπνεῖν, ὕπνος — ἐγρήγορσις.

τοῖν, χρῆσις τοῦ ἄρσεν. ἄρθρου ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ.

ταύτη, ἐδῶ, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό.

ἀναβιώσκεσθαι, ἀναβίωσις, τὸ νὰ ξαναζῆ κανεῖς.

ἐδόκει, ὁ παρατ. διότι ἀποβλέπει εἰς κεφ. 15, 70γδ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 17

ἀδίκως, χωρίς λόγον, χωρίς αἰτίαν.

ἀνταποδίδωμι, ἀμετάβ. ἀντιστοιχῶ.

ὥσπερ εἰ κύκλῳ περιούonta, τρόπον τινὰ διαγράφοντα κυκλικήν τροχίαν.

ἀνακάμπτω, (πάλιν, πλεονασμὸς) ἀμετάβ. ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω.

τελευτώντα, ἐν τέλει, εἰς τὸ τέλος.

οἶον, παραδείγματος χάριν.

λῆρος, ἄρσ. (παραλήρημα) φλυαρία, ἀνοησία, ἀφέλεια παιδαριώδης.

τὸν Ἐνδυμίωνα, τὸν θρῦλον τοῦ Ἐνδυμίωτος. Ὁ Ἐνδυμίων, βοσκὸς ὠραῖος, ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἔπου προσεῖλκυσε διὰ τὴν ὠραιότητά του τὴν προσοχήν τῆς Ἥρας, τὸ ὅποιον οὗτος δὲν ἀπέρριψε. Διὰ τοῦτο ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ ἐτιμωρήθη ὑπ' αὐτοῦ νὰ κοιμᾶται χωρίς νὰ ξυπνήσῃ ποτέ.

οὐδαμοῦ ἂν φαίνοντο, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ φανῇ, δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ συμβῇ, δὲν θὰ εἶχε καμμίαν ἀξίαν.

Ἄναξαγόρας, ὁ Κλαζομένος, γεννηθεὶς περὶ τὸ 500 π. Χ. Διάσημος φιλόσοφος, μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος, ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἀθήναις τὸ 460 π. Χ. περίπου. Οὗτος εἶπε τὸ περίφημον: «πάντα χρήματα ἦν ἕμῃ, εἶτα νοῦς ἐλθὼν αὐτὰ διεκόσμησε». Δηλαδή ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν χάος ὁ Νοῦς (τὸ πνεῦμα) ὠργάνωσε τὸν κόσμον ἁρμονικῶς (ἔρα καὶ εἰσαγωγὴν).

ἐκ τῶν ἄλλων, οὐχὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων.

τίς μηχανή..., ποῖος τρόπος θὰ ὑπῆρχε νὰ μῆ...

παντὸς μᾶλλον, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο (κεφ. 11, 67β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 18

ἐνὶ λόγῳ, (ὑπομνήσω σε), μὲ μίαν ἀπόδειξιν...

αὐτοί, μόνοι των.

ἐπιστήμη, ἀκριβῆς γνῶσις, ἀληθῆς γνῶσις, γνῶσις.

ὀρθὸς λόγος, ὀρθὸς συλλογισμὸς, ὀρθὴ κρίσις.

ἔπειτα, μετὰ τὸ γενικὸν μὲν, θέτει τὸ ἔπειτα εἰδικεύων τὸ παράδειγμα, ἀντὶ νὰ θέσῃ δέ.

διαγράμματα, γεωμετρικὰ σχήματα. Ὁ Πλ. ὑπαινίσσεται, ὅτι καὶ ἐν τῇ «Μένωνι» κεφ. 15-21, 80δ-86γ ἀναφέρεται: Δοῦλος τοῦ

Μένωνος ἐρωτώμενος καταλλήλως ὑπὸ τοῦ Σω. εὐρίσκει ἀληθείας γεωμετρικὰς, ὡς νὰ εἶχε διδαχθῆ γεωμετρίαν.

κατηγορεῖ, ἀποδεικνύει (ὁ ἄγων ἐπὶ τὰ διαγράμματα).

μαθεῖν, νὰ μάθω, νὰ ἀκούσω τοῦτο . . . δηλ. ν' ἀναμνησθῶ.

γάρ, ὁ γὰρ ἐδῶ εἶναι ἐπεξηγηματικὸς.

ἐπίστασθαι, ἐν τῇ διανοίᾳ λαβεῖν, νὰ τὸ ἐγνώριζε.

ἢ ἄλλην τινὰ αἰσθήσιν λαβόν, ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως ἀντιληφθεῖς.

οὐ μὴ ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη, ποῦ δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς αὐτῆς γνώσεως.

οὐ τὴν ἔννοιαν ἔλαβεν, τὸ ὅποσον συνέλαβε μὲ τὸν νοῦν του.

παιδικά, κεφ. 12, 68α.

ἔγνωσαν — ἔλαβον, γνωμικὸι ἀόριστοι.

γεγραμμένον, ῥ. γράφω, ζωγραφῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 19

εἴτε ἐλλείπει . . . , εἴτε τοῦτο ἐλλείπει (ὑπολείπεται) **τι ἐκεῖνου κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ** (ἐλλείπει).

ἴσον, ἢ ἰδέα τοῦ ἴσου.

ὁ ἔστιν, τὸ ὄν, τὸ ὄντως ὄν, ἢ ἰδέα.

ὄν, μετοχὴ ἐνδοτικὴ. Ἐπίσης καὶ ὄντα (ταῦτά).

ἴσα, ἢ ἰδέα τοῦ ἴσου, ὁ πληθ. κατὰ τὰ ἴσα πράγματα.

ταῦτα τε, τὰ πράγματα.

ἕως ἄν, ἕως ἄν ἐννοήσης, ἐφ' ὅσον δηλ. ἤθελες ἐννοήσει.

ἐνδεῖ, (ὑποκ. τὰ ἴσα — πράγματα —) **τι ἐκεῖνου**, εἶναι κατὰ **τι** κατώτερα ἐκεῖνου (τῆς ἰδέας τοῦ ἴσου).

τῶ, τῶ εἶναι, δηλ. ὡς πρὸς τὸ νὰ εἶναι.

οἶον ἄλλο **τι τῶν ὄντων**, τρόπον τινὰ κάτι ἄλλο ἀπὸ τὰ ὄντα.

ἐκεῖνο, τὸ ὄν, ἢ ἰδέα.

προσέοικα, προσομοιάζω.

τὰ ἴσα, τὰ ἴσα πράγματα.

ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, ποθῶ (ὄρεξις).

ταυτὸν δὲ πάντα ταῦτα, τὸ αὐτὸ ἰσχύει δι' ἕλας τὰς αἰσθήσεις, δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορά . . .

τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν, (ἴσα) τὰ αἰσθητὰ ἴσα.

ἀνοίσειν, βραχ. ἀντί: ἀναφέροντες ἐννοήσειν, νὰ συγκρίνωμεν, νὰ συσχετίσωμεν.

γενόμενοι εὐθύς, εὐθύς μόλις ἐγεννήθημεν.

πρὸ τούτων, τοῦ ὄραν ἀκούειν κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 20

αὐτήν, τὴν ἐπιστήμην, τὴν γνῶσιν.

τὸ μείζον καὶ τὸ ἔλαττον, ἀντί νὰ εἴπη τὸ ἄνισον.

ἐπισφραγίζομαι, ἐπιθέτω τὴν σφραγίδα, ἐπιθέτω ὡς σφραγίδα· ἐδῶ δίδω τὸ χαρακτηριστικὸν ὄνομα, τὸν χαρακτηριστικὸν ὄρον.

τοῦτο ὃ ἔστι, αὐτὸ ποὺ ὑπάρχει, τὸ ὄν, ἡ ἰδέα.

καὶ . . . ἀποκρινόμενοι, κατὰ τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον τῆς φιλοσοφικῆς ἐρεύνης, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἡ ἐρωταπόκρισις.

ἐκάστοτε, εἰς ἐκάστην γέννησιν.

γίγνεσθαι, ἐκ τῶν προηγ. νοητέον τὸ ἀνάγκη (ἔστι).

ἀπόλλυμι, λησμονῶ, κοινῶς χάνω, ξεχάνω.

ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ.

δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό τε ἐφάνη, κεφ. 18 καὶ 19.

οὐδὲν ἄλλ' ἢ . . . , οὐδὲν ἄλλο (ποιοῦσιν) ἢ . . .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 21

δίδωμι λόγον, δίδω λόγον διατί, δικαιολογῶ.

πολὺ μᾶλλον, πολὺ περισσότερον, πολὺ τοῦναντίον.

τηνικάδε, αὐτὴν ἐδῶ τὴν ὥραν, κοινῶς τέτοια ὥρα, (μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σω., διότι μόνον οἱ φιλόσοφοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ δικαιολογοῦν περὶ ὧν ἐπίστανται).

ἐν ἀνθρώπου εἶδει, ἐν ἀνθρωπίνῃ μορφῇ.

φρόνησις, κεφ. 14, 70 β.

εἰ μὴ ἄρα, ἐκτὸς ἐὰν τυχόν, ἐκτὸς ἐὰν ἴσως.

ἐν . . . χρόνῳ, ἐξυπακούεται ἢ ἐν τῷ γίγνεσθαι.

ἔλαθον . . . οὐδὲν εἰπών, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω εἶπον κάτι ἄνευ περιεχομένου, δὲν εἶπον τίποτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 22

ἀναφέρω, κεφ. 19, 75β.

ἀπεικάζω, συγκρίνω, παρομοιάζω, παραβάλλω.

ἄλλως, εἰς μάτην.

ταῦτα... τάδε, αἱ ἰδέαι... αἱ ψυχαὶ (ἢ προὑπαρξεις τῆς ψυχῆς).

ὑπερφυῶς, κεφ. 10, 66α.

εἰς... καταφεύγει ὁ λόγος, ὡραῖα τελειώνει ἢ συζήτησις (τὸ ἐπι-
χείρημα, ἢ ἀπόδειξις).

καρτερώτατος, λίαν ἰσχυρογνώμων, λίαν ἐπίμονος.

οὐκ ἐνδεῶς, λιτότης, ἀρκούντως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 23

ἐνέστηκεν, ὑφίσταται ὡς κώλυμα, ἐναντιώνεται.

διασκεδάννυμαι, διασκορπίζομαι, ἐξαφανίζομαι.

τοῦ εἶναι, τῆς ὑπάρξεως.

τοῦτο, ὁ διασκεδασμός.

ἄλλοθὲν ποθεν, ἐκ στοιχείων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκεῖνα, ποὺ συν-
σταται τὸ σῶμα.

ὡσπερ ἡμισυ, τρόπον τινὰ τὸ ἡμισυ.

τέλος ἔχειν, γὰ εἶναι τελεία.

συντίθημι εἰς ταῦτόν, συνενώνω, συνδυάζω.

αὐθις γίνεσθαι, γὰ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν.

ὅπερ λέγεται, (ἀντὶ παρψηχημένου) ὅπως ἔχομεν εἶπει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 24

διαπραγματεύομαι, συζητῶ, ἐξετάζω,

ἔτι μᾶλλον, ἀκόμη διεξοδικώτερον (ἢ πρότερον).

δέδοικα τὸ τῶν παιδῶν, κατέχομαι ἀπὸ τὸν φόβον, τὸν συνήθη
εἰς τὰ παιδιὰ.

διαφυσῶ, φουσῶ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, διασκορπίζω.

ἄλλως τε καί, καὶ μάλιστα.

πνεῦμα, ἄνεμος.

ἐπιγελῶ, γελῶ ἐπιδοκιμάζων.

ἐν ἡμῖν, ἐγγοεὶ πάντας τοὺς παρόντας.

μορμολύκειον, κυρίως τὸ προσωπεῖον, μὲ τὸ ὅποῖον ἐφόδιζον τὰ παιδιά, φόβητρον, κοινῶς σκιάχτρο.

ἐπάδω, ἄδω ὡς ἐπωδῆν· ἐπωδαὶ δὲ ἦσαν ἄσματα μαγικὰ ἢ λόγοι, δι' ὧν ἐθεραπεύοντο νόσοι, τραύματα κ.λ.π., ὅπως τὰ σημερινὰ ξόρκια. Ὁ Πλάτων ἐδῶ ἐννοεῖ τοὺς φιλοσοφικοὺς λόγους πρὸς θεραπείαν νοσοῦσης ψυχῆς.

ἐξεπάδω, θεραπεύω μὲ ἐπωδάς.

ἐπωδός, ὁ θεραπεύων μὲ ἐπωδάς, ὁ μάγος.

βαρβάρων, ὁ Πλάτων δὲν ἀνεγνώριζεν ἐθνικὰς διαφορὰς εἰς τὴν ἐπιστήμην. Ὁ ἴδιος ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον πρὸς σπουδῆν.

ζητεῖν, νὰ ἐξετάζετε αὐτὸ τὸ ζήτημα.

ὑπάρξει, ἀπροσώπ. θὰ γίνουιν.

ἀπολείπω, ἀφήνω τι ἀτέλεστον ἢ ἄρρητον διακόπτω.

εἶ σοι ἡδομένῳ ἐστίν, ἐὰν σοῦ εἶναι εὐχάριστον.

πῶς οὐ γὰρ μέλλει, (μοι ἡδομένῳ εἶναι) καὶ διατὶ ὄχι; πῶς νὰ μὴ μοῦ εἶναι; (εὐχάριστον).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 25

ἑαυτοῦς, αὐτοπαθ. ἄντων. γ' προσώπ. ἀντὶ α' ἡμᾶς αὐτοῦς.

συνθέτω, διαφέρει τοῦ προηγουμένου συντεθέντι, διότι ἡ σύνθεσις ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχη.

φύσει, ἀνήκει εἰς τὸ ἐπόμενον προσήκει.

ταύτη ἦπερ, ἔτσι ὅπως ἀκριβῶς, καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον.

εἴπερ τῷ ἄλλῳ, κεφ. 2, 58ε.

αἶε κατὰ ταῦτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχει. Μὲ τὸν τεχνικὸν τοῦτον ὄρον ὁ Πλ. χαρακτηρίζει πάντοτε τὰς ἰδέας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ αἰσθητά: τὰ ἄλλοτ' ἄλλως (ἔχοντα) καὶ μηδέποτε κατὰ ταῦτά, εἶναι πάντοτε τὰ ἴδια μὲ τὸν ἑαυτὸν τοῦς καὶ ὁ τρόπος τῆς ὑπάρξεώς των εἶναι ἕνας καὶ ὁ ἴδιος, εἶναι ἀναλλοίωτα αἰωνίως, εἶναι πάντοτε τὰ ἴδια καὶ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἔχουν πάντοτε. Ὅρα καὶ 78δ.

δέ, ἐπαναλαμβάνεται ὁ δὲ πρὸς ἕξαρσιν, ἀντιθέτως.

ἴωμεν, ἐπανίωμεν.

ἐφ' ἅπερ, (ἡλθομεν) ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ, κεφ. 10, 65δ, κ.έ.

αὐτὴ ἡ οὐσία, τῆς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι, αὐτὴ ἡ οὐσία (ἡ ἰδέα, ἡ πραγματικότης), διὰ τὴν ὑπαρξιν τῆς ὁποίας δίδομεν λόγον.

αὐτὸ ἕκαστον, ὃ ἔστιν. τὸ ὄν, κάθε μία πραγματικότης, ποῦ ὑπάρχει, τὸ ὄν, ὃ τι ἕκαστον εἶναι καθ' ἑαυτό, τὸ ὄντως ὄν.

ἐνδέχομαι, ἐπιδέχομαι.

ἦ, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐρώτησις ἀκριβέστερον ὑπὸ ἄλλην μορφήν. μονοειδές, ἀπλοῦν, ἀσύνθετον.

οὐδέποτε οὐδαμῆ οὐδαμῶς οὐδεμίαν, ἐπισώρευσις κατὰ πλεονασμὸν ἀρνήσεων πρὸς ἕξαρσιν τοῦ ἀναλλοιώτου.

τί δὲ (οἶει) τῶν πολλῶν, τί δὲ φρονεῖς διὰ τὰ πολλά.

τῶν ἐκείνους ὁμωνύμων, τῶν ὁμωνύμων μὲ ἐκείνας (τὰς ιδέας).

πᾶν τοῦναντίον, ὅπως ἀντιθέτως.

οὐκ ἔστιν, (ἄλλο τι) ὅτω (δοτ. ὄργαν.).

ἐπιλαμβάνομαι, ἀπτομαι, συλλαμβάνω, ἀντιλαμβάνομαι.

ἀειδής, ἀόρατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 26

τίθημι, ὑποθέτω, παραδέχομαι, ἐπὶ α' καὶ β' προσώπου μετὰ τῶν βούλει, βούλεσθε, θέλετε, τίθεται ὑποτακτικῆ.

ἔχον, (θῶμεν).

ἄλλο τι, (ἐστὶν ἦ).

ἡμῶν αὐτῶν, οὐχὶ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμία.

τῷ εἶδει, μὲ ἄρθρον, διότι ἦδη ἐμνημόνευσε τὴν λέξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 27

πάλαι, ὡς ἐν κεφ. 10, 65β καὶ ἐξῆς.

προσχωρῶμαι, χρησιμοποιοῦν προσέτι, διότι δύναται νὰ ἐξετάζη ἡ ψυχὴ καὶ ἄνευ τῆς συνεργασίας τοῦ σώματος (κεφ. 10, 65γ).

τὸ διὰ τοῦ σώματος, (σκοπεῖν), δηλ. τὸ δι' αἰσθήσεως.

ἰλιγγιῶ, (ἰλιγγος), ζαλιζομαι.

τοιούτων, δηλ. πλανωμένων καὶ ταραττομένων.

πλάνος, περιπλάνησις.

ἐκεῖνα, τὰ ὄντως ὄντα, αἱ ιδέαι.

συγχωρῶ, συμφωνῶ.

ὄλω καὶ παντί, καὶ εἰς τὸ σύνολον καὶ εἰς τὰ μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 28

πεφυκέναι, πεφ. (τοιούτον) ολον ἄρχειν...
 ξυμβαίνει, ἐξάγεται ὡς ἀναγκαῖον συμπέρασμα.
 νοητόν, τὸ νοοῦν, (ἐνεργητικόν)· ἀνόητον, τὸ μὴ νοοῦν.
 ἦ, πῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 29

τὸ παράπαν, ἐπίρρημα: παντελῶς.
 ἐν ὄρατῳ, (τόπῳ), ἐννοεῖ τὸν τάφον.
 διαπίπτω, διαλυόμενος καταρρέω, διαρρέω.
 διαπνέομαι, διασκορπίζομαι ὡς καπνός, ἐξαφανίζομαι. Τὰ τρία ἀπαρέμφατα ἀποτελοῦν κλίμακα ἀποσυνθέσεως.
 ἐπιεικῶς, ἀρκετὰ λίαν.
 ἐπιμένω, παραμένω, διατηροῦμαι.
 καί, φυσικὴ σειρά: καὶ ἐὰν μὲν τις...
 χαριέντως ἔχω τὸ σῶμα, ἔχω ἀνθηρὸν καὶ χαριτωμένον τὸ σῶμα.
 ὦρα, ἡ ἀκμὴ τῆς ἡλικίας, ἡ ὠριμότης.
 καὶ πάνυ μάλα, (συχρὸν ἐπιμένει χρόνον).
 συμπίπτω, συμμαζεύομαι, μαραίνομαι (μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐντοςθίων κλ.π.).
 ὀλίγου (δεῖν) ὄλον, σχεδὸν δλόκληρον (τὸ σῶμα).
 ταριχευθέντες, ἡ ταρίχευσις ἦτο συνήθης παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις (Ἡρόδοτος βιβλ. 2 κεφ. 86...). Τοιαῦτα ταριχευθέντα πτώματα (μούμιες) ὑπάρχουν σήμερον καὶ εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον.
 ἀμήχανον ὄσον, ἀμέτρητον, ἐπ' ἀόριστον.
 καὶ ἂν σαπῆ, (τὸ σῶμα).
 ὡς ἔπος εἰπεῖν, σὰν νὰ εἰποῦμε, σχεδόν.
 τοιοῦτον ἕτερον, (κεφ. 2, 58δ) ὁμοιον, ἀνάλογον (μὲ τὴν ψυχὴν).
 γενναῖος, ὑπέροχος, εὐγενής, ἐξαίρετος.
 εἰς Ἄιδου ὡς ἀληθῶς, εἰς τὸν πραγματικὸν Ἄδην — καὶ οὐχὶ τὸν Ἄδην τοῦ πλῆθους — Ὁ Πλ. ὑπαινίσσεται ἐδῶ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως Ἄιδης (ἀειδής), τὸν ὅποτον πιστεύει ὄντως ὡς ἀειδῆ, ἀόρατον, ὅπου ἡ καθαρὰ ψυχὴ εὕρισκει καταφύγιον πλησίον τοῦ θεοῦ.
 ἰτέον, βῆμ. ἐπίθ. τοῦ εἰμι, πρέπει νὰ ὑπάγῃ.
 διαφυσῶμαι, (κεφ. 24, 77δ), οἱ παρακ. παριστῶσι λόγῳ τῆς βεβαίότητος τοῦ λέγοντος τὴν πράξιν ὡς τετελεσμένην.

πολλοῦ γε δεῖ, πολὺ ἀπέχει, κάθε ἄλλο.
 κοινωνοῦσα, διορίζει τὴν προηγουμένην μετοχὴν.
 ἐκούσα εἶναι, ἐκουσίως, τὸ ἀπαρ. πλεονάζει μετὰ τὴν μετοχὴν.
 τῷ ὄντι, τῷ ὄντι μελετώσα βραδίως τεθνάναι.
 οὐκοῦν, ἐπανερχεται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς παρενθετικῆς: τὸ δὲ
 οὐδὲν... διακοπεῖσαν πρότασιν: ἐὰν μὲν καθαρὰ...
 ὑπάρχει αὐτῇ, ἀπροσώπ. τῆς ἐπιτρέπεται, δύναται.
 ἄνοια, ἔλλειψις νοῦ, ἀφροσύνη, παραλογισμός.
 κατὰ τῶν μεμνημένων, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μεμνημένους εἰς τὰ
 μυστήρια, τὰ Ὅρφικὰ (δρα καὶ κεφ. 13, 69γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 30

ἐὰν δέ, εἶναι ἀντίθεσις εἰς τὸ προηγ. ἐὰν μὲν καθαρὰ...
 γοητεύω, μαγεύω (δρα κεφ. 11, 66δ).
 σκοτώδης, σκοτεινός.
 αἰρετόν, καταληπτόν, ὅτι δὲ εἶναι σκοτεινὸν διὰ τὰ μάτια καὶ ἀό-
 ρατον, προσιτόν δὲ εἰς τὴν νόησιν καὶ διὰ τῆς φιλοσοφίας καταληπτόν,
 τοῦτο δὲ συνθησιμένη καὶ γὰρ τὸ μισθὴ καὶ γὰρ τὸ τρέμη καὶ γὰρ τὸ ἀποφεύ-
 γη, νομίζεις λοιπόν, ὅτι μία ψυχὴ εἰς τοιαύτην κατάστασιν θὰ ἀποχωρι-
 σθῆ — τοῦ σώματος — καὶ θὰ εἶναι καθ' ἑαυτὴν δλοκάθαρη;
 οἶει..., ἀπόδοσις εἰς τὸ ἐὰν δέ γε.
 εἰλικρινής, καθαρός, δλοκάθαρος.
 οὐδ' ὅπωςτιοῦν, κατ' οὐδένα τρόπον.
 διαλαμβάνω, πιάνω ἀπὸ τὴν μέσην (ἄρος παλαιστικός).
 διειλημμένην, (ἀπαλλάξεσθαι).
 ὁμιλία, συναναστροφή.
 συνουσία, ἀχώριστος συμβίωσις, συναναστροφή, κοινωνία.
 μελέτη, μέριμνα (διὰ τὸ σῶμα).
 ἐμποιοῦ ξύμφυτον, κάνω συμφυές, συγχωνεύω.
 ἐμβριθής, βαρὺς, ἐπαχθής.
 μνήματα, μνημεῖα νεκρῶν.
 κυλινδοῦμαι, κυλίομαι, περιφέρομαι, στριφογυρνῶ.
 σκιοειδῆ φαντάσματα, δημῶδεις δοξασαί περὶ φαντασμάτων, ὡς
 καὶ οἱ παρ' ἡμῶν βρυκόλακες.
 εἶδωλα, ὁμοιώματα.

εἶναι, (εἰκός ἐστι).

τίνω δίκην, δίδωμι δίκην, τιμωροῦμαι.

τροφῆς, γεν. αἰτ. τροφή, ἀγωγή, τρόπος τοῦ βίου.

ἐπιθυμία, δοτ. αἰτ. ξυνεπακολουθοῦντος, γεν. ἀντικειμενική.

ἐνδεδῶσιν εἰς σῶμα, δεσμευθοῦν μέσα εἰς σῶμα, ἐνσαρκωθοῦν
(δρα κεφ. 15, 70γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 31

εἰς τοιαῦτα ἦθη, εἰς ζῷα ποῦ ἔχουν ἦθη ἀνάλογα μ' ἐκεῖνα...

μελετῶ τι, φροντίζω περί τινος, ἀσκῶ τι.

γαστριμαργία, ἀδηφαγία.

ὕβρις, ἀσέλγεια.

εὐλαβοῦμαι, φέρομαι ὡς εὐλαδής, προφυλάττομαι, μὴ διευλα-
βημένους, ἀναιδῶς ζήσαντας.

ἰκτίνος, εἶδος ἰέρακος, κοινῶς περδικογέρακο.

ἀμέλει, προστακτ. τοῦ ἀμελεῖν, μὴ σὲ μέλη, βεβαίως.

ἐπιτηδεύω, ἀσκῶ, οἱ ἀσκήσαντες τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν
ἀρετήν.

γεγονυῖα, ἡ ὁποία ἀποκτᾶται.

πολιτικόν, κοινωνικῶς ὀργανωμένον, κοινωνικόν.

μέτριος, χρηστός, μετρημένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 32

οὐ θέμις, (ἐστὶ τινι) δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον.

φιλομαθής, φιλόσοφος.

καρτερῶ, ὑπομένω σταθερῶς, ἀντέχω εἰς τὰς στερήσεις.

οἰκοφθορία, καταστροφή τῆς περιουσίας.

ἀτιμία, ἔλλειψις τιμῶν, στέρησις τιμῶν.

ἀδοξία, ἔλλειψις δόξης, ἀσημότης.

μοχθηρία, ταπεινὴ κοινωνικὴ θέσις.

τοιγάρτοι, διὰ τοῦτο λοιπόν.

ἅπασιν, ἅπ. χάριεν εἰπόντες.

πλάττω σώματα, φροντίζω νὰ κάμω ὠραῖα σώματα.

αὐτοῖς, (τοῖς πλάττουσι σώματα).

λύσις, ἐξιλέωσις, ἀπολύτρωσις.

ταύτη τρέπονται, ακολουθοῦν αὐτὴν τὴν ὁδόν.
 ἐκείνη, τῇ φιλοσοφίᾳ.
 ἢ ὑφηγεῖται, τὴν ὁποῖαν ὑποδεικνύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 33

παραλαβοῦσα, ὡς παιδαγωγός.

ἀτεχνῶς, ὅλως διόλου, τελείως (κεφ. 2, 59α).

εἰργμός, εἰρκτή, φυλακή.

τοῦ εἰργμοῦ τὴν δεινότητα κατιδοῦσα ὅτι... πρόληψις, ἀντί :
 κατιδοῦσα (ἢ φιλοσοφία), ὅτι τοῦ εἰργμοῦ ἢ δεινότητος
 δι' ἐπιθυμίας ἐστίν, εἶναι δηλ. ἔργον τῆς ἐπιθυμίας, εἶναι δηλ.
 συνδεδεμένη μετ' ἐπιθυμίαν.

ὡς ἄν... εἴη τοῦ δεδέσθαι, συμπερ. (ὥστε μάλιστα ἂν εἶναι τὸν
 δεδεμένον ξυλλήπτορα), ὥστε νὰ εἶναι πρὸ παντὸς αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ δεμέ
 νος συνεργὸς εἰς τὸ δέσιμόν του.

παραμυθοῦμαι, παραινῶ με παραμυθητικούς λόγους, ἐνθαρρύνω.

σκέψις, παρατήρησις, ἔρευνα.

ἀναχωρῶ, ὑποστρέφω, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι.

ὅτι, ὅτι τῶν ὄντων,

δι' ἄλλων, δι' ἄλλων μέσων, τῶν αἰσθήσεων, ἀντίθεσις εἰς τὸ...
 αὐτὴ καθ' αὐτήν.

ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, διάφορον ὄν εἰς διαφόρους περιπτώσεις, ἀντί-
 θεσις εἰς τὸ αὐτὸ καθ' αὐτό.

ἡγεῖσθαι, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ παρακελευομένην.

ἔπαθεν, γνωμικός ἀόριστος.

ῶν, γενικὴ διαιρετικὴ.

οἶον..., ἐπεξήγησις εἰς τὸ τοσοῦτον κακόν.

λογίζομαι, ἀντιλαμβάνομαι, λογαριάζω.

ἅμα τε... καί, τὸ σύγχρονον, συγχρόνως καί... .

οὐχ οὕτως ἔχον, ἂν καὶ δὲν ἔχει οὕτως Ὁ Πλ. ἐδῶ λέγει, ὅτι
 μέγιστον κακὸν δὲν εἶναι αἱ συνέπειαι τοῦ πάθους, ἀλλὰ ἡ πλάνη ἢ ἔμ-
 φυτος εἰς αὐτό, ὅτι δηλ. τὸ ἀντικείμενόν του ἔχει μεγίστην πραγματι-
 κότητα καὶ ἀξίαν, ἐνῶ τοῦναντίον ὡς δρατὸν οὐδεμίαν τοιαύτην ἔχει.

προσηλῶ, καρφώνω.

προσπερονῶ, καρφώνω με περόνην, προσκολλῶ.

ὁμοδοξῶ, ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην.

ὁμότροπος, ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους.

ὁμότροφος, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν διαίταν, ἀγωγὴν.

ἀναπλέα, (ἀνάπλευς) γεμάτη, μολυσμένη ἀπὸ . . .

πίπτειν, λόγῳ τοῦ βάρους τῶν ὑλικῶν στοιχείων.

ἄμοιρος, ἀμέτοχος.

συνουσία. (κεφ. 30, 81γ), αἱ γεν. θείου... ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς λ. συνουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 34

οἱ δικαίως φιλομαθεῖς, οἱ γνησίως φιλόσοφοι.

οὐ γάρ, ὄχι βέβαια.

ἐαυτήν, τὴν ψυχὴν (πλαγία ἀντανάκλασις).

πάλιν αὖ, πλεονασμός.

ἐγκαταδέω, δένω στερεῶς εἰς τι.

ἀνήνυτος, (ἀνύ (τ) ω) ἀτελείωτος.

μεταχειριζομένην, μετοχ. (τὴν ψυχὴν) τινὰ ἱστὸν ἐναντίως Πηνελ. Ἡ ὁμηρικὴ Πην. ἐξήλωνε τὴν νύκτα, ὅτι ὕφαινε τὴν ἡμέραν, ἐνῶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνοήτου ὕφαινει εἰς τὸ σκότος τῶν παθῶν τὰ δεσμά, τὰ ὅποια ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σκέψεως προσπαθεῖ νὰ διαλύσῃ (ξηλώσῃ).

ἐν τούτῳ οὔσα, ἐνδιατρίβουσα ἐν τούτῳ, προσηλωνομένη εἰς αὐτό.

τὸ ἀληθές..., ἐπεξήγησις εἰς τὸ ἐν τούτῳ.

ἀδόξαστον, τὸ μὴ ἐξαρτῶμενον ἐκ τῆς ἀτομικῆς δόξης, αἱ ἰδέαι.

ἀπηλλάχθαι, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ οἷεται δεῖν.

οὐδὲν δεινόν, (ἐστὶ), δὲν ὑπάρχει φόβος.

ὅπως μὴ, μήπως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 63

τὸ μέν, ἀντίθεσις πρὸς τὸ ἀκόλουθον μέντοι.

τοιαῦτ' ἅττα, τέτοια περίπου.

ἄξιον (ἐστὶ) κινδυνεύσαι, ἀξίζει νὰ κινδυνεύσῃ κανεὶς μὴ διαφουσθῇ.

καλός, ὠραῖος, διότι περιέχει ὠραίας ἐλπίδας.

ἐπάδω, κεφ. 24, 77 ε, ψάλλω ὡς ἐξορκισμόν.

ἠδονὰς — κόσμους, ὄρα κεφ. 9, 64δ, ε.

εἶασε χαίρειν, κεφ. 9, 64γ, ἐπεριφρόνησεν.

πλέον θάτερον, . . . , μάλλον τὸ ἀντίθετον, μεγαλύτερον κακόν.

ἠγησάμενος, ἠγήσ. ἀπεργάζεσθαι (αὐτοὺς — τοὺς κόσμους).

σωφροσύνη . . . ἀληθεία, ἐπεξήγ. εἰς τὸ τῷ αὐτῆς κόσμῳ.

καλῆ, τὰ ἐδῶ λεγόμενα εἶναι μία ἄδρᾶ ἀνακεφαλαίωσις τοῦ διαλόγου
καὶ μάλιστα τῶν : 64δ, 69β, 82ε, 84β, 82γ, 107γδ, 63γ, 108δ, κλπ.

οἱ ἄλλοι, οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Φαίδωνος μνημονευθέντες φίλοι.

εἰς αὐτίς, ἄλλην φοράν, ἄλλοτε.

ἀνήρ τραγικός, ἕνας ἥρωσ τραγωδίας.

νεκρὸν λούειν, ἐπεξήγ. Τὸ λούειν τοὺς νεκροὺς ἦτο σύνηθες εἰς
τοὺς ἀρχαίους διὰ λόγους θρησκευτικούς, διότι ὁ ἀποθανὼν θὰ ἤρχετο
εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ἐπομένως ἔπρεπε νὰ εἶναι καθαρὸς
(Ὁδυσ. ω 44, Ἰλ. Σ. 34δ, Ἡροδ. βιβλ. 2, 86, Σοφοκλ. Ἀντιγ. 1201).
Ἡ αὐτὴ συνήθεια ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον παρ' ἡμῖν καθαριζομένων τῶν
νεκρῶν δι' οἴνου, ὄξους κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 64

εἶεν, καλὰ, ἔστω. διὰ τοῦ εἶεν ὁ λέγων δηλοῖ συγκατάθεσιν, διὰ
νὰ μεταβῆ εἰς ἄλλο θέμα.

ἐπιστέλλω, (ἐπιστολῇ) γράφω, παραγγέλλω, ἀφήνω τὴν τελευ-
ταίαν παραγγελίαν.

ὅτι, ὅτι ποιοῦντες.

ἐν χάριτι ποιῶ τινι, χαρίζομαι εἰς τινά, κάνω κάτι διὰ νὰ ἐξυ-
πηρετήσω τινά.

καινότερον, ὁ συγκρ. βαθμὸς ἀντὶ τοῦ θετικοῦ.

ὑμῶν αὐτῶν, τῆς ψυχῆς σας.

ὁμολογῶ, ὑπόσχομαι, κατ' ἄλλους ἐρμηνευτάς: συμφωνῶ.

ὥσπερ κατ' ἴχνη, τρόπον τινὰ ἀκολουθοῦντες τὰ ἴχνη.

οὐδὲν πλέον ποιήσετε, δὲν θὰ κατορθώσετε τίποτε.

θάπτωμεν . . . τρόπον, ἢ ταφῇ ἐγένετο κατὰ δύο τρόπους, ἢ διὰ
καύσεως ἢ διὰ κατορύξεως.

ἐγώ, ὁ Σω. ἐπίστευεν, ὅτι τὸ ἐγώ εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ ὄχι τὸ σῶμα.

διατάττω, διευθύνω.

εἰς μακάρων . . . εὐδαιμονίας, εἰς τόπους εὐτυχησμένων, ὅπου
μακάριοι κατοικοῦν (κεφ. 8, 63γ).

ἄλλως, εἰς μάτην (κεφ. 22, 66ε).

ἡγγυᾶτο, ὅρα τὴν λέξιν: ὁ πατήρ αὐτοῦ, κεφ. 2, 59β.

οὗτος μὲν γάρ, (ἡγγυᾶτο).

ἢ μήν, ἀληθῶς.

παραμενεῖν, (με).

ῥᾶον φέρω, ὑποφέρω εὐκολώτερον, καλύτερον.

προτίθεμαι τὸν νεκρόν, ἐκθέτω τὸν νεκρὸν κεκοσμημένον πρὸ τῆς ταφῆς.

ἐκφέρω, κἀνω τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ.

καλῶς, ὀρθῶς, διότι τὸ νὰ λέγῃ ὁ Κρίτων, ὅτι θάπτει τὸν Σω. ἀντὶ νὰ λέγῃ, ὅτι θάπτει τὸ πτώμα τοῦ Σω., δὲν εἶναι ὀρθόν.

εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, (ἐστὶ), αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἶναι σφάλμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 65

ἀνίστατο εἰς . . . , βραχυλογία ἀντί: ἀναστὰς ἦει εἰς . . . ἢ ἀνίστατο καὶ ἦει εἰς . . .

τοτὲ δ' αὖ, ὡς ἐὰν προηγεῖτο τοτὲ μὲν,

ἀτεχνῶς, κεφ. 2, 59α, προσδιορίζει τὸ ὀρφανοί.

τὰ παιδιά. ὅρα λέξιν Ξανθίππη κεφ. 3, 60α.

οἰκεῖαι γυναῖκες, ἢ Ξανθίππη καὶ αἱ συγγενεῖς γυναῖκες.

ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος, ἐνώπιον τοῦ Κρίτωνος.

καταγινώσκω, κατηγορῶ, ἀποδίδω ὡς μομφήν.

ἀρχόντων, τῶν ἑνδεκα, κεφ. 2, 58γ.

ἄλλως, καὶ ἐξ ἄλλων περιπτώσεων.

ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τῆς φυλακίσεως τοῦ Σωκράτους.

τοὺς αἰτίους, ἔνν. τοὺς κατηγοροὺς κ.λ.π.

τὰ ἀναγκαῖα, τὸ ἀναπότρεπτον, τὸ μοιραῖον (κεφ. 6, 62γ.)

ἀστείος, εὐγενῆς τοὺς τρόπους, (ὅπως εἶναι οἱ ἄστοι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἀγροίκους), λεπτός.

λῶστος, ἄριστος, χρυσὸς ἄνθρωπος.

ὁ ἄνθρωπος, ὁ μέλλων νὰ δώσῃ τὸ φάρμακον.

πίνοντες, τὸ κώνειον.

ἐγχωρεῖ, ἀπροσώπως, ἐξεσι, ὑπάρχει ἀκόμη καιρός.

ὀφλισκάνω γέλωτα, θεωροῦμαι γελοῦτος.

γλίχομαι, ποθῶ, ἐπιθυμῶ ἐξαιρητικά.

οὐδενὸς ἔτι ἐνόητος, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει πλέον τίποτε ἐκ τῆς ζωῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 66

παῖς, ὑπηρέτης τοῦ Κρίτωνος (κεφ. 3, 60α).
 κύλιξ, ποτήριον, κυρίως κρασοπότηρον, εὐρύ, δίωτον.
 ὦ βέλτιστε, φίλτατε, ἀγαπητέ μου, καλέ.
 γάρ, ἐπειδὴ, καὶ αἰτιολογεῖ τὸ τί χρὴ ποιεῖν.
 περιεῖμι, περιπατῶ, περιιέναι — κατακεῖσθαι, ἀμφοτέρα
 ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ χρὴ.
 αὐτὸ ποιήσει, θὰ ἐνεργήσῃ μόνον του.
 ὀρέγω, (ὀργυιᾶ) ἐκτείνω, προσφέρω.
 ἴλεως, ἑλαρὸς, εὐθυμος, χαρούμενος, γαλήνιος.
 τρέω, τρέπομαι εἰς φυγὴν ἐκ φόβου, οὐδὲν τρέσας, ἄνευ φόβου.
 οὐδὲ διαφθείρας οὔτε.. προσώπου, χωρὶς ν' ἀλλοιώσῃ οὔτε
 τὸ χρῶμά του, οὔτε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του.
 ταυρηδόν, μὲ βλέμμα ταύρου, μὲ βλέμμα ἀτενές.
 ἀποσπένδω, προσφέρω σπονδὴν.
 μέτριος, ἱκανός, ἀρκετός.
 μανθάνω, ἐγνωῶ, καταλαβαίνω.
 ἀλλ' εὐχεσθαι γέ που, ἀλλ' ἀφοῦ δὲν ἐπιτρέπεται σπονδὴ, ἐπι-
 τρέπεται ὅμως τοῦλάχιστον — νομίζω — ἢ εὐχῆ.
 χρῆ, (εὐχεσθαι).
 ἐπισχόμενος, (τὴν κύλικα), ἀφοῦ ἐκράτησε τὸ ποτήριον εἰς τὰ
 χεῖλη του, ἢ ἀφοῦ ἐκράτησε τὴν ἀναπνοὴν του ἢ ἀφοῦ ἔμεινεν ἀκίνητος.
 εὐκόλως, μὲ ἀταραξίαν, χωρὶς δυστροπίαν.
 ἐπεικῶς, μόλις, ὅπωςδῆποτε.
 οὐκέτι, (οἷοί τ' ἦμεν).
 βία ἐμοῦ αὐτοῦ, παρὰ τὴν προσπάθειάν μου νὰ συγκρατηθῶ.
 ἀστακτὶ ἐχώρει, ἔτρεχαν κρουνηδόν, ποτάμι (οὐχὶ κατὰ σταγόνας)
 ἐγκαλυψάμενος, καλύψας διὰ τοῦ ἱματίου τὸ πρόσωπον.
 οἴου, διότι τοιοῦτου.
 ἀναβρυχώμαι, ἐκθάλλω βρυχηθὸν ὀδύνης, ξεσπῶ εἰς θρήνους.
 οὐδένα ὄντινα οὐ, ἕλξις (οὐδεὶς ἦν, ὄντινα οὐ), πάντας.
 κατακλῶ, συντρίβω, βραγίζω τὴν καρδίαν.
 οὐχ ἦκιστα, λιτότης, πρὸ παντός.
 πλημμελῶ, κάνω μουσικὸν σφάλμα, μεταφορικῶς ἀμαρτάνω, κάνω
 ἀνόητα πράγματα.

εὐφημία, τὰ καλὰ λόγια ἢ ἡ σιωπή· οἱ παριστάμενοι εἰς θυσίαν ὄφειλον νὰ λέγουν καλὰ λόγια ἢ νὰ σιωπῶσι, μήπως ἀκουσίως εἴπουν ἄσχημα λόγια. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ θάνατος κατὰ τοὺς Πυθαγορείους ἦτο ἐρὰ στιγμῆ, διότι μᾶς φέρει εἰς ἐπαφήν πρὸς τὸ θεῖον, ἐπρέσβευον οὗτοι, ὅτι πρέπει νὰ ἀποθνήσκωμεν ἐν εὐφημίᾳ.

ἐπέχω, κρατῶ, σταματῶ, συγκρατῶ, παύομαι.

οἶ, ἔγκλισις (οἶ), αὐτῶ.

διαλιπὼν χρόνον, μετὰ πάροδον χρόνου.

οὐκ, εἰς τὸ ἐννοούμενον ἀλίσθα ν ε σ θ α ἰ.

ἐπανιών, προχωρῶν πρὸς τὰ ἐπάνω τοῦ σώματος μετὰ τὸ χεῖρι του.

αὐτός, ὁ ὑπηρέτης.

ἦτρον, ὑπογάστριον.

ἐνεκεκάλυπτο, οἱ ἀρχαῖοι συνήθιζον κατὰ τὰς ἐπιθανατίους στιγμὰς νὰ καλύπτουν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποθνήσκοντος.

ἀλεκτρούνα, οἱ θεραπευόμενοι ἐθυσίαζον εἰς τὸν Ἄσκληπιὸν ἕνα πτερινόν. Ὁ Σω. λοιπὸν ἐπιθυμεῖ νὰ κάμῃ αὐτὴν τὴν θυσίαν διὰ τοῦ Κρίτωνος εἰς ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν θεὸν τῆς υγείας, διότι νομίζει, ὅτι τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του θεραπεύεται ἀπὸ ὃ τι εἰς τὸν διάλογον ἐχαρκτήρισεν ὡς νόσον τὴν ἐνωσιν τῆς ψυχῆς μετὰ τὸ σῶμα.

ἐκινήθη, κατελήφθη ὑπὸ σπασμοῦ.

συνέλαβε, ἔκλεισε (ἔπιασε μαζὶ τὰ δύο χεῖλη...).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 67

καὶ ἄλλως, καὶ ἐν γένει, καὶ ἐπὶ πλέον.

024000025383

Ἐπιμελητὴς ἐκδόσεως ὁ φιλόλογος Κ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (ἀπ. Δ.Σ. ΟΕΣΒ 2073/9.1.54)

Στοιχειοθεσία—Βιβλιοθεσία Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας Α. Ε. Ἀθῆναι

Ἐκμετάλλευσις Ἀλεξάνδρου Φιλοπόουλου.

